Ministerie van Financiën

BVA-office

Datum
26 maart 2021

Auteur
[redacted]

agenda

Overleg PWC en BVA inzake OZ 21007 - bespreken concept plan van aanpak ter voorbereiding van de begeleidingscommissie

Vergaderdatum en -tijd	31 maart 2021, 14:30 - 15:00 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	[redacted]

Agendapunten

1. Kennismaking: Eerste bijeenkomst begeleidingscommissie

2. Plan van Aanpak:
Het Plan van Aanpak wordt besproken op het overleg. Dit doet PWC aan de hand van een PowerPoint presentatie die zij tijdens het overleg .

Onderdelen van het PVA:
- Opdracht
- Werkzaamheden
- (Mogelijke) knelpunten
- Planning en coördinatie

Bijlagen:

- MinFin_'MF Proces - digitale gegevensverwerking
Document ter besluitvorming

- **Memo MinFin_extern communicatieprotocol**
Document ter besluitvorming

- **Memo MinFin_ voortgang informatieverstrekking**

Ministerie van Financiën

BVA-office

Auteur

agenda

Overleg PWC en BVA inzake OZ 21007 - bespreken concept plan van aanpak ter voorbereiding van de begeleidingscommissie

Vergaderdatum en -tijd	21 april 2021, 11:00 - 12:00 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	

Agendapunten

1. Aanvang 2de begeleidingscommissie, twee nieuwe deelnemers: (Directie Juridische Zaken) en (Directie Bestuursondersteuning & Advies)

2. Vaststellen agenda (Bijlage)

3. Verslag 31-03-2021 (Bijlage)
- input
- input PwC

4. PwC:
- Update voortgang onderzoek;
- Interviewprotocol;
- Memo 'Verzoek goedkeuring verwerken data';
- Nadere toelichting (initiële) zoekstrategie;
- Urenbesteding PwC t/m 15/4/2021;
- Wvttk.

5. Rondvraag

Ministerie van Financiën

BVA-office

Auteur

agenda

Vergaderdatum en -tijd	17 augustus 2021, 11:00 – 12:00 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	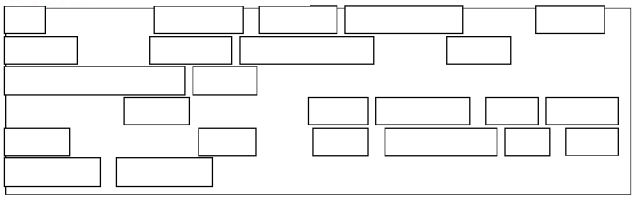

Agendapunten

1. Aanvang 8ste begeleidingscommissie

2. Vaststellen agenda

3. Verslag 28-07-2021 (Bijlage 1)
   Ter vaststelling.

4. Kamerbrief en reactie Toeslagen
   Toeslagen wordt verzocht om op voorhand een groep te formeren die een inhoudelijke reactie kunnen geven en de kamerbrief gaan opmaken.

5. Rapport delen door PwC
   Wat is het voorstel van PwC?
   - Voorstel (vanuit BVA): de rapporten personaliseren d.m.v. watermerk in pdf toe te passen.
   - Reacties/opmerkingen met paginaverwijzing aanleveren aan PwC.

6. PwC:
   a) Update onderzoeksproces interviews.
   b) Update onderzoeksproces info verzameling (digitaal onderzoek).
   c) Rapportage.

7. Communicatie
   - *Voorstel interne communicatie bij opleveren finale rapport.*
   Suggesties:
   - *Webinar met* [redacted]?
   - *Persoonlijk bericht aan betrokkenen met finale rapport vanuit* [redacted]?

8. Proces onderzoek
   - *Voortgang hoor en wederhoor.*

9. Voortgang WOB-verzoek.
   - *Vergadering met Financiën en PwC is belegd op 23 augustus 2021.*

10. Wvttk/ rondvraag

Ministerie van Financiën

BVA-office

Auteur

agenda

Vergaderdatum en -tijd	1 juni 2021, 09:00 – 10:00 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	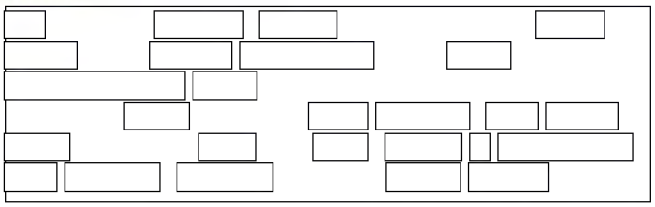

Agendapunten

1. Aanvang 4de begeleidingscommissie, nieuwe deelnemer: (Directie Communicatie).
2. Vaststellen agenda (Bijlage 1):
3. Verslag 12-05-2021 (Bijlage 2)
   Input DJZ, cd O&P. Ter vaststelling.
4. Beslispunt verwerkingsovereenkomst: "De verstrekking van gegevens zoals vorige begeleidingscommissie is besloten, te duiden als een verwerking in het kader van de AVG en de minister aan te merken als verantwoordelijke voor de verstrekking van de gevraagde gegevens en PwC voor de verdere verwerking van de e-mails aan te merken als verantwoordelijke. Derhalve de verwerkingsovereenkomst in deze strekking te wijzigen."
5. Faciliteren oud medewerkers (Bijlage 3)
6. Stand van zaken BVA e-mailbox/ bellijst. In verband met vertrouwelijkheid/ privacy geen bijlage, mondelinge toelichting
7. Concept memo aangepast budget PwC (Bijlage 4)
8. DOR technische briefing
   Samenvatting door en

9. Communicatie
   - reacties intranet (BVA opgeslagen t/m 27-5-2021)
   - Q&A Communicatie Overzicht

10. PwC:
   - Update voortgang onderzoek;
   - Interviews;
   - Forensisch onderzoek;

11. Ter info:
   - Onderbouwing onderzoek medewerkers TSL (Bijlage 5)
   - Vraag en antwoord van/aan
   - Laatste versie Q&A lijst

12. Wvttk/ rondvraag

Ministerie van Financiën

BVA-office

Auteur

agenda

Vergaderdatum en -tijd	23 juni 2021, 17:00 – 18:00 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	[redacted]

Agendapunten

1. Aanvang 5de begeleidingscommissie

2. Vaststellen agenda (Bijlage 1):

3. Verslag 01-06-2021 (Bijlage 2)
   Ter vaststelling.

4. WhatsApp/ berichten (Bijlage 3, 4 en 5)
   Ter besluitvorming

5. PwC:
   a) Voortgang:
   - Interviews
     bespreekpunt: invulling verzoek tot beschikken over interviewverslag na uitbrengen rapport. Interviewprotocol: "Echter, indien gewenst, kunt u na bekendmaking van het onderzoeksrapport over uw interviewverslag beschikken."

   - Digitaal onderzoek:
     bespreekpunten: (1) voortgang opgevraagde laptop en documentatie, (2) status mobiele telefoons

   - Openstaande bezwaren tegen onderzoek in mailboxen en interviews

b) Impact recente ontwikkelingen op onderzoek

c) Aangepaste planning en budget

6. Communicatie
   - Q&A lijst (Bijlage 6)

7. Zorgpunt DT BD
   Ingebracht door vertegenwoordiger BD - ter bespreking.

8. Ter info:
   - Reactie [redacted] (Bijlage 7)

   - Rapportage 7de VGR (Bijlage 8)

   - Memo goedkeuring verwerken data, aanvulling (Bijlage 9)
     Behoort bij AP 4, betreft het verzoek vanuit PwC

9. Wvttk/ rondvraag

Ministerie van Financiën

BVA-office

Auteur

[redacted]

agenda

Vergaderdatum en -tijd	7 juli 2021, 09:30 – 10:30 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	[redacted]

Agendapunten

1. Aanvang 5de begeleidingscommissie
2. Vaststellen agenda (Bijlage 1):
3. Verslag 23-06-2021 (Bijlage 2)
   Ter vaststelling.
4. Inzage eigen e-mailbox (Bijlage 3)
   Ter info
5. PwC:
   a) Update onderzoeksproces - interviews, info verzameling (digitaal onderzoek)
   b) Rapportage
   c) Proces van wederhoor
   d) Update budget
   e) Oproep intranet (Bijlage 4)
6. Communicatie
7. Reactietermijn bezwaar
8. Komende begeleidingscommissie
9. Wvttk/ rondvraag

Ministerie van Financiën

BVA-office

Auteur

[redacted]

agenda

Vergaderdatum en -tijd	28 juli 2021, 11:00 – 12:00 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	[redacted]
Afwezig:	[redacted]

Agendapunten

1. Aanvang 7de begeleidingscommissie

2. Vaststellen agenda (Bijlage 1):

3. Verslag 07-07-2021 (Bijlage 2)
   Ter vaststelling.

4. PwC:
   a) Update onderzoeksproces interviews
   b) Update onderzoeksproces info verzameling (digitaal onderzoek)
   c) Inzage rapport begeleidingscommissie
   d) Rapportage inzage begeleidingscommissie
   e) Rode draden interviews
   f) Mailbox en interview bezwaarmaker
   g) Per functie vaststellen welk stuk ter inzage wordt gegeven bij wederhoor
   h) Communicatie

   i) Wvttk/ rondvraag

Ministerie van Financiën

BVA-office

Auteur

agenda

Vergaderdatum en -tijd	9 september 2021, 15:00 – 16:15 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	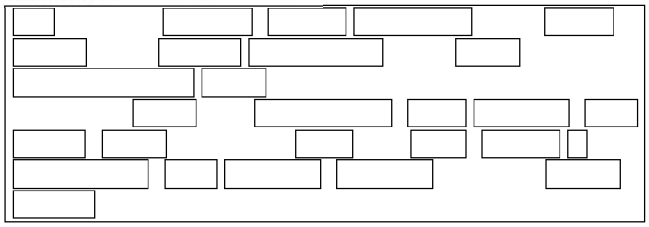

Agendapunten

1. **Aanvang 9de begeleidingscommissie**

2. **Vaststellen agenda (Bijlage 1)**

3. **Verslag 17-08-2021 (Bijlage 2)**
   Ter vaststelling.

4. **Planning**
   Ter bespreking.

   - 20 september ochtend: Ontvangst rapport van PwC, verspreiding via PwC aan leden begeleidingscie. Deze lezen rapport, raadplegen zo nodig achterban, en stellen individueel concept reactie/punten/feitelijke onjuistheden op.
   - 20 september: TSL start met voorbereiding reactie op rapport/Kamerbrief.
   - 22 september: Bespreking rapport/reacties intern Fin (SG n.a. i.v.m. Prinsjesdag).
   - 24 september ochtend: Reacties van begeleidingscie naar PwC.
   - <datum> concept Kamerbrief naar Stas door TSL
   - (uiterlijk) 28 september ochtend: ontvangst definitief rapport van PwC.
   - 28 september: check op wijzigingen tbv Kamerbrief door TSL.
   - 29 september: verzending Kamerbrief en rapport.
   - 29 september: communiceren aan (betrokken)medewerkers (zie comm. plan).
   - 29 september: persbericht en media oploop (zie comm.plan).

Afhandeling WOB verzoek, nazorgfase voor medewerkers en afhandeling inkoop, zijn buiten deze planning gehouden.

5. PwC

a) Voortgang hoor-wederhoor

b) Aanpassing hoor-wederhoor

c) Rapportage

- Ingestuurde vraag: wel/ geen gebruik van persoonsnamen in het rapport?

- Wijze van becommentariëring rapport. (overgenomen uit vorige begeleidingscommissie)

6. Nazorg medewerkers

- Lijst met geïnterviewden en betrokkenen naar TSL voor nazorgtraject.

7. Communicatie (Bijlage 3)

Ter vaststelling

8. Wvttk/ rondvraag

- Aandacht voor WOB verzoek, voortgang en samenhang met rapport PWC

- Kosten/Inkoop.

Ministerie van Financiën

BVA-office

Auteur

agenda

Vergaderdatum en -tijd	27 september 2021, 14:45 – 15:45 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	[redacted]

Agendapunten

1. **Aanvang 11de begeleidingscommissie**

2. **Vaststellen agenda (Bijlage 1)**

3. **Verslag 09-09-2021 (Bijlage 2)**
   Ter vaststelling.

4. **Verslag 22-09-2021 (Bijlage 3)**
   Ter vaststelling.

5. **Planning**
   Ter bespreking

   - 24 september: Reacties van begeleidingscie naar PwC gestuurd?
   - <datum> concept Kamerbrief naar Stas door TSL
   - (uiterlijk) 28 september ochtend: ontvangst definitief rapport van PwC.
   - 28 september: check op wijzigingen t.b.v. Kamerbrief door TSL.
   - 29 september: verzending Kamerbrief en rapport.
   - 29 september: communiceren aan (betrokken)medewerkers.
   - 29 september: persbericht en media oploop.

   Afhandeling WOB verzoek, nazorgfase voor medewerkers en afhandeling inkoop, zijn buiten deze planning gehouden.

6. **PwC**
   a) Voortgang hoor-wederhoor

b) Rapportage

7. **Nazorg medewerkers**
   Actiepunt uit beg. comm. 22-09-2021

8. **Verspreiding rapport / Communicatie**

9. **Wvttk/ rondvraag**

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE 's-gravenhage

Ministerie van Financiën
Secretaris-Generaal

Concerndirectie Fiscale en Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW 's-gravenhage
Postbus 20201
2500 EE 's-gravenhage
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen
mw.
T
F
@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2021-0000113590

Uw brief (kenmerk)
d.d. 4 juni 2021

Datum 10 juni 2021
Betreft Ontheffing geheimhoudingsplicht

Geachte ,

In het kader van een extern onderzoek door PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (PwC) naar het memo omtrent de rechtmatigheid en het stopzetten van kinderopvangtoeslag door de Belastingdienst en klacht-, bezwaar- en beroepsprocedures daarover (memo Palmen) worden de mailboxen van 33 personen (betrokkenen) onderzocht. Er wordt volledige toegang tot de mailbox verleend, waarna door PwC zal worden gezocht op de inhoud van e-mails, met behulp van specifieke software en op basis van specifieke relevante zoektermen. De betreffende mailboxen kunnen dus informatie bevatten die onder de fiscale geheimhoudingsplicht van artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) valt en die deel uit maakt van de zoekresulaten.

Artikel 67, derde lid, AWR biedt mij de mogelijkheid om ontheffing van de geheimhoudingsplicht te verlenen. Ik acht het van groot belang dat voornoemd onderzoek onbelemmerd plaats vindt en dat hiermee zoveel mogelijk tegemoet gekomen wordt aan de toezegging aan de Tweede Kamer omtrent de waarheidsvinding rondom het 'memo Palmen'. Met een onbeperkte toegang tot de mailboxen van betrokkenen is daarom naar mijn mening een algemeen belang gediend dat zwaarder weegt dan de met de fiscale geheimhoudingsplicht gemoeide belangen. Gelet hierop verleen ik alle betrokkenen in voornoemd onderzoek ontheffing van de geheimhoudingsplicht, zodat de betreffende mailboxen door PwC kunnen worden onderzocht.

Hoogachtend,
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst,
namens deze,

Memo

Aan:	Ministerie van Financiën, [redacted]
Van:	PwC Forensic Services, [redacted]
Datum:	22 juni 2021

Betreft: OZ21007 - Aanvullend verzoek verwerken digitale gegevens

Geachte [redacted],

Onder verwijzing naar ons memo d.d. 7 april 2021, verstrekken wij u bijgaand een aanvullend overzicht met de personen van wie wij digitale gegevens willen betrekken in het kader van dit onderzoek. Wij verzoeken u deze aanvullende selectie voor te leggen aan de Secretaris-Generaal.

Dit betreft een selectie op basis van de huidige inzichten, gedurende het onderzoek kan deze lijst worden uitgebreid. In deze selectie is onderscheid gemaakt tussen mailboxen en mobiele telefoons. Indien wij aanvullende digitale gegevens willen verwerken zullen wij deze in een aanvullend overzicht voorleggen.

Het ter plaatse verwerken en filteren van de gevraagde digitale gegevens zal plaatsvinden op de manier die wij eerder schriftelijk aan u hebben toegelicht. Voor deze nadere toelichting ten aanzien van onze werkwijze voor het verwerken van digitale gegevens verwijzen wij naar het memo 'MF-proces – digitale gegevensverwerking' zoals in concept besproken met de begeleidingscommissie op 31 maart 2021 en definitief uitgebracht op 7 april 2021.

Totstandkoming aanvullende selectie

Gedurende de uitvoering van onze onderzoekswerkzaamheden hebben wij aanvullende personen geïdentificeerd wiens digitale gegevens potentieel relevant zijn voor de uitvoering van ons onderzoek.

In het memo d.d. 7 april 2021 merkten wij op: "Mogelijk zijn stukken ten behoeve van de Minister, Staatsecretaris, [redacted] of andere personen verstuurd aan PA/secretariaat (om te printen of anderszins onder de aandacht van de betreffende personen te brengen), derhalve willen wij ook de mailboxen van PA/secretariaat betrekken in ons onderzoek." In onderstaande selectie zijn ook namen van politiek assistent en secretaresses toegevoegd.

Aanvullende selectie van mailboxen (16 personen)

In onderstaand overzicht van personen geven wij een nadere onderbouwing waarom wij de mailbox van de betreffende persoon in deze fase van het onderzoek willen betrekken. Voor de volledigheid merken wij op dat het verzoek ziet op data in de periode vanaf 1 maart 2017 (of later, indien later in functie gekomen) tot en met heden. Betrokken personen kunnen ook ná december 2020 (of na functiewijziging) nog relevante informatie van vóór december 2020 hebben doorgestuurd.

Graag verzoeken wij u de mailboxen van de personen veilig te stellen voor de domeinen @belastingdienst.nl en @minfin.nl. Ook verzoeken wij u vast te stellen of de personen mogelijk meerdere emailboxen hebben met verschillende namen.

Naam	Toelichting
[redacted]	Maakt deel uit van groep die gevormd wordt om opvolging te geven aan uitspraak van Raad van State d.d. 8 maart 2017 (inclusief het memo-Palmen). Inmiddels ook uitgenodigd voor interview.
[redacted]	Maakt deel uit van groep die gevormd wordt om opvolging te geven aan uitspraak van Raad van State d.d. 8 maart 2017 (inclusief het memo-Palmen).
[redacted]	Maakt deel uit van groep die gevormd wordt om opvolging te geven aan uitspraak van Raad van State d.d. 8 maart 2017 (inclusief het memo-Palmen). Inmiddels ook uitgenodigd voor interview.
[redacted]	Maakt deel uit van groep die gevormd wordt om opvolging te geven aan uitspraak van Raad van State d.d. 8 maart 2017 (inclusief het memo-Palmen).
[redacted]	Maakt deel uit van groep die gevormd wordt om opvolging te geven aan uitspraak van Raad van State d.d. 8 maart 2017 (inclusief het memo-Palmen).
[redacted]	Secretaresse MT Toeslagen [redacted].
[redacted]	We hebben begrepen dat [redacted] is betrokken bij de informatievoorziening aan de Commissie Donner en ten behoeve van het ADR onderzoek. Inmiddels ook uitgenodigd voor interview.
[redacted]	We hebben begrepen dat [redacted] is betrokken bij de informatievoorziening aan de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag. Inmiddels ook uitgenodigd voor interview.
[redacted]	Naar aanleiding van bevindingen uit email review (ontvangt het memo-Palmen via e-mail).
[redacted]	Naar aanleiding van bevindingen uit email review (ontvangt het memo-Palmen via e-mail).
[redacted]	Secretaresse Menno Snel
[redacted]	Secretaresse Menno Snel
[redacted]	Politiek assistent Menno Snel
[redacted]	Secretaresse [redacted]
[redacted]	Secretaresse [redacted]
[redacted]	Secretaresse [redacted]

Indien bovenstaande mailboxen intern nog niet zijn veiliggesteld, bij deze ons verzoek dit zo snel mogelijk te doen conform eerdere procedures en met bijbehorende vastlegging. Deze procedures zijn afgestemd met onze Forensische IT-specialisten. Indien hier vragen over zijn vernemen wij dit graag.

Selectie van Home / Profile directories (3 personen)

In onderstaand overzicht van personen geven wij een nadere onderbouwing waarom wij de home / (redirected) profile folders van de betreffende persoon in deze fase van het onderzoek willen betrekken. Het doel van het betrekken van deze digitale gegevens is het vaststellen van de aanwezigheid van bepaalde voor het onderzoek relevante te stukken.

Naam	Functie	Toelichting
Menno Snel	Staatssecretaris van Financiën; oktober 2017 – december 2019	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag (hiërarchische escalatie lijn).
[redacted]	[redacted] Financiën; augustus 2013 – februari 2020	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag (hiërarchische escalatie lijn).
[redacted]	[redacted] Belastingdienst; januari 2017 – januari 2020	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag (hiërarchische escalatie lijn).

Graag verzoeken wij u data van de personen veilig te stellen. Onze Forensische IT-specialisten overleggen graag met u over de technische handelingen ten behoeve van deze veiligstelling.

Ministerie van Financiën

BVA-office

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
14 mei 2021

Nummer verslag
003

Auteur
[redacted]

verslag

Begeleidingscommissie OZ 21007

Vergaderdatum	12 mei 2021
Aanwezig	[redacted] PwC, [redacted] PwC, [redacted] PwC, [redacted] PwC
Afwezig	[redacted]
Kopie aan	

1. Derde bijeenkomst begeleidingscommissie

Opening door de voorzitter, [redacted]. Hij heet iedereen welkom. [redacted] (Directie Juridische Zaken), [redacted] (Directie Communicatie) sluiten voor het eerst aan, waarvoor dank.

2. Vaststellen agenda

De agenda is vastgesteld. Er zijn geen aanvullende agendapunten aangeleverd.

3. Verslag 21-04-2021

[redacted] bedankt de aanwezigen voor de input. De input die aangeleverd is, wordt akkoord bevonden en verwerkt. Hierna is het conceptverslag definitief. Oproep van de voorzitter om tijdig reacties op het verslag door te geven zodat op vergadering het verslag en eventuele wijzigingen kunnen worden vastgesteld.

4. De volgende punten zijn besproken:

Advies raadplegen mail n.a.v. verzoek PwC

[redacted] ligt het advies van de Landsadvocaat toe, op dit moment wordt nog uitgezocht of het advies openbaar gemaakt kan worden. Dit wordt nader besproken op de departementen. Zodra de uitkomst er is van dit gesprek, kan de brief met of zonder vermelding van het ingewonnen advies, naar de kamer gestuurd worden.

Advies landsadvocaat (hierna LA) toegang e-mail (oud)medewerkers

Het advies is naar de begeleidingscommissie gestuurd en iedereen heeft hier kennis van kunnen nemen.
PwC had graag gezien dat de LA contact had opgenomen met PwC, zodat zij direct toelichting/ verduidelijking hadden kunnen geven.

Besloten wordt conform de eerder afgestemde werkwijze, volgens opdracht, het werk te hervatten.

Ter besluitvorming
Deze beslisnotitie (bijlage 4 bij agenda" Raadplegen mail n.a.v. PwC") is voorgelegd aan de begeleidingscommissie en de leden zijn, na het verwerken van de input, akkoord. Hiermee wordt ook het besluit van bevestigd dat er onderzoek komt in de betreffende e-mailboxen conform het afgesproken proces. Naast de eerste groep met (voormalige) collega's vanaf plv. DG, kunnen nu ook de collega's tot plv. DG worden benaderd.

Voortgang informeren medewerkers over onderzoek mailboxen.
Bijgevoegd is een conceptbrief aan (oud) medewerkers daarvoor waarin advies LA is verwerkt. De collega's van benaderen de (voormalig) collega's telefonisch, alvorens zij een e-mail ontvangen. Vrijdag 14 mei 2021 worden de eerste brieven verzonden. Hierna is er een reactietermijn van een week.

PwC:
Update voortgang onderzoek;
PwC is een stuk verder gekomen met het digitale onderzoek. Er wordt, in het bijzijn van waarnemers van MinFin, informatie overgedragen. De ingewonnen data uit voorgaande onderzoeken geeft een goede basis om de nadere zoekstrategie te bepalen. Tevens kan PwC hiermee uitzoeken hoe deze informatie kan worden gebruikt in het verdere verloop van het onderzoek. PwC geeft aan dat zij een verzoek gaan indienen om van een geselecteerde lijst met daarin betrokkenen de telefoons/ WhatsApp te doorzoeken. Zij benadrukken dat dit een weloverwogen lijst met namen is. Er wordt specifiek gekeken naar een bepaalde periode. Dit zal opgenomen worden in het verzoek. Vanuit de begeleidingscommissie is verzocht om dit verzoek zeer goed te onderbouwen.

Datum eindrapport:
PwC: Het is moeilijk om een inschatting te maken op welke datum zij het rapport kunnen inleveren. De eerder beoogde datum van 1 juli 2021 zal niet worden behaald. Zodra PwC de beschikking heeft over de e-mailboxen, kan een betere inschatting worden gemaakt ten aanzien van de beoogde einddatum verzoekt aan PwC om in de volgende begeleidingscommissie een beoogde datum in te brengen. **Actie: PwC**

Kosten:
PwC: Zoals reeds is aangegeven in de vorige begeleidingscommissie, is de prognose dat zij meer uren nodig hebben voor het onderzoek dan begroot is. De begeleidingscommissie verzoekt om een opgave te maken en te presenteren in de volgende begeleidingscommissie. **Actie: PwC**

Signaal PWC:
PwC is in een vroeg stadium van het onderzoek benaderd door een medewerker van de Belastingdienst. De persoon in kwestie was reeds op de hoogte dat PwC het onderzoek gegund was en dat een specifieke onderzoeker betrokken zou zijn bij dit onderzoek. Besproken wordt dat dit punt samenhangt met interne communicatie. Dit voorstel staat op de agenda.

Interviews:
PwC heeft aan een overzicht aangeleverd met daarop de namen van (oud)collega's waarbij zij een interview af willen nemen. De (voormalig) medewerkers die op deze lijst staan, worden op korte termijn ingelicht door en zullen hierop worden benaderd door PwC.

Impact huidige politieke ontwikkelingen op onderzoek:
PwC bespreekt o.a. de situatie en eventuele samenhang rondom de notulen van de ministerraad die openbaar zijn gemaakt.

BOA heeft op basis van contact over mailbox verzoek begrepen dat bij twee personen waarvan de e-mailbox wordt onderzocht anonimiteit voor hen een zorgpunt is. PwC geeft aan dat zij er alles aan doen om het comfort te bieden, maar dat het niet gegarandeerd kan zijn. Indien er vragen zijn, kan men deze stellen. Communicatie hierover volgt middels telefoon en e-mail. Daar kan men op reageren en eventueel vragen stellen.

5. **Communicatieplan van Aanpak – interne communicatie**
Communicatie licht het document toe. Communicatie wil z.s.m. een bericht plaatsen op de intranetsites en verzoekt de aanwezigen om op haar concept-bericht te reageren. In dit document staat o.a. een paragraaf waarin de Q&A's zijn opgenomen. Ook hiervoor vraagt communicatie om input. Het verzoek aan de begeleidingscommissie: vul aan en lever input zodat op voorhand zoveel als mogelijk kan worden uitgelegd. Besloten wordt niet te wachten met interne communicatie, ook niet op Kamerbrief o.i.d., maar z.s.m. intern te communiceren op het portaal. **Actie communicatie**

6. **Wvttk/Rondvraag:**
PwC verzoekt om hen te betrekken op het moment dat PwC geciteerd wordt in communicatie. Men geeft aan dat dit tot op heden, zoals bij de communicatie rondom de kamerbrief, de brief aan medewerkers en ook het vraagstuk van RTL, goed is gelopen maar benadrukt het belang ook voor de toekomst.

Het is volgens PwC niet de bedoeling dat medewerkers van de Belastingdienst zelf contact opnemen met medewerkers van PwC. Het contact loopt in principe via [redacted] op verzoek van PwC.

De vakbonden en ondernemingsraad zijn geïnformeerd over de start van het onderzoek.

Ter info:
Bijlagen die zijn meegezonden/ besproken:

Reactie MinFin aan PWC op verzoek (Bijlage 6)
Ter info.

Kamerbief opdrachtformulering (Bijlage 7)
Dit proces loopt, er volgt nog afstemming tussen de stas van o.a. BZK en MinFin.

Vragen en concept antwoorden RTL over onderzoek memo P
BVA: dit proces loopt, communicatie heeft hierin de leiding. Vanuit PwC is de woordvoerder geattendeerd. Het is mogelijk dat de media PwC benadert met vragen over dit onderzoek. Zij zullen, indien deze situatie zich voordoet, verwijzen naar de woordvoerder van het Ministerie.

Aangepaste brief mailboxen, concept na advies Landsadvocaat (Bijlage 9)
Ter info, verzoek input te leveren aan BVA.

Bijlagen bij verslag (extra):

Aangeleverd door:	Titel		Info:
BVA	Definitief verslag 20210421		
BVA	Definitief verslag 20210331		

Actiepuntenlijst

Nr.	Omschrijving	Actiehouder	Info	Afgerond
1	Prognose opleverdatum rapport	PwC		
2	Overzicht urenbesteding en te besteden uren	PwC	Aangeleverd	Nee
3	Interne communiceren	Communicatie		
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

Besluiten en afspraken

Nr.	Omschrijving	Besluit/ Afspraak	Info	Datum
1	PWC zorgt voor agenda	Afspraak		31-03-2021
2	OIF zorgt voor verslag	Afspraak		31-03-2021
3	Plan van aanpak/ Wijze van informatieverzameling, zie memo "'MF Proces - digitale gegevensverwerking"	Besluit		31-03-2021
4	De formatie van de begeleidingscommissie kan wijzigen, al naargelang de behoefte	Afspraak		31-03-2021
5	Beslisnotitie onderzoek e-mailboxen	Besluit		12-05-2021
	Starten met interne communicatie			

Ministerie van Financiën

BVA-office

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
2 juni 2021

Nummer verslag
004

Auteur
[redacted]

verslag

Begeleidingscommissie OZ 21007

Vergaderdatum en -tijd	1 juni 2021, 09:00 – 10:00 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	[redacted], PwC, [redacted] PwC, [redacted] PwC, [redacted] PwC (Price Waterhouse Coopers), [redacted]

Agendapunten

1. **Aanvang 4de begeleidingscommissie**
   De voorzitter heet iedereen welkom, [redacted] Directie Communicatie) sluit voor het eerst aan. Voor agendapunt 5 sluiten de [redacted] van MinFin en Belastingdienst aan.

2. **Vaststellen agenda**
   De voorzitter stelt de agenda vast, nadat opgemerkt is dat PwC een nieuw verzoek heeft ingediend bij [redacted] voor uitbreiding in het digitale onderzoek. Daarvan wordt afgesproken dat dit nog niet aan de huidige agenda wordt toegevoegd maar eerst zal het verzoek "Memo MinFin_Verzoek goedkeuring verwerken data_aanvulling1" naar de leden van de begeleidingscommissie wordt opgestuurd ter advisering voor [redacted]

3. **Verslag 12-05-2021**
   De voorzitter heeft nagevraagd of een ieder akkoord is met de aangepaste input, en deze wordt vastgesteld.

4. **Beslispunt verwerkingsovereenkomst:**
   Doel van dit agendapunt is om duidelijkheid te verschaffen over het volgende: "De verstrekking van gegevens zoals vorige begeleidingscommissie is besloten, te duiden als een verwerking in het kader van de AVG en de minister aan te merken als verantwoordelijke voor de verstrekking van de gevraagde gegevens en PwC voor de verdere verwerking van de e-mails aan te merken als verantwoordelijke. Derhalve de verwerkingsovereenkomst in deze strekking te wijzigen."

Dit is door DJZ ingebracht. PwC gaat hier mee akkoord. MinFin/DJZ zal het voortouw nemen t.a.v. het opstellen van een nieuwe verwerkingsovereenkomst en daar ook PwC bij betrekken.
Actie: BVA/DJZ.

5. **Faciliteren oud-medewerkers**
Besproken wordt het memo "Advies verzoek beschikbaar maken e-mailbox_V1.0" opgemaakt door [redacted] van Belastingdienst en MinFin. Zij sluiten voor dit gesprek aan en geven een toelichting hoe dit memo tot stand is gekomen. Zij geven beknopt aan dat het inzien van de mailboxen beveiligingsrisico's met zich meebrengt, en hebben in hun memo een advies meegegeven.
De voorzitter bedankt hen voor deze memo. De e-mailboxen worden onder voorwaarden (optie 2) beschikbaar gesteld. Het advies van de Ciso's wordt hiermee overgenomen door de begeleidingscommissie.
De voorzitter verzoekt om een bericht op te maken dat alleen naar de betreffende medewerkers verstuurd wordt (dit betreft de voormalig collega's). Uitgangspunt vormt de geadviseerde optie 2, waarbij de strekking van het bericht aan de medewerkers moet zijn dat zij gefaciliteerd zullen worden indien zij gebruik willen maken van het aanbod om hun agenda/ e-mail in te kunnen zien. De voorzitter geeft aan dat het goed is om rekening te houden met beveiligingsrisico's maar dat dat niet de toon van de boodschap zou moeten bepalen.

De voorzitter vraagt aan PwC of zij akkoord zijn met de keuze dat MinFin/BD de voormalig medewerkers wil faciliteren, en zij geven aan dat ze akkoord zijn. **Actie: Communicatie/O&P/BVA**

6. **Stand van zaken BVA e-mailbox/ bellijst.**
De beslisnotitie is na besluitvorming ook nog aan [redacted] aangeboden ter ondertekening, inclusief de lijst van personen en de extra onderbouwing vanuit Toeslagen.
Iedereen op de lijst is inmiddels benaderd en is bereikt. Er zijn nog twee mensen die bezwaar hebben op inzage van hun e-mailbox en een collega heeft nog bezwaar tegen het interview.
PwC kan de e-mailboxen van de personen die aangegeven hebben geen bezwaar te hebben/instemming te geven, gaan benaderen, en vanuit de begeleidingscommissie wordt het gesprek aangegaan met de collega's die nog bezwaar hebben. Er zal daarnaast worden verkend wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn als men blijft bij het bezwaar/ weigeren. PwC geeft aan dat betreffende medewerkers/bronnen met bezwaar wel een belangrijke rol hadden en dus van belang zijn.
Actie: benaderen collega's met bezwaren: BD/BVA,
Mogelijkheden/onmogelijkheden bij bezwaar: DJZ

7. **Concept memo aangepast budget**
PwC heeft een concept memo ingezonden "Concept memo aangepast budget PwC" waarin zij aangeeft dat de kostenberekening die in eerste instantie is gemaakt, niet meer strookt met de huidige stand van zaken en moet worden aangepast.
De voorzitter constateert dat er sprake is van een zeer forse overschrijding en verzoekt om nader te onderzoeken wat er nodig en mogelijk is, in kleinere vorm met advies van de experts van inkoop. Daarnaast wil de voorzitter hierover in gesprek met de partner van PwC. **Actie: BVA/Inkoop**

8. **DOR technische briefing**
Onlangs is er een technische toelichting gehouden door [redacted] en [redacted] bij [redacted] Daar is gesproken over dit onderzoek. Na dit gesprek is er door [redacted] een brief gestuurd, daarin zijn vragen gesteld en opmerkingen geplaatst.
Deze brief, gericht aan [redacted] is naar de leden van de begeleidingscommissie doorgestuurd. Antwoord op de brief wordt verzorgd vanuit O&P, en zal schriftelijk en mondeling worden toegelicht. Belangrijk punt uit het gesprek is,

is dat de DOR meer betrokken zou willen worden bij dit onderzoek. De voorzitter verzoekt om de relevante documenten door te sturen en verzoekt om de DOR maximaal te informeren. **Actie: O&P/Communicatie/BVA**

9. Communicatie

[redacted] stelt zichzelf voor, vertelt over de acties die communicatie heeft uitgezet.
Er volgt een korte bespreking waarin even terug wordt gekeken naar de communicatie tot nu toe. Daar zijn verbeterpunten uit geput. O.a. de timing van het plaatsen van een bericht.
Communicatie is volop bezig met het voorbereiden van een informatiepagina. Op deze pagina komt o.a. een Q&A en informatie rondom dit onderzoek. Het moet een vindplaats worden waar voornamelijk leidinggevenden antwoorden vinden op vragen die zij niet kunnen beantwoorden.

- reacties intranet (BVA opgeslagen t/m 27-5-2021)
Er zijn reacties geweest op het beeldkrantbericht rondom de start van dit onderzoek. [redacted] heeft veel reacties gehad. Niet alleen inhoudelijk, maar ook over de dag van het beeldkrantbericht.
De voorzitter benadrukt het belang van goede en warme communicatie.

- Q&A Communicatie Overzicht
De voorzitter verzoekt om naast de Q&A ook goed in te springen op alle misverstanden die zich rondom dit onderzoek opspelen.
Hij verzoekt aan communicatie om een omschrijving van de geruchten te plaatsen en daarbij aan te geven dat dit gerucht niet juist is.

De voorzitter verzoekt om menselijk contact te onderhouden met de betrokken (voormalig) collega's. BVA geeft aan dat dit tot op heden ook zo wordt ingevuld. Iedereen is gebeld van tevoren waarvan de mailbox is gevraagd te onderzoeken. Met de bewindspersonen is gesproken en ook alle personen die (per mail) vragen erover hadden gesteld of bezwaar tegen hebben gemaakt zijn persoonlijk benaderd. Daarnaast is het voornemen met hulp van Communicatie om op Rijksportaal een terugbelverzoek knop o.i.d. te maken zodat ook personen buiten het onderzoek die met zorgen/emoties zitten persoonlijk benaderd kunnen worden.

10. PwC:
- Update voortgang onderzoek;

- Interviews;
De interviews zijn aangevangen en lopen de komende weken door. Vanuit Belastingdienst en O&P wordt aangegeven dat zij via collega's hebben vernomen dat het niet als interview wordt ervaren maar als verhoor/zij zich afvragen of dit niet beter als "gesprek" kan worden aangekondigd en niet als "interview". De huidige tekst voor de uitnodiging is van tevoren afgestemd. Gevraagd wordt om nieuwe tekst suggesties om de uitnodiging eventueel te wijzigen.
- Digitaal onderzoek;
De e-mailboxen van de Belastingdienst en van het Ministerie van Financiën worden op dit moment overgedragen voor verwerking door PwC (het doorzoekbaar maken, filteren enz.) De documenten van de POK en Commissie Donner zijn doorzocht en worden nu verder gefilterd en onderzocht op relevantie. Ook Digidoc is doorzocht, de documenten worden verwerkt en onderzocht. De netwerkschijven worden doorzocht, dit proces loopt nog. Een struikelblok hierin is de capaciteit van de servers van DigiDoc. De performance en capaciteit van deze servers wordt op de proef gesteld door de voor deze server meer ongebruikelijk hoeveelheid te exporteren documenten.

11. Ter info:

- Onderbouwing onderzoek medewerkers TSL (Bijlage 5)
  Deze bijlage is ter info verstuurd, en hiermee is voldaan aan het verzoek van de begeleidingscommissie. Dit document is toegevoegd aan het formele traject naar [redacted] ter ondertekening.
- Vraag en antwoord van/aan:
  Deze bijlage geeft weer wat de vragen zijn die (voormalig) collega's hebben gesteld in navolging van het bericht n.a.v. de uitvraag e-mailbox en interview en de gegeven antwoorden.

12. Wvttk/ rondvraag

Mevrouw Palmen heeft aangegeven dat zij een onveilig gevoel heeft bij de reacties die zij gelezen heeft op o.a. intranet/ beeldkrant. BVA is met communicatie in gesprek om te bezien welke actie daar op mogelijk is en zal terugkoppelen aan mevr. Palmen. Verzoek is om haar vooraf te informeren indien er een bericht wordt geplaatst waarin zij wordt genoemd/ het onderzoek wordt genoemd.
Mevrouw Palmen haar e-mailbox was tijdelijk niet bereikbaar/afgesloten door BD, ondanks alle voorzorgsmaatregelen/waarschuwing van tevoren, is dit toch gebeurd. Het is inmiddels via escalatie hersteld.

Actiepuntenlijst

Nr.	Omschrijving	Actiehouder	Info	Afgerond
1	Nieuwe versie verwerkingsovereenkomst maken	DJZ		
2	Faciliteren oud medewerkers	BVA		
3	Collega's benaderen met bezwaren	BVA+BD		
4	DOR relevante stukken toesturen	BVA		
5	Aangepast budget advies [redacted] opstellen	BVA+Inkoop		
6				
7				

Besluiten en afspraken

Nr.	Omschrijving	Besluit/ Afspraak	Info	Datum
1	DOR maximaal informeren	Afspraak		
2				
3				
4				

Ministerie van Financiën

BVA-office

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
1 Juli 2021

Nummer verslag
005

Auteur
[redacted]

verslag

Begeleidingscommissie OZ 21007

Vergaderdatum en -tijd	23 juni 2021, 17:00 – 18:00 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	[redacted], PwC, [redacted] PwC, [redacted] PwC, [redacted] PwC (Price Waterhouse Coopers), [redacted]

Agendapunten

1. **Aanvang 5de begeleidingscommissie**
   De voorzitter heet iedereen welkom, dit overleg is een week naar voren geschoven in verband met de aangeleverde verzoeken vanuit PwC die z.s.m. uitgezet moeten worden. Zie verder hiervoor onder punt 2.

2. **Vaststellen agenda**
   De voorzitter stelt de agenda vast, er worden twee agendapunten toegevoegd: PwC heeft een aanvullend verzoek gedaan om inzage te krijgen in 16 e-mailboxen en drie home directories/ persoonlijke schijven. Daarnaast het verzoek om onder agendapunt 7/het onderwerp DT; DOR/ medezeggenschap toe te voegen.

3. **Verslag 1-6-2021**
   Deze wordt vastgesteld.

4. **WhatsApp/ berichten** (Bijlage 3, 4 en 5)
   Ter besluitvorming: Er zijn twee brieven en een notitie bij de documenten voor dit overleg gevoegd en ter besluitvorming [redacted] aangeboden. Het verzoek om inzage in digitale communicatie op de mobiele telefoons betreft drie oud-collega's (oud Stas, oud SG, oud DG) en voormalig Directeur TSL (nog in dienst). Voorstel is hen allen op vrijwillige basis medewerking te vragen waarbij vanwege het verschil in arbeidsrelatie gekozen wordt voor een iets andere communicatie in het geval van de medewerker die nog in dienst is (van wie vanwege die bestaande relatie iets meer verwacht mag worden qua medewerking). De exacte uitwerking indien betreffende personen willen

meewerken is maatwerk en wordt in overleg tussen betrokkene, PwC en MinFin nader bepaald. **Besloten** wordt op deze wijze medewerking te vragen en om deze voorbeeldbrieven te gebruiken.

5. PwC:

5.1) Voortgang: PwC deelt een presentatie, deze wordt meegestuurd bij dit verslag. Kort samengevat:

a. Interviews:
De interviews zijn in volle gang, er is een lijst gestuurd met daarop een aantal (oud) collega's die PwC wenst te interviewen. De meeste zullen korte gesprekken worden die telefonisch kunnen
PwC verzoekt om na te denken over het delen van het interviewverslag nadat het rapport is opgeleverd. Er zijn geïnterviewden die mogelijk over hun interviewverslag willen beschikken. Gelet op de privacy van andere (oud) collega's zal er een keuze gemaakt moeten worden hoe (geanonimiseerd?) dit aangeleverd gaat worden.

b. Digitaal onderzoek. Bespreekpunten:
Ook het digitale onderzoek loopt nog door, hier is extra capaciteit ingezet bij PwC om te versnellen.

c. Nieuwe aanvraag e-mailboxen en home directory:
PwC heeft een nieuwe, aanvullende, lijst ingezonden met daarin het verzoek om de e-mailboxen van 16 (oud) collega's mee te nemen in het onderzoek. Ten aanzien van home / profiel directories: nagaan wat technisch mogelijk/beschikbaar is. Waar mogelijk het contact combineren met verzoeken voor gegevens van mobiele telefoons aangezien het om dezelfde personen gaat (1 minder) De begeleidingscommissie is hiermee **akkoord** onder dezelfde voorwaarden en zorgvuldigheden als het eerste verzoek, dat wil zeggen: persoonlijke benadering, gevolgd door een e-mail met informatie en het verzoek om te reageren door wel/geen bezwaar, of instemming bij oud-medewerkers of bewindspersonen.

d. Openstaande bezwaren tegen onderzoek in mailboxen en interviews
Op het moment van deze begeleidingscommissie zijn nog twee collega's die bezwaar hebben tegen onderzoek op mailbox en interview. Donderdagochtend 24 juni 2021 gaat [redacted] in gesprek met deze collega's.

5.2) Impact recente ontwikkelingen op onderzoek
Er wordt kort stilgestaan bij de opmerkingen vanuit het vragenuur en reacties uit de media. PwC geeft in haar rapport antwoord op de vragen die in de opdracht staan gesteld. Daarvoor is goed onderzoek nodig.

5.3) Aangepaste planning en budget
PwC heeft in de presentatie een slide gevoegd waarin zij de nieuwe planning laat zien..
Deze planning (bijlage) loopt door tot en met week 36. PwC geeft aan dat er ruimschoots de tijd wordt genomen voor hoor en wederhoor i.v.m. de vakantieperiode.
Er wordt benadrukt dat het gesprek over het (aanpassen van) budget hier nu niet aan de orde is maar apart besproken wordt. Hiervoor wordt een afspraak gemaakt met inkoop/bedrijfsvoering.

6. Communicatie

- Q&A lijst (Bijlage 6)

De informatiepagina omtrent dit onderzoek staat online op intranet Toeslagen Belastingdienst. Feitenonderzoek memo - Toeslagen (belastingdienst.nl) Er staat een verkorte versie van de Q&A op deze pagina.
Bij elk nieuw nieuwsbericht staat er een link naar deze pagina. Communicatie verzamelt de reacties op de diverse intranetpagina's en kijkt of hierop

gereageerd moet worden. Er wordt van gedachten gewisseld over het idee om een webinar te organiseren over dit onderwerp. PwC merkt op dat het niet in het belang van het onderzoek is wanneer betrokkenen bij het onderzoek hier onderling met elkaar over in gesprek gaan; althans niet lopende het onderzoek. Daarover vindt geen besluit plaats en er blijft aandacht vanuit communicatie voor eventuele informatiebehoefte vanuit medewerkers en hoe hierin te voorzien. Zo volgt nog interne berichtgeving zodra ook de Kamer wordt geïnformeerd over de nieuwe planning **Actie: Communicatie**.

7. Zorgpunt DT BD en medezeggenschap

Ingebracht door BD, [redacted] geeft aan dat er een hoop zorgen leven onder de Belastingdienst DT-leden over de impact van het onderzoek naar 'het memo Palmen' op de veiligheid en het welbevinden van alle medewerkers en het (vanwege de aard van het onderzoek) gevoel van ontbreken van steun vanuit werkgeverszijde voor de betrokken medewerkers. Directeuren melden dat er een grens lijkt te zijn overschreden, die een enorme doorwerking heeft en nog zal hebben in de manier van werken en het omgaan met elkaar. ~~en dat voor hen een grens zou zijn overschreden.~~ Dit signaal wordt besproken en gehoord. Vz merkt op dat DT in gelegenheid is om direct met [redacted] contact op te nemen hierover, en dat hij dit ook van hen verwacht gezien de inhoud van deze boodschap Hij heeft ze recent nog gesproken en toen is dit niet naar voren gebracht. DOR: [redacted] heeft een signaal afgegeven dat zij van mening zijn dat de wijze waarop het onderzoek plaatsvindt, in de toekomst op een andere manier moet plaatsvinden. [redacted] hebben onlangs een gesprek gehad en de uitkomst is dat dit een goed gesprek is geweest. [redacted] heeft een stap naar de rechter overwogen, maar hebben hier na dit gesprek vanaf gezien. Ze blijven wel zeer kritisch en afgesproken is dat de werkwijze in een regeling wordt vastgelegd voor de toekomst waar zij bij worden betrokken.

8. Ter info:

- Reactie collega (Bijlage 7)
  [redacted] heeft een bericht ontvangen, zie bijlage. Verzoek van [redacted] om hier kennis van te nemen. De betreffende collega vraagt dit onder de aandacht te brengen van [redacted] begeleidingscommissie, waar op deze wijze aan tegemoet wordt gekomen. Daarnaast is het verzoek hierover na te denken en in de rapportage fase zal dit aan bod komen.
- Rapportage 7de VGR (Bijlage 8).
  Er is een tekstvoorstel doorgegeven aan SRB v.w.b. de 7de VGR. De tekst is als bijlage tkn meegestuurd.
-

9. Wvttk/ rondvraag

- PwC: Er is een overleg geweest tussen PwC en MinFin over de verwerkingsovereenkomst. De uitkomst ervan is dat er een nieuwe verwerkingsovereenkomst wordt opgemaakt waarin beide partijen zich kunnen vinden.
- PwC: Diverse betrokkenen (zowel mailbox als interview) hebben aangegeven (zowel bij PwC als Fin) graag eerder nauw(er) geïnformeerd/betrokken te worden bij het conceptrapport en de duiding ervan. Deze behoefte kan in de volgende fase (rapportage) besproken worden en dan kan besloten worden welke groepen/hoe te informeren/betrekken.
- MinFin; kunnen mensen, die nog niet zijn benaderd, zich opgeven omtrent dit onderzoek iets te verklaren?
- PwC geeft aan bereid te zijn iedereen die meent dat hij iets toe te voegen heeft, te woord te staan. Overwogen wordt of er actief een oproep moet worden gedaan maar dit kan juist ook heel veel 'ruis' opleveren, wat het onderzoek vertraagt. Afgesproken wordt dat iedereen die aangeeft dat hij PwC wil spreken actief in contact wordt gebracht met PwC, optie 'oproep'

wordt geparkeerd/nader overwogen in kleiner gezelschap van adviseurs.
Actie: PwC en MinFin/ Communicatie.
Verzoek vanuit MinFin: graag z.s.m. oproep voor interview i.v.m. voorbereiding en vakantie.

Actiepuntenlijst

Nr.	Omschrijving	Actiehouder	Info	Afgerond
1	Informatiebehoefte verzamelen en voorstel voor communicatie maken	Communicatie		
2	Oproep om mensen die informatie hebben omtrent het onderzoek, zich te melden	Communicatie/ MinFin		
3				

Besluiten en afspraken

Nr.	Omschrijving	Besluit/ Afspraak	Info	Datum
1	Benaderen (oud) medewerkers/ bew. Pers middels brieven inzake onderzoek aan telefoon en persoonlijke schijf	Besluit		23-6-2021
2	Akkoord om de personen te benaderen die op de uitvraag van e-mailboxen staan. Besloten is om dit persoonlijk aan te kondigen, gevolgd door een brief met informatie.			23-6-2021
3				
4				

Ministerie van Financiën

BVA-office

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
16 juli 2021

Nummer verslag
006

Auteur
[redacted]

verslag

Begeleidingscommissie OZ 21007

Vergaderdatum en -tijd	7 juli 2021, 09:15 – 10:15 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	[redacted], PwC, [redacted] PwC, [redacted] PwC, [redacted] van [redacted] PwC (Price Waterhouse Coopers), [redacted]

Agendapunten

1. **Aanvang 6de begeleidingscommissie**

2. **Vaststellen agenda**
   Agenda wordt zonder nadere inbreng vastgesteld.

3. **Verslag 23-06-2021**
   Het verslag wordt met de aangeleverde wijzigingen, vastgesteld.

4. **Inzage eigen e-mailbox**
   In de begeleidingscommissie van 1 juni 2021 is door de voorzitter aangegeven dat de voormalig medewerkers goed gefaciliteerd dienen te worden om inzage te krijgen in hun e-mail en agenda ter voorbereiding op hun interview. De notitie die er lag was te specifiek gericht op de risico's bezien vanuit informatiebeveiliging. OIF heeft een alternatief plan van aanpak aangeleverd, dit is reeds afgestemd met o.a. BOA. De voorgestelde werkwijze wordt vastgesteld. Deze werkwijze is als bijlage meegestuurd en de voorwaarden worden zoals hierin beschreven gebruikt bij de inzage van de e-mailbox.

5. **PwC**:
   a) Update onderzoeksproces
   Interviews:
   De reacties van geïnterviewden worden waar mogelijk verwerkt in het interviewverslag, wat leidt tot een nieuwe verbeterde versie. Dit wijkt af van

het interviewprotocol. De input van collega's ligt hieraan ten grondslag. De geïnterviewden worden op de hoogte gesteld van deze wijziging.

Digitaal onderzoek: PwC geeft een update over de stand van zaken. Deze staan vermeld in een presentatie, die wordt meegestuurd met het verslag van deze bijeenkomst.

b) Rapportage
PwC geeft in een presentatie weer hoe het rapport wordt opgebouwd. De slides hierover worden met het verslag meegestuurd. PwC verzoekt een besluit te nemen en verzoekt om de rode draden verslagen anders in te vullen, dit is echter wel specifiek in de offerte meegenomen. PwC wijst er nogmaals op dat het rapport van PwC zich zal beperken tot feiten. PwC kan wel conclusies trekken m.b.t. de feiten, maar geen conclusies die een duiding of waardering van de feiten betreffen.
De voorzitter verzoekt om dit verzoek wat betreft rode draden separaat te bespreken, daar deze vraag expliciet is opgenomen in de offerte en een nadrukkelijke vraag vanuit de TK was en dus ook verwacht wordt. PwC stelt voor om dit niet apart maar bij de diverse hoofdstukken te verwerken. PwC geeft verder aan dat men voornemens is om het rapport op functieniveau te schrijven vanaf het niveau (p)DG. De voorzitter geeft aan dat PwC dezelfde lijn kan overwegen om die gehanteerd is bij de POK. De instructie die daarvoor gebruikt is wordt (door BOA) met PwC gedeeld.

c) Proces van wederhoor
Voorafgaand aan het proces van wederhoor zal de opzet van de rapportage besproken worden met leden van de begeleidingscommissie. In het proces van wederhoor zal per functie worden beoordeeld wie welk gedeelte toegezonden krijgt om te beoordelen. Op deze wijze hoeft niet iedereen het hele rapport te beoordelen.

d) Update budget
Er is door [redacted] een akkoord gegeven op het voorstel naar aanleiding van een nieuw gesprek met PwC en [redacted] voor een oplossing over de extra kosten waarover eerder geen overeenstemming was. Dit wordt verder buiten de begeleidingscommissie om opgepakt.

e) Oproep intranet
Gesproken wordt over de vraag of iedereen die informatie heeft, zich ook kan melden bij PwC. Er wordt niet gekozen voor een nieuwe actieve brede oproep omdat dit op zichzelf niets toevoegt aan de mogelijkheden die er al zijn. Het is aannemelijk dat alle betrokkenen in beeld zijn, en een dergelijke oproep zou wel weer nieuwe onrust kunnen veroorzaken. Wel wordt in de reguliere communicatie nadrukkelijk aangegeven dat men te allen tijde in contact kan komen met de onderzoekers, indien men van mening is dat de informatie van belang is in dit onderzoek. Signalen van medewerkers die bij de leden van de begeleidingscommissie bekend zijn, die prijs stelden op contact, zijn allemaal opgevolgd.

6. Communicatie
Op intranet is gecommuniceerd over de kamerbrief, de VGR en de nieuwe planning. Besproken wordt hoe voor het reces nog een update kan komen op intranet ten aanzien van het onderzoek. Actie: COM

7. Reactietermijn bezwaar
[redacted] is in gesprek met een bezwaarmaker en is voornemens om dit voor het reces af te ronden. Belangrijk bezwaarpunt is dat betrokkene in de gelegenheid wil zijn om de inhoud van het memo zoals deze dit ziet in het rapport te laten opnemen, terwijl het onderzoek zich richt op feiten. Er zal worden bekeken op welke wijze binnen de kaders van het onderzoek en de opdracht recht kan worden gedaan aan dit punt.

8. Komende begeleidingscommissie

Dit agendapunt is ingebracht om af te stemmen welke vorm de komende vergaderingen van de begeleidingscommissie krijgen gedurende de zomer en afwezigheid van personen. Ingestemd wordt met het voorstel om de begeleidingscommissie doorgang te laten vinden in de zomerperiode. De leden zorgen zelf voor vervanging.

9. Wvttk/ rondvraag

O&P:

-Benadrukt het belang dat individuele afspraken worden vastgelegd tijdens de komende periode.

- laat weten dat BVA en O&P binnenkort [ ] bijpraten over de stand van zaken/ technische briefing.

Actiepuntenlijst

Nr.	Omschrijving	Actiehouder	Info	Afgerond
1	Voortgangsinformatie op intranet voor zomerreces	COM		9 juli in bericht over POK
2				
3				

Besluiten en afspraken

Nr.	Omschrijving	Besluit/ Afspraak	Info	Datum
1				
2				
3				
4				

Ministerie van Financiën

BVA-office

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
17 augustus 2021

Nummer verslag
008

Auteur
[redacted]

verslag

Begeleidingscommissie OZ 21007

Vergaderdatum en -tijd	17 augustus 2021, 11:00 – 12:00 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	[redacted] (secretaris), [redacted] (notulist)
Afwezig	[redacted]

Agendapunten

1. **Aanvang 8ste begeleidingscommissie.**

2. **Vaststellen agenda.**
   De agenda wordt vastgesteld zonder aanvullende agendapunten.

3. **Verslag 28-07-2021.**
   Opmerking [redacted] was op 28-7-2021 niet aanwezig maar vervangen door [redacted].
   Vraag [redacted]: Waarom krijgt alleen mevrouw Palmen daags voor oplevering inzage in het finale rapport? Er wordt verwezen naar de media-aandacht maar dit geldt ook voor andere betrokkenen. Bovendien vraagt [redacted] zich af wat voor effect dit heeft op de interne communicatie en de beeldvorming op onafhankelijkheid. [redacted] licht toe dat Financiën het concept-verslag een week eerder krijgt om feitelijkheden te checken en zich voor te bereiden. Mevrouw Palmen krijgt het finale rapport daags voor oplevering om zich voor te kunnen bereiden op vragen vanuit de pers. Desgevraagd geeft [redacted] aan dat dit geen onderdeel is van het wederhoor-proces. Zij krijgt het hele finale rapport te lezen. [redacted] voegt hieraan toe dat het rapport naar haar is genoemd en het draait om haar memo. [redacted] geeft aan dat ook anderen benaderd kunnen worden door de pers omdat hun naam al in de media is genoemd. [redacted] licht

toe dat de betrokkenen, die mogelijk in verband worden gebracht met meineed ook in de wederhoorfase het hele rapport krijgen in te zien.

Met inachtneming van de opmerking en vraag van [ ] wordt het verslag goedgekeurd.

4. **Kamerbrief en reactie Toeslagen.**
Toeslagen wordt verzocht om op voorhand een groep te formeren die een inhoudelijke reactie kunnen geven en de kamerbrief gaan opmaken.

[ ] geeft aan dat dit is besproken in het DT van Toeslagen. Het DT had daar nog wat vragen bij. Wordt Toeslagen ondersteund door BOA of Communicatie of moeten ze zelf initiatief nemen? [ ] geeft aan dat Communicatie vanuit het beleidsdepartement ondersteuning zal bieden. [ ] geeft aan dat dit ook geldt voor BOA en stelt voor om dit na afloop van dit overleg intern te bespreken met Financiën. Afgesproken is dat Toeslagen het voortouw neemt.

5. **Rapport delen door PwC.**
Wat is het voorstel van PwC?
- Voorstel (vanuit BVA): de rapporten personaliseren d.m.v. watermerk in pdf toe te passen.
- Reacties met pagina aanleveren aan PwC.

[ ] geeft een update. Alle zaken, zoals mailboxen e.d., zijn ontvangen, de interviews zijn klaar. De informatie wordt verwerkt. 9 geïnterviewden hebben inmiddels akkoord gegeven. Van 27 geïnterviewden is nog geen reactie ontvangen. Van sommigen wordt via de mail een auto-reply ontvangen maar van sommigen worden geen reactie ontvangen. PwC zal een lijst verstrekken van laatstgenoemden en vraagt Financiën contact met hen op te nemen om te reageren. Dit zijn vertragende factoren mogelijk veroorzaakt door de vakantieperiode. Desgevraagd geeft [ ] aan dat een ultimatum stellen om te reageren niet in overeenstemming is met de beroepscode van PwC. PwC kan wel aan Financiën als werkgever vragen om de medewerkers te benaderen om te vragen dat ze moeten reageren. PwC wil maandag starten met het wederhoor en trekt daar twee weken voor uit. PwC werkt er hard aan, zodat in de loop van september het rapport naar de kamer kan.

PwC geeft aan dat Financiën een week de gelegenheid krijgt om feitelijkheden te controleren. PwC kan een watermerk op persoon in het rapport zetten. Het is aan Financiën hoe het rapport wordt verspreid aan betrokkenen. PwC kan het ook aan [ ] als opdrachtgever sturen en het verder aan hem laten wie het krijgt. Ook een optie is om het rapport in een digitale omgeving (relativity-platform) zetten waar het ingezien kan worden. [ ] gaat nog na of Financiën een beveiligde omgeving heeft om het concept-rapport te kunnen verspreiden en becommentariëren.

6. **PwC:**
a) Update onderzoeksproces interviews.
b) Update onderzoeksproces info verzameling (digitaal onderzoek).
c) Rapportage.

Zie agendapunt 5.

7. **Communicatie.**
Voorstel interne communicatie bij opleveren rapport.
- Webinar met [ ]
- Persoonlijk bericht aan betrokkenen met rapport vanuit [ ]

[ ] ligt toe dat communicatie een plan van aanpak heeft opgesteld en afgestemd met Toeslagen en de woordvoerders. Op de dag van publicatie van het finale rapport zal er een gepersonaliseerde e-mail vanuit [ ] worden

verzonden naar alle betrokkenen met een telefoonnummer voor als er vragen zijn of als ze een gesprek willen. Ook zal een intranetbericht worden geplaatst waar de woordvoerderslijn wordt gevolgd. Als de uitkomst van het rapport grote gevolgen heeft voor de organisatie kan twee dagen na het uitbrengen een webinar worden georganiseerd met [redacted] en DG Toeslagen. Tot slot wordt de media gemonitord. [redacted] vraagt aandacht voor het feit dat welke uitkomst dan ook, dit zal leiden tot reacties en adviseert een actievere houding. [redacted] onderschrijft dit en adviseert ondanks de uitkomst een webinar en meer interne aandacht. [redacted] neemt dit mee terug en komt met een voorstel.

[redacted] vraagt of er een reactie van het Ministerie (Kamerbrief) zelf bij zit? [redacted] geeft aan dat dit in principe niet het geval is, maar dat het departement met een aangepast voorstel kan komen. [redacted] merkt op dat een kamerbrief minstens even belangrijk is aangezien het hier over verwachtingenmanagement gaat. [redacted] merkt op dat dit interdepartementaal moet worden besproken voor een strategie zodra PwC het finale rapport heeft overgedragen aan [redacted].

[redacted] vraagt [redacted] naar de suggestie om een telefoonnummer in de individuele e-mails achter te laten. [redacted] wil weten welke functionaris achter dit telefoonnummer zit? [redacted] geeft aan dat ze hierbij dachten aan leidinggevenden maar er moet nog besproken worden wie hiervoor de aangewezen personen moeten zijn. [redacted] geeft het belang aan dat deze persoon wel iets moet kunnen toevoegen.

[redacted] merkt op dat Communicatie zijn antwoorden klaar moet hebben voordat het finale rapport wordt uitgebracht. De pers zal bovenop het rapport gaan zitten. [redacted] geeft aan dat Communicatie van Financiën kan samenwerken met Communicatie van PwC. PwC gaat niet apart communiceren over het finale rapport, gelet op de onafhankelijkheid, en zal naar Communicatie van Financiën verwijzen. [redacted] ziet hier nog graag nadere afstemming over. Met name ook interdepartementaal met AZ (i.v.m. de toezegging MP) en SZW.

[redacted] merkt op dat [redacted] betrokken is maar vraagt hoe zij hierin worden meegenomen? [redacted] neemt dit mee naar [redacted] en zal dit nog terugkoppelen.

8. Proces onderzoek.
Voortgang hoor en wederhoor.

Zoals besproken en aangegeven bij punt 5 zal volgende week maandag het proces van wederhoor beginnen waarvoor 2 weken wordt uitgetrokken. De planning was in eerste instantie om hier deze week al mee te beginnen maar gelet op de vakantieperiode is dit niet haalbaar gebleken.

9. Voortgang WOB-verzoek.
Vergadering met Financiën en PwC is belegd op 23 augustus 2021.

Geen bijzonderheden.

10. Wvttk / rondvraag.

Geen.

Actiepuntenlijst

Nr.	Omschrijving	Actiehouder	Info	Afgerond
1	Begeleiding mw Palmen bij inzage en na publicatie finale rapport.	BVA, COMM,		
2	Reactie formuleren op rapport door Toeslagen.	TSL		
3	Informeren TK door Toeslagen.	TSL		
4	Kamerbrief en reactie Toeslagen.	TSL		
5	Communicatieplan en publiceren finale rapport.	COMM		
6	Rapport delen door PwC. BVA komt met een voorstel.	BVA		
7	Reactietermijn akkoord verslag.	BVA		
8	Beveiligde omgeving becommentariëring rapport.	BVA	VOLGENDE KEER OP AGENDA	
9	Lijst van geïnterviewden geen akkoord mailen naar [redacted] en in cc naar [redacted].	PWC		

Besluiten en afspraken

Nr.	Omschrijving	Besluit/ Afspraak	Info	Datum
1				
2				
3				
4				

Ministerie van Financiën

BVA-office

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
9 september 2021

Nummer verslag
009

Auteur
[redacted]

verslag

Begeleidingscommissie OZ 21007

Vergaderdatum en -tijd	9 september 2021, 15:30 – 16:30 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	[redacted], PwC, [redacted] PwC, [redacted] PwC, [redacted] PwC (Price Waterhouse Coopers), [redacted]
Afwezig	

Agendapunten

1. **Aanvang 9de begeleidingscommissie**

2. **Vaststellen agenda (Bijlage 1):**
   De agenda wordt vastgesteld, er zijn geen nieuwe agendapunten ingebracht.

3. **Verslag 17-08-2021 (Bijlage 2)**
   Ter vaststelling. Er is geen input geleverd op het verslag. Het verslag is hiermee vastgesteld.

4. **Planning: Ter bespreking**
   Het concept rapport wordt gepresenteerd op 20 september 2021. BVA geeft aan dat de leden van de begeleidingscommissie, na ontvangst, rekening moeten houden met de planning. Het lezen en toetsen van het rapport zal tijd kosten. Waar nodig kunnen leden van de begeleidingscommissie anderen betrekken bij hun toets (doorsturen concept rapport), wel wordt afgesproken dat dit beperkt zal zijn i.v.m. vertrouwelijkheid in dit stadium, daarom zal dit in onderling overleg gebeuren zodat bekend blijft wie het concept rapport al heeft ontvangen.
   De voorzitter beaamt dat dit tijd kost en geeft aan dat er alles aan gedaan moet worden zodat de deadline van opleveren aan de kamer in september, wordt gehaald. Hieronder is een tijdspad als voorzet, indien aangeleverd op 20 september:

- 20 september ochtend: Ontvangst rapport van PwC, verspreiding via PwC aan leden begeleidingscie. Deze lezen rapport, raadplegen zo nodig achterban, en stellen individueel concept reactie/punten/feitelijke onjuistheden op.
- 20 september: TSL start met voorbereiding reactie op rapport/Kamerbrief.
- 22 september: Bespreking rapport/reacties intern Fin (n.a. i.v.m. Prinsjesdag).
- 24 september ochtend: Reacties van begeleidingscommissie naar PwC.
- <datum> concept Kamerbrief naar Stas door TSL
- (uiterlijk) 28 september ochtend: ontvangst definitief rapport van PwC.
- 28 september: check op wijzigingen t.b.v. Kamerbrief door TSL.
- 29 september: verzending Kamerbrief en rapport.
- 29 september: communiceren aan (betrokken)medewerkers (zie communicatieplan).
- 29 september: persbericht en media oploop (zie communicatieplan).

Afhandeling WOB-verzoek, nazorgfase voor medewerkers en afhandeling inkoop, zijn buiten deze planning gehouden.

De planning is strak maar iedereen – PwC en begeleidingscommissie - zal zich maximaal inspannen om dit te realiseren. De planning zal ook als uitgangspunt dienen voor de input op de 8e VGR die aanstaande is.

5. PwC:

a) Voortgang hoor-wederhoor

Op dit moment is PwC op het eind van het proces rondom de wederhoor. Dat proces is, indien zich er geen bijzonderheden voordoen, maandag 13 september 2021 afgerond. Hierna wil PwC eind volgende week (17 september 2021) een concept rapportage gereed hebben. De voorzitter benadrukt dat het van een groot belang is dat het rapport niet nog meer vertraging oploopt, daar de professionele reactie vanuit het Ministerie van Financiën ook nog moet worden geformuleerd.
Er wordt gevraagd of er nog gespreksverslagen zijn die voor oponthoud kunnen zorgen. PwC geeft aan dat zij nog van drie personen een reactie nodig hebben om te voldoen aan hun beroepsregels. Van 8 personen is het interviewverslag nog niet definitief, maar PwC verwacht dit aankomende week af te ronden. PwC verwacht dit echter snel af te ronden en vraagt geen hulp daarvoor. BVA heeft hulp aangeboden, en hier is in de afgelopen week ook gebruik van gemaakt. Inmiddels is er contact geweest. De voorzitter geeft aan dat hier hoge prioriteit aan is gegeven door betrokkenen en/of hun leidinggevenden te benaderen vanuit de werkgever.

b) Aanpassing hoor-wederhoor

PWC heeft mevrouw Palmen uitgenodigd voor een regulier hoor-wederhoor, de inzage vindt dus niet plaats op de laatste dag voordat het rapport wordt opgeleverd.

c) Rapportage

PwC geeft aan dat er met veel zorg wordt gewerkt aan een duidelijk rapport. Er wordt veel tijd gestoken in het rapport, zij gaan er vooralsnog vanuit dat de 20ste wordt gehaald, maar geeft aan dat er vanuit de hoor en wederhoor toch zaken naar voren kunnen komen die meer tijd kosten om te controleren.

- Ingestuurde vraag: wel/ geen gebruik van persoonsnamen in het rapport?

DJZ heeft een vraag ingestuurd om te bespreken. PwC geeft als reactie dat zij functies/ functienamen gebruiken en geen persoonsnamen hanteren in het rapport. De voorzitter heeft graag dat nagegaan wordt hoe de functienamen zijn geformuleerd. Dit is een zorgpunt omdat deze in sommige gevallen een op een herleidbaar zijn naar namen van medewerkers. Afgesproken wordt dat PwC en BVA samen kijken naar wat mogelijk en haalbaar is, waarbij het uiteindelijk aan PwC is om af te

wegen waar ze in haar rapport mee uit de voeten kan zonder afbreuk te doen aan de leesbaarheid van het rapport, maar met maximale aandacht voor de identiteit van medewerkers in die gevallen waarin dit functioneel niet bijdraagt aan de inhoud van het rapport. *Actie Pwc-BVA.*

- Wijze van aanleveren rapport / becommentariëring rapport (overgenomen uit vorige begeleidingscommissie)
PwC verzoekt dit nader te bespreken met o.a. BVA om dit in goede banen te leiden. De uitkomst hiervan wordt later toegestuurd, een keuze kan zijn dat PWC ervoor zorgt dat de leden van de begeleidingscommissie een eigen stuk ontvangen via hun "portaal" om door te lezen en van commentaar te voorzien. PwC zal met BVA verkennen of er alternatieven zijn aan de kant van Financiën om dit veilig en vertrouwelijk te organiseren. *Actie PwC-BVA.*

- Rode draden rapport
PwC is door het proces van hoor en wederhoor tot de conclusie gekomen dat het rode dradenrapport wordt ervaren als dubbelop en daarmee onduidelijkheid veroorzaakt, terwijl het juist aan een goed begrip zou moeten bijdragen. Zij zijn voornemens om het uit het rapport te halen. De voorzitter geeft aan dat dit expliciet is gevraagd in de opdracht gelet op de wens van de Kamer, en hier ook al in sommige gevallen, zoals bij overleg over het WOB-verzoek, bij externe partijen naar verwezen is. Het is aan PwC om het wel of niet op te nemen en vooral goed te beargumenteren waarom dit eventueel niet is opgenomen. Inhoudelijk kan de begeleidingscommissie hierover niet beslissen.

6. Nazorg medewerkers
- Lijst met geïnterviewden en betrokkenen naar TSL voor nazorgtraject.
Nazorg aan medewerkers is met name vanuit Belastingdienst een punt waarvoor aandacht is gevraagd. In eerder overleg heeft TSL toegezegd dit op te pakken door betrokken medewerkers te benaderen. Er is iemand voor gelabeld maar die heeft voor en goede aanpak behoefte aan inzicht welke medewerkers concreet in het onderzoek betrokken zijn. BVA heeft door zijn praktische betrokkenheid bij het onderzoek een betrouwbaar overzicht van de mensen die meegewerkt hebben en kan TSL hierin dan ook op ondersteunen door een lijst aan te leveren. *Actie TSL,BVA.*

7. Communicatie (zie bijlage 3)
Ter vaststelling
Communicatie heeft zoals afgesproken een plan uitgewerkt afhankelijk van scenario lichte/grote impact van rapport of uitlekken. Dit is reeds besproken met [redacted] De input vanuit de begeleidingscommissie wordt verwerkt in een nieuwe versie door communicatie. Het verzoek aan communicatie om deze hierna te delen. *Actie communicatie.*
Afgesproken wordt dat de begeleidingscommissie op 22 september definitief het scenario kiezen. Los van de uitkomst houdt de voorzitter rekening met een grote impact. Hij verzoekt om er alle gevallen uit te gaan van maximale impact, zowel in als extern, los van de specifieke inhoudelijke uitkomst van het onderzoek en scenario's waar o.b.v. het plan voor gekozen wordt. Communicatie wordt attent gemaakt op de cp bij TSL die zich nadrukkelijk zal bekommeren over nazorg, aangezien ook in het communicatieplan met een vorm van nazorg rekening wordt gehouden.

8. Wvttk/ rondvraag
- Aandacht voor WOB verzoek, voortgang en samenhang met rapport PWC
DJZ heeft de voortgang van het WOB verzoek toegelicht. Er zit in de beantwoording een samenhang met het rapport en dossier door PwC. Als het goed is, wordt circa 90% van het WOB verzoek door het uitkomen van het rapport en onderzoekdossier, beantwoord doordat zoveel als mogelijk

openbaar is.

- Kosten/Inkoop
Dit proces loopt los van de begeleidingscommissie en er wordt verder niet op in gegaan.

- Dataretentie
PwC verzoekt om een gesprek met [redacted] om het proces rondom dataretentie goed af te stemmen. Ook [redacted] sluit hierbij aan. *Actie BVA*

Actiepuntenlijst

Nr.	Omschrijving	Actiehouder	Info	Afgerond
1	Begeleiding mw. Palmen bij inzage en na publicatie finale rapport.	BVA, COMM,	17-8-2021	
2	Reactie formuleren op rapport door Toeslagen.	TSL	17-8-2021	
3	Informeren TK door Toeslagen.	TSL	17-8-2021	
4	Kamerbrief en reactie Toeslagen.	TSL	17-8-2021	
5	Communicatieplan en publiceren finale rapport.	COMM	Verwerken met input 09-09-2021	
6	Rapport delen door PwC. BVA komt met een voorstel.	BVA	17-8-2021	
7	Wijze van aanleveren rapport / becommentariëring rapport	BVA, PwC	17-8-2021	
8	Bespreken hoe de functienamen zijn geformuleerd	DJZ, BVA, PwC	9-9-2021	
9	Lijst van betrokkenen opstellen voor nazorgtraject	TSL, BVA	9-9-2021	
10	Gesprek met PwC, Ciso's en BVA i.v.m. dataretentie	BVA	9-9-2021	
11				

Besluiten en afspraken

Nr.	Omschrijving	Besluit/ Afspraak	Info	Datum
1	Bespreken conceptrapport op 22 september	Afspraak		
2				
3				
4				

Communicatieaanpak

Onderzoek memo vaktechnisch coördinator
2 september 2021

1 Aanleiding en achtergrond

In maart 2021 is na een toezegging van de minister-president tijdens het debat over het POK-rapport "Ongekend onrecht" en in opdracht van [redacted] een extern onderzoek uitgevoerd door PwC naar de wijze waarop intern is omgegaan met het memo van vaktechnisch coördinator' door (oud)-bewindspersonen en (oud) medewerkers. Naar verwachting wordt eind september 2021 het eindrapport incl. kabinetsreactie naar de Tweede Kamer gestuurd.

Dit communicatieplan bouwt voort op het communicatieplan van 10 mei jl. en omvat een overzicht van communicatieactiviteiten voor, tijdens en na oplevering van het onderzoek.

2 Uitdagingen communicatie

2.1 Intern

Er zijn meerdere interne uitdagingen voor de interne communicatie te benoemen:

• Hoge gevoeligheid van het onderwerp en hoofdpersonen. Bij sommige medewerkers omdat de gebeurtenissen van afgelopen jaren van grote impact zijn geweest op hun werk en zij zich nog steeds gekwetst voelen, bij anderen omdat zij ervan balen dat de negatieve publiciteit rondom het onderzoek afstraalt op hun werk en werkgever.

• Spanning tussen medewerkers en onderzoeker, waarbij frictie heerst over de gehanteerde onderzoeksmethodiek zoals het lichten van mailboxen.

• De openbaarheid van het onderzoeksrapport. Bij sommige medewerkers heerst angst over het effect dat het nieuws over de onderzoeksresultaten kunnen hebben op individuele personen of organisatie.

2.2 Extern

Naar verwachting zal het publieke debat gaan om – maar zeer mogelijk ook bij onze medewerkers – het aanwijzen van schuldigen. We zullen goed moeten uitleggen dat PwC een feitenonderzoek heeft gedaan en dat we als (oud) werkgever te maken hebben met het dilemma waarbij de volledige openheid die de Tweede Kamer eist op gespannen voet staat met het beschermen van de veiligheid en de privacy van de medewerkers, ook vanwege de impact intern. Daarom is rechtmatig getoetst bij de Landsadvocaat. Daarnaast kunnen in de (sociale) media koppelingen worden gelegd met het recente verleden (CAF-zaken en het POK-rapport), vermoedens van meineed tijdens de POK-verhoren, discriminatie, racisme, zwarte lijsten en systematisch wantrouwen door overheid(sorganisaties). Dit vraagt om extra sensitiviteit in de communicatie.

• Externe communicatie geschiedt in afstemming met AZ en SZW. Gelet op het feit dat de minister-president de toezegging aan de Tweede Kamer heeft gedaan, zal mogelijk een reactie vanuit hem worden verwacht.

• In het geval dat het rapport voortijdig wordt gelekt naar de media dan moeten we onze communicatie naar voren schuiven.

• Verder is de kans aanwezig dat betrokkenen vanuit de media zullen worden benaderd voor interviews en optredens. We bieden hen daarom ondersteuning aan vanuit woordvoering zodat zij zich goed kunnen voorbereiden.

• Er dient rekening te worden gehouden dat de onafhankelijkheid van het onderzoek in twijfel wordt getrokken. PwC heeft in dat geval een woordvoeringslijn gereed staan.

• We informeren de kwartiermaker van de Inspectie BDT pro-actief over de communicatieactiviteiten.

3 Doelgroepen

Intern
Alle medewerkers van Financiën, met speciale aandacht voor
-de bij dit onderzoek betrokken (oud) medewerkers (inclusief de gehoorde personen)
-verontruste medewerkers BD en Toeslagen (inclusief herstelorganisatie)
-DOR/GOR
-Leidinggevenden

Extern
Naast reguliere media:
-Stakeholders Toeslagen
-Gedupeerde ouders (o.a. via ouderpanel)

4 Communicatiestrategie en -doelen
Uitgangspunt voor alle communicatie is dat we snel, begrijpelijk en actief informeren. Interne communicatie volgt daarbij de externe woordvoeringslijn zodat overal dezelfde boodschap wordt uitgedragen. Interne communicatie geschiedt liefst voor verzending van de rapportage aan de Tweede Kamer. Voorkomen moet worden dat medewerkers het nieuws uit de media moeten horen. Om dit te realiseren moet ook de interne communicatieadviseur het rapport direct al bij oplevering aan Financiën kunnen inzien om op basis daarvan het interne nieuwsbericht op te stellen. Dit moet klaarstaan zodat we bij een eventueel lek van het rapport naar de media, de communicatie naar voren kunnen halen. Ook moeten de interne communicatiecollega's bij AZ en SZW tijdig worden geïnformeerd over de acties. Het monitoren van het sentiment in de media is relevant voor interne communicatie maar ook voor het aanpassen/bijstellen van o.a. woordvoeringslijnen.

4.1 Interne doelen

-Het informeren van medewerkers over het waarom, wat en hoe van het onderzoek, de onderzoeksbevindingen en eventuele consequenties (de follow up). Het gaat daarbij om welke consequenties we kunnen onderscheiden en wat we daaraan doen. De betreffende DG richt zich daarbij op en is zichtbaar in het eigen onderdeel.
-Het zorgvuldig adresseren van gevoelens van onveiligheid en angst bij medewerkers vanuit de ambtelijke top en leidinggevenden waarbij ruimte is voor interactie en dialoog. Door sessies voor de betrokkenen te organiseren en separaat voor geïnteresseerde medewerkers te organiseren zijn onderdeel van nazorg en van belang om de rust te doen terugkeren in de onderdelen.
-Het tijdig informeren van betrokkenen/gehoorde personen over de mogelijke consequenties van het rapport voor hun rechtspositie, voor hun imago. En hen desgewenst daarbij ondersteunen. Hier hangt ook mee samen het adresseren van hun vrees voor eventuele juridische claims door slachtoffers van de toeslagenaffaire.
-Het ondersteunen en helpen van betrokkenen bij eventuele mediaoptredens.

4.2 Externe doelen
-Het bieden van feitelijke en eerlijke informatie in het publieke en maatschappelijke debat. Staatssecretaris Van Huffelen zal actief naar buiten treden om openheid te bieden bij de onderzoeksresultaten om de geloofwaardigheid te herstellen en te behouden.
-De inzet en gedrevenheid van (alle) medewerkers T en BD onder de aandacht brengen.

5 Tijdspad
Week 36 : Financiën ontvangt het concept-rapport voor feitencheck
Week 37: Financiën levert commentaar aan bij PWC
Week 38 : Oplevering finale versie van het rapport
Week 39* : Verzending rapport en brief naar de Tweede Kamer

*Draaiboek is niet afhankelijk van het tijdspad

6 Scenario's en draaiboek

Voor de interne communicatie maken we onderscheid tussen twee scenario's en een derde scenario bij het uitlekken van informatie. In beide scenario's wordt de externe communicatie (kernboodschap; woordvoeringslijnen) gevolgd en zal de staatssecretaris namens Financiën het woord doen. [ ] geeft een eerste reactie richting alle medewerkers om vervolgens DG en

directeuren in positie te brengen voor het vervolg van de interne communicatie.

1. Impact van de rapportage is gering (feiten boven tafel, leveren weinig tot geen verontrustende nieuwe informatie op)
2. Impact van de rapportage is groot (nieuwe feiten naar boven die negatief zijn voor personen; de organisatie)

   In dit geval wordt in de interne communicatie rekening gehouden met de impact die het rapport en kritische media tegenover Toeslagen op medewerkers heeft.

Na ontvangst van het concept-rapport overlegt de communicatieadviseur, na overleg met het issueteam en directeur comm, in de begeleidingscie over het draaiboek dat wordt aangehouden. Wanneer wordt besloten tot het draaiboek bij scenario 2 worden op dat moment de faciliteiten (zoals webinar studio, video opname) vastgelegd voor alle communicatie uitingen.

Wanneer het rapport of informatie hieruit eerder dan verzending naar de Tweede Kamer uitlekt zal het derde scenario worden toegepast.

Scenario 1: Impact van de rapportage is gering

Datum	Middel/Actie	Doelgroep	Afzender	Actiehouder
1 maand voor de publicatie	Informeren interne communicatiecollega's AZ en SZW	Extern	Comm KD	Comm KD
1 week voor de publicatie	Actualiseren nieuwsdossier, gepubliceerde q&a's op intranet	Intern: Alle medewerkers	Intranet Toeslagen	Comm KD, BD en T
	Mail met informatie over het uitkomen van het rapport en het bieden van hulp (bij mediaverzoeken of andere vragen), aankondigen van dialoogsessie na publicatie van het rapport.	Alle betrokkenen (ondervraagden) bij dit onderzoek en Sandra Palmen	SG	Comm KD met BVA
1 dag voor de publicatie	Onderdeel specifieke middelen zoals mail aan leidinggevenden	Intern: KD, BD en T	DG onderdeel	Comm KD, BD en T
1 dag voor of op de dag van de publicatie	Het op locatie KV7 kunnen inzien van een fysiek exemplaar van het rapport en de concept-kabinetsreactie.	In- en extern: Alle betrokkenen (ondervraagden)	SG	BVA
Op de dag van de publicatie	Gepersonaliseerde e-mail met link naar rapport en TK-brief	In- en extern: Alle betrokkenen (ondervraagden) bij dit onderzoek	SG	Comm KD met BVA
	Intranetbericht met link naar rapport en TK-brief -daarna monitoren van reacties die eronder worden geplaatst en desgewenst antwoorden geven	Intern: Alle medewerkers	Intranetten KD, BD en T	Comm KD, BD, T
	Persbericht in afstemming met AZ en SZW, woordvoeringslijn en Q&A *Bij vragen over de inhoud van het rapport verwijst PWC door naar woordvoering FIN*	*Extern*	*Rijksoverheid.nl*	*Comm KD: woordvoering*
	Mediaoploop bij FIN	*Extern*	*Stas*	*Comm KD:*

				woordvoering
Na de publicatie	Monitoren interne sentiment via reacties onder het intranetbericht en desgewenst antwoord geven	Intern	Intranetten	Comm KD, BD en T
	Dialoogsessie	Intern: betrokkenen	SG en O&P	Comm KD en BVA
	Monitoring sentimenten	*Extern*	*(Sociale)media*	*COMM KD, BD*

Draaiboek bij scenario 2: het PWC-rapport levert wel verontrustende feiten op.

Datum	Middel/Actie	Doelgroep	Afzender	Actiehouder
1 maand voor de publicatie	*Informeren interne communicatiecollega's AZ en SZW*	*Extern*	*Comm KD*	*Comm KD*
1 week voor de publicatie	Actualiseren nieuwsdossier, gepubliceerde q&a's op intranet	Intern: Alle medewerkers	Intranet Toeslagen	Comm KD, BD en T
	Mail met informatie over het uitkomen van het rapport en het bieden van hulp (bij mediaverzoeken of andere vragen), aankondiging van de dialoogsessie na publicatie van het rapport.	Alle betrokkenen (ondervraagden) bij dit onderzoek en Sandra Palmen	SG	Comm KD met BVA
1 dag voor de publicatie	Onderdeelspecifieke middelen zoals mail aan leidinggevenden en bijeenkomst in de vorm van een Webexcall	Intern: KD, BD en T	DG onderdeel	Comm KD, BD en T
1 dag voor of op de dag van de publicatie	Het op locatie KV7 kunnen inzien van een fysiek exemplaar van het rapport en de concept-kabinetsreactie.	In- en extern: Alle betrokkenen	SG	BVA
1 dag voor de dag van publicatie	Intranetbericht met aankondiging en duiding rapport	Intern: KD, BD en T	DG onderdeel	Comm KD, BD en T
Op de dag van de publicatie	Gepersonaliseerde e-mail met link naar rapport en TK-brief	In- en extern: Alle betrokkenen (ondervraagden) bij dit onderzoek	SG	Comm KD
	Intranetbericht met aankondiging webinar, link naar rapport en TK-brief -daarna monitoren van reacties die eronder worden geplaatst en desgewenst antwoorden geven	Intern: Alle medewerkers	Intranetten KD, BD en T	Comm KD
	Videobericht SG	Intern: Alle medewerkers	Intranetten KD, BD en T	Comm KD
	Onderdeel specifieke middelen zoals een intranetbericht waarin een	Intern: Alle medewerkers	Intranetten KD, BD en T	COMM KD, BD en T

	dialoogsessie in het eigen onderdeel met DG wordt aangekondigd incl. aanmeldlink			
	Persbericht in afstemming met AZ en SZW, woordvoeringslijn en Q&A Bij vragen over de inhoud van het rapport verwijst PWC door naar woordvoering FIN	*Extern*	*Rijksoverheid.nl*	*Comm KD*
	Media oploop bij FIN	*Extern*	*Stas*	*Comm KD: woordvoering*
Op de dag van de publicatie of daags erna	Webinar met SG en/of DG's en DOR/GOR-vertegenwoordiger	Intern: Geïnteresseerde medewerkers	SG en/of DG's	Comm KD, BD en T
Na de publicatie	Monitoren interne sentiment via reacties onder het intranetbericht en desgewenst antwoord geven	Intern	Intranetten	Comm BD en T
	Dialoogsessie	Intern: betrokkenen	SG en O&P	Comm KD en BVA
	Dialoogsessies met DG	Intern: Verontruste medewerkers	DG onderdeel	Comm BD en T
	Monitoring sentiment	*Extern*	*(Sociale) media*	*COMM KD, BD*
	Videoboodschap staatssecretaris	*Extern*	*Intranetten KD, BD en T*	*Comm KD*
	Contact stakeholders	*Extern*	*Stass aanvulling volgt*	*Comm T*
	Contact maatschappelijk DV's	*Extern*	*DG onderdeel*	*Comm T*
	Middel(en) gericht op gedupeerde ouders (oa via ouderpanel) Nader uitwerken door T	*Extern*	*Stass Aanvulling volgt*	*Comm UHT ism comm T*

Scenario 3: rapport lekt

Datum	Middel/Actie	Doelgroep	Afzender	Actiehouder
Direct/zsm	Mail met informatie en het bieden van hulp (bij mediaverzoeken of andere vragen)	Alle betrokkenen (ondervraagden) bij dit onderzoek en Sandra Palmen	SG	Comm KD met BVA
	Intranetbericht met procesinformatie	Alle medewerkers	Intranetten KD, BD en T	Comm KD en BVA
	Onderdeelspecifieke middelen zoals mail en bijeenkomst (webex) voor leidinggevenden namens DG	Intern: BD en T	DG onderdeel	Comm BD en T
	PM Videobericht SG	Intern: Alle medewerkers	Intranetten KD, BD en T	Comm KD

Ministerie van Financiën

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER ADVISERING
Aan
de secretaris-generaal
BVA

BVA-office
Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
28 mei 2021

Notitienummer

Auteur

Van
BVA

Kopie aan

notitie

Faciliteren voormalig- medewerkers t.b.v. onderzoek PwC

Aanleiding:

Op 21 mei 2021 heeft u voorgesteld om een aantal voormalig medewerkers van het ministerie van Financiën te willen faciliteren bij hun voorbereiding op hun bijdrage aan het PwC feitenonderzoek naar de 'Memo Palmen'.

Meer specifiek verzoekt u hen toegang te geven tot hun voormalige e-mailbox en digitale agenda. Dit op een zo eenvoudig mogelijke manier, bij voorkeur door de informatie ook thuis beschikbaar te maken. Gevraagd is te adviseren op welke wijze dit gerealiseerd kan worden en welke (mogelijke) risico's het ministerie van Financiën loopt en welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden om risico's te verlagen.

Omvang en afbakening:

Het betreft inzage in de inhoud van voormalig e-mailboxen, eventuele bijlagen uit die e-mailboxen en agenda-items. Het gaat nadrukkelijk niet om inzage in documenten op netwerkschijven.

Binnen het ministerie van Financiën wordt gebruik gemaakt van Microsoft Outlook. Binnen de Belastingdienst (incl. Toeslagen) gebruikt men Lotus Notes. Twee verschillende systemen met elk hun eigen beheerorganisatie. Dit maakt dat we een onderscheid maken in voorgestelde werkwijzen.

Het toegankelijk maken van de e-mailbox voor voormalig medewerkers is niet zonder risico en een stuk complexer te regelen.
Om volledig aan uw verzoek te kunnen voldoen zou de e-mailbox van het kerndepartement en/ of Belastingdienst online aangeboden moet worden aan voormalig medewerkers. Gemakshalve spreken we hier van optie I.
In dit scenario (optie I) betekent dit, dat de voormalig medewerker opnieuw een account en token moet krijgen om online en op afstand toegang te krijgen tot de e-mailbox die draait op het netwerk van het kerndepartement of de Belastingdienst. Echter zijn hier grote risico's mee gemoeid:

- Er is geen werkgever- werknemer relatie, dus welke rechten en plichten heeft de voormalig medewerker dan nog om zich aan het beleid en de richtlijnen van het ministerie te houden?
- E-mails met vertrouwelijke informatie over dit onderwerp of een ander onderwerp kunnen doorgemaild worden naar onbevoegden, waardoor er een beveiligingsincident ontstaat

- Indien er ook persoonsgegevens mee gemoeid zijn, is het een datalek (in de definitie van de AVG). Het is haast onmogelijk voor te stellen dat er géén persoonsgegevens gemoeid zijn met deze actie.

Onder de volgende voorwaarden (optie II) is het wél mogelijk om de e-mailbox (van kerndepartement en/of de Belastingdienst) ter beschikking te stellen aan voormalig medewerkers (met het minste risico voor het ministerie).
Voor de voormalig medewerkers van het kerndepartement geldt:

- De e-mailbox van het kerndepartement wordt als geheel door SSC- ICT aangeleverd aan het ministerie tbv het PwC-onderzoek
- Deze e-mailbox (pst-bestand) kan gekoppeld worden aan een outlook-applicatie, waardoor voormalig medewerkers de inhoud (e-mail en agenda) weer tot hun beschikking hebben.
- De e-mailbox wordt geladen op een stand-alone laptop, zonder internet- of netwerkconnectie en de usb-poorten zijn dicht, op een locatie van het ministerie van Financiën
- De persoon die deze e-mailbox bekijkt, heeft in principe alle rechten binnen die e-mailbox, echter heeft de laptop geen verbinding met het internet of een netwerk dus e-mails kunnen niet verstuurd worden. Berichten zouden verwijderd kunnen worden, echter dit ogenschijnlijke risico op datamalversatie is nihil, aangezien de inhoud van de e-mailboxen reeds is veiliggesteld en in het bezit van PwC.

Voor de voormalige medewerkers van de Belastingdienst geldt:

- De in een eerder stadium van het onderzoek veiliggestelde back-up van de e-mail en de agenda, kan alleen beschikbaar gesteld worden door deze te koppelen aan een actief account van een medewerker van de Belastingdienst.
- Binnen de Lotus Notes applicatie kan er dan geschakeld worden tussen de mail van de gebruiker van dat account en de e-mail van de voormalige medewerker.
- De voormalig medewerker kan dan op locatie de e-mail en de agenda bekijken, aantekeningen maken en eventuele prints aanvragen. Daar de werkplek van een andere medewerker gebruikt wordt, dient deze medewerker in de directe omgeving van de voormalig medewerker te zijn. Al was het alleen maar om in het geval de schermbeveiliging actief wordt, de werkplek te kunnen ontgrendelen. Deze medewerker is dan tevens belast met het toezicht op het juiste gebruik van de gegevens en het voorkomen van datalekken.
- De [redacted] van de Belastingdienst heeft zich bereid verklaard om [redacted] werkplek voor dit doel beschikbaar te stellen.
- Eventuele mutaties aangebracht door de voormalig medewerker in de e-mail en/of de agenda zijn niet relevant, daar gewerkt wordt op een kopie. De originele back-up ligt in een kluis.

Voor de inzage van beide soorten e-mailboxen wordt de volgende algemene voorwaarden geadviseerd:

- Inzage in de e-mailbox kan alleen direct voorafgaande het PwC-interview,
- Het advies is om 2 uur (met uitloop van 1 uur) uit te trekken voor deze voorbereiding,
- Het advies is dat telefoons, i-Pads en eventuele andere devices niet gebruikt mogen worden tijdens de voorbereiding om het risico op datalekken te voorkomen,
- Aantekeningen maken mag en het mag meegenomen worden naar het PwC-interview. De fysieke aantekeningen (opgetekend met pen en papier) worden na het PwC interview door medewerkers van het ministerie weer ingenomen,
- Er is een waarnemer aanwezig op 1,5 meter afstand voor toezicht.
- Deze bovenstaande onderwerpen dienen in de uitnodiging benoemd te worden, evenals te refereren aan de geheimhouding die eerder is afgelegd door de voormalig medewerker en nog immer geldt.

In de geadviseerde situatie optie II zijn de genoemde risico's van optie I voor een groot deel weggenomen.
Dan nog blijft er een restrisico over dat de maatschappij de beeldvorming hierover niet goed geïnterpreteerd. *Teneinde regie over de beeldvorming te houden wordt geadviseerd alle geïnterviewden deze mogelijkheid tot voorbereiding aan te bieden en daar transparant over te (laten) communiceren. De concerndirectie Communicatie kan hier een rol in pakken als het gaat om berichtvoering op de beeldkrant. Het is in ieders belang dat (voormalig) medewerkers een goede reconstructie kunnen maken van hun eigen rol en inbreng in relatie tot de onderzoeksvraag. Alleen dan slaagt de opzet van het onderzoek van PwC*

Ministerie van Financiën

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER ADVISERING
Aan
de secretaris-generaal

BVA-office / OIF
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
16 juni 2021

Notitienummer

Auteur
[redacted]

Van
BVA

Kopie aan

Bijlagen
2

notitie

Aanvullend verzoek raadplegen digitale gegevens

Aanleiding

In het kader van haar onderzoeksopdracht heeft PwC een aanvullend verzoek voor het verwerken van digitale gegevens gedaan, in het bijzonder ten aanzien van digitale gegevens afkomstig van mobiele telefoons. Het verzoek ziet op dit moment op vier personen, waarvan één voormalig bewindspersoon, twee voormalige 'topambtenaren' en een hogere ambtenaar die nog in dienst is.

Advies

Het advies is mee te werken aan het verzoek, door:

- alle personen op wie het verzoek ziet warm te benaderen en het verzoek en de relevantie ervan schriftelijk toe te lichten;
- te inventariseren of er volgens betrokkenen sprake is van relevante informatie, en waar deze zich bevindt/opgeslagen is;
- te verzoeken mee te werken aan het veiligstellen en ontsluiten van deze informatie door PwC t.b.v. het onderzoek, op een nader in onderling overleg (betrokkene/PwC) vast te stellen wijze;
- Bij bovenstaande verzoek 'vrijwilligheid' als uitgangspunt te nemen, en daar de communicatie en wijze van veiligstellen nadrukkelijk op af te stemmen;
- In geval men niet mee wil werken, daarin te berusten, waarbij een onderscheid kan worden gemaakt tussen personen die niet meer in dienst zijn en de enkele medewerker die dat nog wel is. Daar zou een hogere mate van medewerking van kunnen worden gevraagd, zonder dat juridisch te maken. Deze verwachting (dat men medewerking verleent) past bij een bestaande relatie tussen werkgever en werknemer;
- Alle betrokkene schriftelijk kennis te laten geven in geval men geen medewerking wil verlenen, zodat de onderzoekers van PwC dit naar eigen inzicht mee kunnen nemen in hun verslaglegging, voor zover zij dat noodzakelijk achten voor het verantwoorden van hun onderzoeksinspanningen.

Dit alles met inachtneming van hetgeen hieronder overwogen wordt.

Toelichting

Het verzoek ziet op digitale communicatie, anders dan e-mail, die mogelijk gevoerd is en relevant is voor het onderzoek. Denk in het bijzonder aan WhatsAppberichten en sms-verkeer. Dit soort informatie kán bestuurlijk relevant zijn en daarmee ook onder bijvoorbeeld de WOB vallen. In een uitspraak van de RvS uit 2019 is dit bevestigd, óók voor dit soort berichtgeving (WhatsApp/sms) die zich op privételefoons bevindt wanneer de inhoud van de berichten een bestuurlijke aangelegenheid betreft. Dat levert overigens ook beargumenteerbaar een plicht op voor ambtenaren om zorgvuldig met dergelijke berichten om te gaan en de verantwoordelijkheid om te zorgen dat deze in principe toegankelijk zijn. Daartoe zijn Rijksbreed factsheets en leidraden opgesteld, die tot doel hebben ambtenaren te informeren wat er ten aanzien van het archiveren en toegankelijk maken van dit soort informatie van ze wordt verwacht.

Er is nagegaan of er nog zakelijke telefoons beschikbaar zijn, dan wel back-ups van informatie van die telefoons waar deze informatie (WhatsAppberichten/sms-verkeer e.d.) deel van zou kunnen uitmaken. Dat is niet het geval. Voor zover er dus relevante informatie is, bevindt deze zich niet binnen het ICT-domein van Financiën/BD. Er is dus - praktisch gezien (vooruitlopend op de vraag of dit überhaupt wenselijk is) - geen mogelijkheid om over deze informatie te beschikken, onafhankelijk van de wil van de (voormalig) gebruiker, of los daarvan te bepalen dat een dergelijk onderzoek wordt uitgevoerd.

Het verzoek betreft vier personen.
Drie ervan zijn personen die niet langer zakelijk betrokken zijn bij het ministerie, één van die drie is een voormalig bwp (stas). Het betreffen twee [redacted] die destijds formeel in dienst waren van BZK. Een arbeidsrechtelijke relatie bestaat dus niet, niet meer, of heeft nooit bestaan. Aan hen kunt u alleen vragen om vrijwillige medewerking. Een verplichting opleggen wordt niet mogelijk geacht.

De vierde persoon [redacted] bij BD Advies) is nog wel in dienst en staat in een arbeidsrechtelijke verhouding tot het ministerie van Financiën. Dit zou in theorie een basis kunnen bieden voor het verplichten mee te werken aan het onderzoek. Gelet echter op het bijzondere karakter van het soort gegevens, in het bijzonder als die zich op privételefoons bevindt, wordt het opleggen van een dergelijke verplichting tot medewerking niet proportioneel geacht. Wel is het aangewezen om voor deze persoon, maar pas nadat [redacted] diens medewerking zou hebben geweigerd, als werkgever een extra inspanning te doen, door bijvoorbeeld een gesprek te voeren over deze weigering, om zo te pogen alsnog medewerking te verkrijgen. Aandachtspunten zouden dan zijn (1) het beleid om berichten over bestuurlijke besluitvorming te archiveren, ook als ze op een privételefoon staan, en (2) dat verwacht mag worden dat die informatie door de medewerker beschikbaar wordt gesteld.

Er is dus geen mogelijkheid om te beslissen dat dit onderzoek wordt verricht, noch enige van de personen op wie het verzoek ziet redelijkerwijs te verplichten daaraan mee te werken als de personen zich daartegen verzetten.
Wel mag van de huidige medewerker verwacht worden dat [redacted] berichten die betrekking hebben op bestuurlijke besluitvorming ter beschikking stelt, ook als die op een privételefoon staat.

Daarnaast levert een onderzoek per definitie vanwege de aard en het karakter van de soort informatie en de devices waarop het staat opgeslagen, een potentieel grote inbreuk op de privacy van de betrokkenen op. Dit leidt ertoe dat de enige redelijke wijze om mee te werken aan het verzoek van PwC uit moet gaan van de *vrijwillige* medewerking van de betreffende personen. Daarbij zou het onderzoek zo moeten worden ingericht, dat de inbreuk op de privacy zo klein

mogelijk is. Praktisch kan dat worden gerealiseerd door de betreffende medewerker actief te betrekken bij het onderzoek aan de telefoons en de wijze van veiligstellen (mits er sprake is van relevante gegevens en men mee wil werken). PWC heeft aangegeven hieraan zoveel mogelijk medewerking te willen verlenen.

Ten aanzien van de benaderingswijze 'vrijwilligheid' de volgende kanttekening. Bij het verzoek e-mailboxen te raadplegen is door de Landsadvocaat overwogen dat in het geval iemand wordt gevraagd om vrijwillig mee te werken dit op gespannen voet kan staan met de verhouding tussen degene die het verzoekt en degene die instemt, waardoor van een vrije wilsuiting niet echt sprake lijkt. Ook al is de situatie die door de Landsadvocaat werd overwogen niet zonder meer van toepassing op deze situatie, kan ook in dit geval de vraag worden gesteld in hoeverre er daadwerkelijk sprake is van vrijwilligheid als iemand gevraagd wordt mee te werken. Daarbij moet in acht worden genomen dat het meewerken aan het verzoek, gelet op de hele context waarbinnen dit onderzoek zich afspeelt, niet alleen afbreuk doet aan de privacy van betrokkene, maar ook in zijn voordeel kan zijn. Ten tweede dat de mate van vrijwilligheid nu eenmaal ook ingeperkt wordt door de algemene verplichting die op een ambtenaar rust om relevante documenten conform de WOB beschikbaar te stellen. De afbreuk aan vrijwilligheid staat daarmee deels los van de relatie verzoeker/betrokkene. Tot slot dat een redelijk alternatief eenvoudigweg niet beschikbaar lijkt. Daarmee is het feitelijk de enige optie die overblijft, afgezien van de mogelijkheid om als opdrachtgever in het geheel af te zien van het verlenen van medewerking aan het verzoek van PwC, in welk geval de betrokkenen in het geheel niet worden benaderd. Dit lijkt geen reële optie.

Voor de mogelijke schriftelijke toelichting op het verzoek richting betrokkene is een concepttekst opgesteld. (Zie bijlage.)

Ministerie van Financiën

BVA-office

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
22 september 2021

Nummer verslag
010

Auteur
[redacted]

verslag

Begeleidingscommissie OZ 21007

Vergaderdatum en -tijd	22 september 2021, 11:00 – 12:30 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	[redacted] PwC, [redacted] PwC, [redacted] PwC, [redacted] PwC (Price Waterhouse Coopers), [redacted]
Afwezig	[redacted]

Agendapunten

1. **Aanvang 10de begeleidingscommissie**
   Voorzitter is [redacted] is afwezig, de bijeenkomst is digitaal via Webex.

2. **Vaststellen agenda:**
   De volgende agendapunten zijn op verzoek PwC aangeleverd bij aanvang begeleidingscommissie.
   - Functieaanduidingen
   - Reactie wederhoor
   - Redacten/ lakken Bijlagen
   - Terugkoppeling [redacted]
   - Openstaand wederhoor
   - Verspreiding Rapport en Bijlagen
   - Rondvraag

3. **Verslag 17-08-2021**
   Het verslag van 09-09-2021 en van dit verslag van 22-09-2021 zal worden aangeboden bij de begeleidingscommissie van 27-09-2021.

4. **PWC: Functie aanduidingen**
   PwC bespreekt de wijze waarop zij de functie aanduiding hebben verwerkt in het rapport. De begeleidingscommissie wordt gevraagd om feedback en dit punt wordt kort besproken. In algemeenheid kan de begeleidingscommissie volgen hoe het is opgenomen. Daar waar de begeleidingscommissie nog vragen of opmerkingen heeft, wordt dit op de plek inde rapportage

aangegeven op het feedbackformulier dat vrijdag 24-9-2021 wordt aangeleverd aan PwC. Daarnaast wordt de opmerking gemaakt om een lijn te trekken in het rapport waar verwijzing naar hij/zij staat.

5. **Reactie inhoudelijk wederhoor**
PwC heeft reacties ontvangen van mensen die in het wederhoor proces zijn betrokken, die volgens hen nu ook worden betrokken bij de check op feitelijke onjuistheden. [redacted] geeft aan dat dit als afzonderlijke sporen worden ingericht. "De feitelijke reactie, de bestuurlijke reactie en het proces van wederhoor zijn drie aparte sporen." Het dringende verzoek is om de feitelijke reacties van collega's, via de afgesproken lijn (lid in de begeleidingscommissie) laten toetsen en insturen. Reacties op het wederhoor is een proces tussen PwC en de geïnterviewden.
Geconstateerd wordt dat het niet wenselijk is dat mensen die "onderzocht zijn" nu reageren in de feitencheck vanuit opdrachtgever., TSL licht toe hoe dat is gegaan bij TSL waarbij een aantal mensen i.v.m. de bestuurlijke reactie het rapport hebben ontvangen en waar deze sporen door elkaar lijken te lopen. Afgesproken wordt deze sporen nadrukkelijk gescheiden te houden en waar nodig extra aandacht te hebben voor uitleg hierover aan betrokken medewerkers en waar nodig corrigerend op te treden. PwC heeft in 1e instantie de keuze gemaakt om de wijzigingen na wederhoor niet opnieuw voor wederhoor voor te leggen. Vanuit begeleidingscommissie wordt aangegeven dat dit eerst anders was begrepen en dat het wellicht goed is dit te heroverwegen i.v.m. soms uitgebreide reacties. PwC overweegt alle betrokkene bij wederhoor het verwerkte commentaar alsnog aan te bieden om daarmee het playing field in zekere zin weer te 'levellen' en het proces HWH zuiver te houden. Afgesproken wordt dat PwC en BVA hierover later nog contact hebben.

6. **Redacten/ lakken bijlagen**
PwC vraagt hoe het redacten/lakken is overgekomen/of dit aansluit bij de richtlijnen vanuit Financien. Afgesproken wordt dat PwC hiervoor direct kan schakelen met DJZ die hierin niet kan beslissen maar wel kan meedenken vanuit algemene regelgeving. Daarnaast wordt ook hierin aangegeven dat, daar waar de begeleidingscommissie vragen of opmerkingen heeft, dit wordt aangegeven op het feedbackformulier dat vrijdag 24-9-2021 wordt aangeleverd aan PwC.

7. **Terugkoppeling** [redacted]
PwC heeft ook bij [redacted] MinFin en Belastingdienst stukken uit de rapportage aangeboden over het proces van informatieoverdracht o.a. Hen is gevraagd om een reactie. Deze reactie wordt uiterlijk vrijdag 24 augustus 2021 verwacht.

8. **Openstaande wederhoor**
PwC verzoekt om contact met een persoon die nog open staat i.v.m. verlof van die persoon, op korte termijn af te kunnen ronden. Die persoon is terug van verlof en dit kan op korte termijn gebeuren.

9. **Verspreiding Rapport en Bijlagen**
PwC vraagt of men nog rekening moet houden met het rapport opstellen i.v.m. de (technische)verspreiding. Gelet op o.m. de omvang van de bijlagen (aantal Mb). Communicatie en BOA geven aan dat zij dit oppakken en dat PwC zonder tegenbericht geen actie daarin hoeft te nemen. Dit gebeurt vaker.

10. **Rondvraag**
- TSL: Is het mogelijk om te zoeken in de bijlagen?
OIF stuurt uitleg hoe het mogelijk is, maar dat het geen garanties geeft. *Dit heeft als oorzaak doordat het gescande .pdf documenten zijn (secretaris)*
- Hoe nu verder met de input?
BVA: de secretaris verzamelt de feedback vanuit de begeleidingscommissie en

zal deze versturen naar de collega's ter toetsing. Aanstaande vrijdag komen de collega's bij elkaar om de lijst door te nemen en hierna zal de lijst worden ingezonden naar PwC.

- Tijdlijn ambtelijke reactie

TSL: Verwachting is dat de concept ambtelijke reactie begin volgende week gereed is (week 39) Zodra deze voldoende gereed is, wordt het ook gedeeld met PwC zodat zij kunnen nagaan wat de eventuele impact voor PwC is.

- **Inregelen opvang/nazorg voor medewerker(s)**

Mogelijk is er behoefte aan (na)zorg bij medewerkers, dit is een bestaand als actiepunten wordt vanuit TSL georganiseerd..

Beste collega's,

We zouden met een voorzet komen voor de e-mail naar voormalig medewerkers.

Het gaat m.i. om de volgende personen (mis je iemand, laat het weten):

Financiën:

Jeroen Dijsselbloem;

Menno Snel;

Eric Wiebes;

[redacted];

BD:

[redacted]

Strategie:

Oud-medewerkers per mail benaderen met onderstaande tekst, inventariseren wie gebruik wil maken van raadplegen. Daarna pas met de personen die daar gebruik van willen maken de voorwaarden waaronder het mogelijk is bespreken. Uitgangspunt: op KV7 en informatie zal het domein van financiën niet verlaten. We vertrouwen erop dat oud-medewerkers zich daaraan houden als ze er op gewezen worden (en er voor getekend hebben middels een 'vertrouwelijkheidsverklaring').

Tekst mail:

===

Beste ….

U bent onlangs benaderd in het kader van het onderzoek dat PWC in opdracht van het ministerie van Financiën doet naar aanleiding van (samengevat) de 'memo Palmen'. Mogelijk stelt u er prijs op dat u ter voorbereiding op het interview de gelegenheid krijgt om uw voormalige e-mailbox en agenda te raadplegen. We hebben gezocht naar een manier om dit zo goed en veilig mogelijk te faciliteren. Indien u daar prijs op stelt, kunnen we uw oude e-mailbox en agenda beschikbaar maken. Helaas is het vanwege de eisen die informatiebeveiliging stelt alleen mogelijk om de gegevens toegankelijk te maken vanaf het kantoor van het Ministerie van Financiën in Den Haag.

Mocht u gebruik willen maken van de mogelijkheid om uw voormalige e-mailbox en agenda te raadplegen, dan hoor ik dat graag op korte termijn, bij voorkeur deze week, zodat ik met u praktisch kan afstemmen onder welke omstandigheden we u hiertoe in staat kunnen stellen.

Ik hoop dat ik u hiermee van dienst ben.

Namens [redacted]

[redacted]

BVA

===

Indien interesse, telefonisch onderstaande te bespreken en bij afspraak op kantoor schriftelijk vast te leggen in 'vertrouwelijkheidsverklaring':

Aanvullende voorwaarden

- Op kantoor KV7;

- Enkel in het geval van oud -medewerker BD in aanwezigheid van CISO vanwege koppeling aan [redacted] mailbox, voor PST bestand van Financiën met ondersteuning op de achtergrond (hoeft niet zelfde ruimte te zijn);

- 'Verklaring van vertrouwelijkheid' laten tekenen. Daarin wijzen op het feit dat vanwege de bestaande geheimhouding en informatiebeveiliging er geen informatie uit de mailbox mag worden meegenomen buiten het domein van Financiën, bijvoorbeeld in de vorm van printjes of foto's van mails o.i.d. Er kunnen aantekeningen worden gemaakt en er kan worden gevraagd om specifieke bestanden / agenda-items in hardcopy beschikbaar te maken voor raadpleging tijdens het interview. Deze kunnen in overleg met de ondersteuner worden geselecteerd en in pdf-vorm worden opgeslagen en daarna door de ondersteuner worden afgedrukt. Hardcopies en aantekeningen worden in een map vertrouwelijk bewaard op kantoor en staan voorafgaand aan het interview op kantoor op verzoek ter beschikking van de oud-medewerker. Er wordt geen maximale tijdsduur afgesproken, leidend is de behoefte van de oud-medewerker (dat geldt ook voor het aantal keren). Precieze tekst van de vertrouwelijkheidsverklaring nog nader te bepalen;

NB: in de memo die tijdens de begeleidingscommissie werd besproken stonden strengere voorwaarden, gericht op het onmogelijk maken van het brengen van info buiten het domein van Fin. Bovenstaande wijkt daarvan af in de zin dat sommige strenge voorwaarden los worden gelaten en we het vertrouwen dat men zich houdt aan afspraken als uitgangspunt nemen (ipv 'controle'). Vandaar dat een 'vertrouwelijkheidsverklaring'is voorgesteld waarin de afspraken worden vastgelegd. Die doet uiteraard geen afbreuk aan de al bestaande geheimhoudingsplicht, maar is een middel om een aantal afspraken vast te leggen en nadrukkelijk onder de aandacht te brengen. Wij denken dat dit voldoet aan de meer positieve toon waar [redacted] (en wij overigens ook)

prijs op stelt. Voordat een voormalig medewerker op kantoor is om de mail/agenda te raadplegen is men telefonisch al bekend met de voorwaarden.

Met vriendelijke groet,

.....

SG-cluster | BVA-office

Ministerie van Financiën

Korte Voorhout 7 | Den Haag | Kamer

Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

.....

M

@minfin.nl

Meer informatie over OIF >>>

Bekijk de animatie op Rijksportaal FIN (eerst inloggen).

Ministerie van Financiën

DEP. VERTROUWELIJK
TER INFORMATIE
Aan PwC Forensic Services, [redacted]

BVA-office
Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
10 mei 2021

Notitienummer
2021-0000092106

Auteur
[redacted]

Van

Kopie aan

notitie [redacted]

Aanleiding
In uw memo van 7 april heeft u verzocht om goedkeuring voor het verwerken van data voor Project OZ21007. Al eerder hebben we hierover met regelmaat overleg gehad en ook in de begeleidingscommissie is dit besproken. In deze notitie geef ik graag antwoord op uw verzoek.

Besluit
[redacted] heeft als opdrachtgever voor dit onderzoek besloten volledige medewerking te verlenen aan uw verzoek. Uit zorgvuldigheid zijn/worden alle personen op de door u aangegeven lijst telefonisch geïnformeerd. Zij krijgen gelegenheid eventueel bezwaar te maken tegen verstrekking binnen een termijn van twee weken na ontvangst van de brief. Als de individuele betrokkene geen bezwaar maakt dan wordt deze informatie aan u verstrekt conform het afgesproken protocol voor overdracht.

Toelichting
Met u is in goed overleg een protocol opgesteld voor een veilige en zorgvuldige overdracht van informatie. Daarnaast heeft het proces meer tijd in beslag genomen in verband met interne advisering over het goed (kunnen) waarborgen van de rechten van betrokkenen bij de verstrekking van persoonsgegevens en de verantwoordelijkheid die de werkgever heeft jegens zijn medewerkers. Er is extern advies ingewonnen van de landsadvocaat. Aan u wordt de informatie van de volledige lijst ter beschikking gesteld. Wel is het zo dat vanuit zorgvuldigheid betrokkenen eerst telefonisch worden geïnformeerd en dat zij op grond van de AVG gelegenheid krijgen bezwaar te maken tegen de verstrekking van persoonsgegevens

Het merendeel van de personen op de lijst is al gesproken en hebben allen aangegeven geen bezwaar te hebben. Wel gaven diverse betrokken aan dat zij graag eerst zelf geïnformeerd willen worden, in het geval u bijzonderheden in hun e-mailbox zou aantreffen. In reactie is aangegeven dat PWC gebruikelijk aan hoor- en wederhoor doet alvorens iets in het onderzoek te betrekken.

De door u gevraagde laptop is niet meer beschikbaar voor onderzoek. Bijgevoegd treft u de toelichting/reactie van ICT aan op het verzoek.

Wat betreft uw verzoek om digitale tassen is inmiddels met u afgesproken met u dat dit verzoek vervalt. Door een nadere uitleg van [redacted] is gebleken dat u dit vooralsnog buiten beschouwing laat aangezien deze informatie al in andere bronnen is opgenomen.

Ministerie van Financiën

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER BESLISSING
Aan
de secretaris-generaal

BVA-office / OIF
Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
6 mei 2021

Notitienummer

Auteur
[redacted]
Van
BVA

Kopie aan

notitie

Verzoek PWC raadplegen e-mailcorrespondentie

Aanleiding

In het kader van haar onderzoeksopdracht heeft PWC verzocht om e-mailcorrespondentie van (tenminste) 33 personen in haar onderzoek te mogen betrekken.

Naar aanleiding van deze vraag is in het kader van (o.m.) zorgvuldigheid en het oog op behoorlijk bestuur aan de Landsadvocaat gevraagd een advies uit te brengen over de voorwaarden waaronder aan dit verzoek kon worden meegewerkt.

Op 4 mei jl. heeft de landsadvocaat een advies uitgebracht, op grond waarvan een aantal beslissingen kan worden genomen over de afhandeling van het verzoek van PwC en daarmee de voortgang van het onderzoek.

Beslispunten

1. In te stemmen met het ter beschikking stellen van de gevraagde mailboxen voor het onderzoek, en deze verstrekking van gegevens te duiden als een verstrekking in het kader van de AVG;
2. In te stemmen met de hierna uiteen te zetten werkwijze, die een praktische uitwerking beoogd te zijn van de overwegingen uit het advies van de landsadvocaat, en daarmee ziet op een zorgvuldige en rechtmatige verstrekking conform de AVG;

Toelichting

Naar aanleiding van de vraag of het mogelijk was rechtmatig toegang te verlenen aan PWC om gegevens uit een selectie van mailboxen te betrekken in hun onderzoek, is aan de landsadvocaat verzocht een advies uit te brengen waarin de verschillende aspecten in samenhang worden overwogen. Dit advies treft u separaat als bijlage aan.

De landsadvocaat overweegt - sterk samengevat - dat de verstrekking van gegevens uit mailboxen, van de door PWC gemotiveerde selectie aan personen, kan worden gezien als een verwerking in het kader van de AVG (en dat een zorgvuldige verstrekking in het kader van de AVG ook geacht wordt in overeenstemming te zijn met artikel 8 EVRM).

Als verwerkingsgrondslagen voor de verwerking kunnen worden aangemerkt:

a) het voldoen aan de wettelijke verplichting aan de Kamer inlichtingen te verschaffen, conform artikel 68 GW, gelet op de aanleiding voor het onderzoek die gelegen is in het stellen van Kamervragen.

Voor zover het onderzoek niet wordt verricht met het oog op a), kan als verwerkingsgrondslag ook worden gezien:

b) het uitvoeren van de publiekrechtelijke taak. Daarbij kan de Belastingdienst worden gezien als uitvoerder van de Wet Kinderopvang, dat organisatorisch onderdeel is van het ministerie. De publiekrechtelijke taakstelling waar aan gedacht wordt, is dezelfde als die aan het opstellen van de memo ten grondslag heeft gelegen, waarbij het onderzoek tot doel heeft om verantwoording te kunnen afleggen, herhaling te kunnen voorkomen en benadeelden opheldering te bieden.

Naast het beschikbaar zijn van grondslagen voor de verwerking moet er volgens de Landsadvocaat ook sprake zijn van noodzaak. Het noodzaakscriterium brengt met zich mee dat moet worden voldaan aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit.

In het geval van a) (de wettelijke verplichting), ligt de rechtvaardiging in de wet besloten.

In het geval van b) (de publiekrechtelijke taak) vergt het een aanvullende afweging, waarbij de Landsadvocaat overweegt dat betekenis toekomt aan de maatschappelijke impact en gevolgen van de Kinderopvangtoeslagaffaire en dat het onderzoek niet goed kan worden uitgevoerd zonder gebruik te maken van e-mails.

Daarnaast overweegt de landsadvocaat ten aanzien van de bescherming van de privacy van betrokkenen dat het ministerie weliswaar geen regeling kent die in dit specifieke geval toegang tot mailcorrespondentie toestaat, maar ook geen regeling heeft die dit nadrukkelijk uitsluit. De landsadvocaat overweegt dat aan de functie van betrokkenen inherent is dat werkmail mogelijk openbaar kan worden gemaakt op grond van 68 GW, de WOB of in het kader van een parlementaire enquête, waarmee voor betrokkene in zekere mate *voorzienbaar* is dat hun werkmail openbaar zou kunnen worden.
Dat neemt niet weg dat bijzondere zorg op zijn plaat is om privécorrespondentie zoveel mogelijk buiten beschouwing te laten. Zoals u bekend heeft PWC een werkwijze ingericht die er op gericht is om niet relevante mailcorrespondentie, waaronder privémail, zoveel mogelijk en zo vroeg mogelijk in het proces uit te sluiten van de verdere stappen in het onderzoeksproces, waardoor deze situatie al zoveel mogelijk wordt beperkt.

Uit de AVG vloeit een informatieverplichting voort waarbij de landsavocaat overweegt dat vanwege het bijzondere karakter van het onderzoek en de omvang de *aanvullende* informatieplicht uit de AVG mogelijk van toepassing is, die onder meer stelt dat betrokkenen moeten worden gewezen op hun rechten, waaronder het recht om bezwaar te maken.

Dit leidt tot concreet de volgende punten waarvan de landsadvocaat aanbeveelt betrokkenen te informeren:

> (a) de achtergrond en het doel van het onderzoek;
> (b) welke gegevens van de betrokkenen daarvoor gebruikt zullen worden en aan PwC worden verstrekt;
> (c) de voorgenomen werkwijze, in het bijzonder met betrekking tot de selectie van voor het onderzoek relevante gegevens
> (d) de verdeling van verantwoordelijkheden tussen het ministerie en PwC met betrekking tot de verschillende verwerkingsactiviteiten;
> (e) de rechten van de betrokkenen;
> (f) contactgegevens bij zowel het ministerie als PwC waar betrokkenen terecht kunnen voor nadere informatie en het uitoefenen van hun rechten.

Dit heeft geleid tot het opstellen van een brief, waarin betrokkenen schriftelijk worden geïnformeerd en bovenstaande punten zijn verwerkt. De brief is als bijlage gevoegd.

De voorgestelde werkwijze is nu, voor alle betrokkenen, als volgt:

- **Telefonisch contact opnemen**, toelichten dat er een onderzoek is dat door PWC in opdracht van het ministerie wordt verricht, met het oog op de memo Palmen, dat binnen dit onderzoek door de onderzoekers een verzoek is gedaan tot het raadplegen van de mailbox van betrokkene, omdat de onderzoekers die mogelijk relevant achten voor het beantwoorden van een onderzoeksvraag, en dat het gaat om een bepaalde periode.
  Dat het ministerie in het kader van de AVG van plan is deze gegevens te verstrekken.
  Dat de betrokkene een schriftelijke bevestiging en toelichting krijgt op dit gesprek en het voornemen de gegevens ter beschikking te stellen, waarin betrokkene ook zal worden gewezen op [redacted] rechten, meer in het bijzonder [redacted] recht om bezwaar te maken, en dat daarvoor een termijn van twee weken open staat;
- Na het telefonisch contact wordt aan betrokkene **de brief verstuurd** (per mail of reguliere post, afhankelijk van de voorkeur die men in het telefoongesprek heeft aangegeven). In die brief komen alle punten die in het gesprek aan de orde zijn gekomen aan bod, evenals andere praktische zaken met betrekking tot de hiervoor aangehaalde opsomming a t/m f;
- Er wordt praktisch niet langer onderscheid gemaakt tussen betrokkenen op basis van hun ambtelijk hiërarchische status, met de kanttekening dat vooruitlopend op het definitieve advies reeds telefonisch contact is gezocht met een beperkte selectie van (voormalige) bewindspersonen en hoge ambtenaren, conform een eerdere afspraak in de begeleidingscommissie. Zij hebben nog geen brief ontvangen maar zullen dezelfde brief krijgen als de 'reguliere' medewerkers. (Zie voor een meer gedetailleerde lijst van te benaderen en reeds gebelde personen de bijlage);
- Alle medewerkers worden komende week telefonisch benaderd. OIF neemt de uitvoering hiervan praktisch voor haar rekening;

U wordt verzocht met deze werkwijze en de inhoud van de brief in te stemmen. Na de periode van twee weken, waarbinnen ze bezwaar kunnen maken, zullen de gegevens daadwerkelijk ter beschikking komen van PWC. Tenzij er bezwaar is gemaakt, in welk geval intern juridisch advies over de gevolgen daarvan zal moeten worden geformuleerd (of extern ingewonnen).

Van: [redacted] (BVA)
Aan: [redacted] (BVA)
Onderwerp: FW: OZ21007 - Voorstel tekst oproep voor informatie in het kader van het onderzoek door PwC
Datum: dinsdag 6 juli 2021 12:29:09

Onderwerp: OZ21007 - Voorstel tekst oproep voor informatie in het kader van het onderzoek door PwC

Hoi [redacted], [redacted],

Wij zouden nog met een tekstvoorstel komen voor oproep voor informatie in het kader van ons onderzoek. Zie hieronder.
We hebben geprobeerd hierbij zo veel mogelijk aan te sluiten bij de tekst die jullie gebruiken om medewerkers te informeren inzake ons verzoek tot interview.

Zoals vanochtend besproken overleggen we graag nog even over de 'doelgroep' waaraan deze oproep gestuurd zal gaan worden.

Hoor graag jullie eventuele vragen/opmerkingen hierbij.

Alvast bedankt,

Grt. [redacted]

De minister-president heeft tijdens het debat over het rapport van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag van 19 januari jl. toegezegd dat een extern onderzoek zal worden ingesteld naar de gebeurtenissen rondom het memorandum van de vaktechnisch coördinator Toeslagen over de CAF-11 zaak (de zgn "memo Palmen"). PricewaterhouseCoopers (hierna PwC) voert dit onderzoek momenteel uit in opdracht van de SG van Financiën.

Het onderzoek ziet op de gebeurtenissen rondom het memorandum van de vaktechnisch coördinator Toeslagen over de CAF-11 zaak, daterend uit 2017 (de zgn "memo Palmen"), en daarnaast in het bijzonder op de gebeurtenissen in de periode juni 2019 rondom dit memo. Ik hecht eraan duidelijk te vermelden dat het geen persoonsgericht onderzoek, maar een feitenonderzoek betreft. Aan de externe onderzoekers is de opdracht verstrekt om onderzoek te doen, gericht op het reconstrueren en inzichtelijk maken van alle gebeurtenissen vanaf het opstellen van het memo, in maart 2017, tot en met het toezenden van deze memo aan de Kamer in november 2020.

In het kader van het onderzoek heeft PwC reeds diverse (oud-)medewerkers uitgenodigd voor een interview.

Middels deze oproep willen wij degene die niet door PwC benaderd zijn, maar wel beschikken over mogelijk relevante informatie, verzoeken zich te melden bij [contactgegevens MinFin]. Indien gewenst kunt u ook direct contact opnemen met PwC [contactgegevens].
De onderzoekers benadrukken dat informatie met name relevant is voor het onderzoek wanneer u deze 'uit eerste hand' heeft verkregen (bijvoorbeeld door aanwezigheid bij een bijeenkomst of een gesprek of uit documenten die u zelf heeft ontvangen of ingezien).

Financiën wil graag volledige medewerking verlenen aan dit onderzoek en vindt tevens een zorgvuldig proces richting alle betrokkenen van belang.
Mocht u naar aanleiding van deze oproep vragen hebben, dan kunt u hiervoor contact op nemen met [in te vullen door MinFin]

PwC |
Phone:
Email: @pwc.com
PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287)
Thomas R. Malthusstraat 5 | 1066 JR | P.O. box 90351 | 1006 BJ | Amsterdam | the Netherlands
www.pwc.com/nl

'PwC' is the brand under which PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (Chamber of Commerce 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (Chamber of Commerce 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (Chamber of Commerce 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (Chamber of Commerce 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (Chamber of Commerce 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (Chamber of Commerce 34180289) and other companies operate and provide services. These services are governed by General Terms & Conditions ('algemene voorwaarden'), which include provisions regarding our liability. Purchases by these companies are governed by General Terms and Conditions of Purchase ('algemene inkoopvoorwaarden').
At www.pwc.nl more detailed information on these companies is available, including these General Terms and Conditions and the General Terms and Conditions of Purchase, which have also been filed at the Amsterdam Chamber of Commerce.

The contents of this e-mail and attachments, if any, is confidential and only intended for the person(s) to which it is addressed. If you receive this e-mail in error then we kindly request you to inform the sender thereof immediately, and to delete the e-mail and the attachments without printing, copying or distributing any of those.
The publication, copying whole or in part or use or dissemination in any other way of the e-mail and attachments by others than the intended person(s) is prohibited.
PwC cannot guarantee the security of electronic communication and is not liable for any negative consequence of the use of electronic communication, including but not limited to, damage as a result of in or non-complete delivery or delay in delivery of any e-mail; the text of the e-mail as sent is decisive.

Beste...

Zoals u weet voert PwC op dit moment in mijn opdracht een feitenonderzoek uit naar het memorandum van vaktechnisch coördinator, mevrouw Palmen. Over dit onderzoek hebben wij reeds contact gehad.

In het kader van het onderzoek heeft PwC recent gevraagd om ook andere communicatie dan e-mail te mogen betrekken, die relevant zou kunnen zijn voor het onderzoek. Het gaat daarbij concreet om eventuele communicatie die via WhatsApp, (i-)sms en/of ander berichtenverkeer is gevoerd.

Graag vraag ik hierbij aan u of u hieraan op vrijwillige basis uw medewerking zou willen geven. Indien dat het geval is, dan zal in overleg met PwC, Financiën en u bezien worden hoe de exacte (technische) invulling kan plaatsvinden. Dit is maatwerk, waarbij ik wil benadrukken dat in de wijze waarop dit wordt ingevuld, met zo veel mogelijk zorg zal plaatsvinden om niet relevante informatie, waaronder privéinformatie, buiten beschouwing te laten.

Toelichting

In zijn algemeenheid kan de communicatie over een berichten-app zoals Whatsapp een bestuurlijke aangelegenheid zijn. Dit is met name aan de orde gekomen na een uitspraak van de ABRvS uit 2019[1] en heeft onder meer geleid tot de Rijksbrede bekendmaking van 'leidraden' (factsheets) over de omgang met deze soort data, die ook onder de reikwijdte van de WOB kan vallen. Het ministerie is niet bekend met de betreffende berichten, maar begrijpt wel de relevantie van dit verzoek voor het onderzoek. Het ministerie is zich echter evenzeer bewust dat deze informatie niet alleen op zakelijke, maar ook persoonlijke devices aanwezig kan zijn, en dat het ministerie in beide gevallen niet vanzelfsprekend over deze informatie beschikt. Daarnaast realiseren wij ons terdege dat de aard van de middelen die gebruikt worden om deze soort communicatie te voeren, zoals WhatsApp, het zeer aannemelijk maakt dat op deze media naast relevante zakelijke informatie ook veel – of zelfs overwegend – persoonlijke informatie aanwezig zal zijn.

De bovenstaande overwegingen leiden ertoe dat ik een beroep wil doen op uw bereidwilligheid, en u *vraag* om medewerking te verlenen aan het verzoek van PwC. Allereerst door aan te geven of u de verwachting heeft dat er sprake is van relevante communicatie, ten tweede waar die communicatie zich bevindt, en tot slot door mee te werken aan het veiligstellen van die data door PwC, teneinde het beschikbaar te maken in het onderzoek.

Ik hecht er aan te benadrukken dat als er volgens u sprake kan zijn van relevante data, en u besluit mee te werken aan het ontsluiten ervan, PwC met u in overleg zal treden over een wijze waarop dit veiligstellen kan plaatsvinden, die zoveel mogelijk in overeenstemming is met het gevoelige en vertrouwelijke karakter van de onderzochte devices en de informatie die zich daarop bevindt. Voorop moet staan dat de werkwijze van PwC zoveel mogelijk in overeenstemming is met uw gevoel van zorgvuldigheid en tegelijkertijd dat PwC de onderzoeksmethodiek kan verantwoorden. PwC heeft mij verzekerd voor beide aspecten goed aandacht te hebben en zij zien daarvoor voldoende mogelijkheid.

Graag verneem ik of u uw medewerking wil verlenen, waarna ik de onderzoekers met u in contact zal brengen voor de verdere uitvoering. Financiën zal daarbij aangesloten blijven om de afgesproken zorgvuldigheden te waarborgen. Mocht u ondanks de zorgvuldigheid waarmee we dit verzoek hebben willen omkleden niet wensen meewerken aan dit verzoek, dan respecteer ik dat en verzoek ik u dit met een korte toelichting aan mij kenbaar te maken.

Hoogachtend,

[redacted]

[1] Uitspraak 201800258/1/A3 - Raad van State

Communicatieplan van Aanpak – interne communicatie

Onderzoek memo Palmen

Versie 10 mei 2021

1. Aanleiding en achtergrond

Vanaf maart '21 vindt het onderzoek naar memo Palmen plaats. Een onderzoek om: meer zicht te krijgen op de totstandkoming van het memo en de betrokkenheid hierbij van (oud)-bewindspersonen en (oud) medewerkers.

De uitvoering van het onderzoek ligt in handen van PWC en bestaat uit:
1. Identificeren, verzamelen en verwerken van beschikbare en mogelijk relevante informatie;
2. Onderzoek van de verzamelde informatie en voorbereiding van de interviews;
3. Interviews met personen die vanuit hun (voormalige) functie relevant zijn voor de beantwoording van de onderzoeksvragen;
4. Rapportage van bevindingen met daarin de beantwoording van de onderzoeksvragen.

Het onderzoek wordt begeleid door een interne begeleidingscommissie waar vanuit ieder onderdeel iemand in vertegenwoordigd is.

Planning van het onderzoek volgt z.s.m.

2. Uitdagingen communicatie

Er zijn meerdere uitdagingen voor de communicatie te benoemen.

- Hoge gevoeligheid van het onderwerp. Bij sommige medewerkers omdat de gebeurtenissen van afgelopen jaren van grote impact zijn geweest op hun werk en zij zich nog steeds gekwetst voelen, bij anderen omdat zij ervan balen dat de negatieve publiciteit rondom het onderzoek afstraalt op hun werk en werkgever.
- Spanning tussen medewerkers en onderzoeker, waarbij frictie heerst over de uitvraag van onderzoekers.
- De openbaarheid van het onderzoeksrapport.
- De interesse vanuit media voor de problemen rondom toeslagen.
  **RTL heeft zich recent gemeld met vragen over het onderzoek.*
  **Trouw linkt inhoud memo Palmen in relatie tot hersteloperatie*

3. Doelgroepen

INTERN

(oud) medewerkers kerndepartement; Toeslagen en BD die betrokken zijn bij het onderzoek
- Grote interesse; betrokken en uitgesproken; maakt zich zorgen over wat er mogelijk naar voren komt en welke rol hij/zij daar zelf in speelt.
- Wil nauwgezet geïnformeerd worden over het onderzoek; wil uitleg/toelichting en wil weten hoe de leiding van de organisatie op de bevindingen reageert.

Medewerkers Toeslagen (inclusief herstelorganisatie)
- Geïnteresseerd en maakt zich zorgen over of het onderzoek en of dit zijn/haar werk gaat beïnvloeden.
- Wil op hoofdlijnen geïnformeerd worden, willen uitleg/toelichting als er nieuwsfeiten naar voren komen en wil daar ook op reageren

Medewerkers kerndepartement en BD breed
- Grotendeels matig geïnteresseerd, of ziet zichzelf niet als betrokken bij dit onderwerp.
- Wil op hoofdlijnen geïnformeerd worden en vooral informatie als er (nieuws)feiten naar voren komen en wil daar ook op reageren.

GOR
- Betrokken, vooral geïnteresseerd in of er nieuwe feiten boven komen
- Wil nauwgezet geïnformeerd worden, willen uitleg/toelichting als er feiten naar voren komen en met SG/DG in overleg in dat geval

Top 200 / Teamleiders

- Betrokken. Heeft behoefte aan informatie over ondersteuning bij emoties van medewerkers en Q&A's in geval er vragen van medewerkers komen.

EXTERN

Naast reguliere media:
- Stakeholders Toeslagen en Belastingdienst
- Gedupeerde ouders (oa via ouderpanel)

4. Impact op de organisatie

De mogelijke impact van de rapportage loopt uiteen van gering, tot groot: waarbij de media kritische zal zijn tegenover toeslagen wat door medewerkers als kwetsend kan worden ervaren, tot zeer groot: er komen nieuwe feiten naar voren die negatief zijn voor de organisatie. In het laatste geval zal het ook impact hebben op de reputatie van Toeslagen en BD en de verhouding met ouders die in het hersteltraject zitten.

Fases
Grofweg kan de periode van onderzoek Palmen worden ingedeeld in twee fasen:
1. Onderzoek
2. Onderzoeksrapport gereed en aanbieding

Gedurende de eerste fase ligt de focus van de communicatie op het tijdig en transparant informeren van de doelgroepen. De interne communicatie richt zich in deze fase in principe dan ook op het informeren over de aanleiding en het toelichten van het doel, planning en proces van het onderzoek.

Voor wat betreft de tweede fase geldt dat de (interne) impact van de rapportage afhangt van de bevindingen uit het onderzoek. In verschillende scenario's blijft de focus liggen op transparant informeren van medewerkers waarbij aandacht zal zijn voor monitoring en opvang van emoties bij medewerkers. Daarnaast kan in het geval van grote impact duiding worden gegeven over de bevindingen en mogelijke consequenties door de ambtelijke top.
Tijdslijn: *Definitief rapport – Financiën formeert reactie – Rapport incl. reactie naar de Tweede Kamer.*

3. Communicatiedoel en strategie

Het doel van onze interne communicatie is (oud)medewerkers en leidinggevenden te helpen begrijpen wat er gebeurt en waarom, het ondersteunen bij het opvangen van emoties die het onderzoek oproept en het in perspectief plaatsen van wat er naar voren komt tijdens het onderzoek.

Open en transparant informeren

Doelgroep: alle medewerkers
Doel: informeren (weten)
Alle intern betrokkenen transparant informeren over het onderzoek, het proces en de voortgang.
Belangrijke elementen in de informatie zijn:
- doel en opdrachtgever van het onderzoek
- rol kerndepartement; Toeslagen en BD (gegevens aanleveren)
- rol PWC (wat zij doen)
- zodra we iets weten, dan delen we dat (verwachtingen managen)

- Kanalen en middelen: Intranet Toeslagen / BDVD, Rijksportaal, managementupdate, verwijzen van medewerkers naar waar ze terecht kunnen met vragen (leden begeleidingscommissie)

a) Duiden en toelichten

Doelgroep: geïnteresseerde medewerkers
Doel: een slag dieper informeren (begrijpen) / mogelijkheid vragen stellen / reacties peilen
We bieden tijdens het onderzoek verschillende vormen van communicatie aan waarin we het onderzoek nader duiden, waarin een aantal boegbeelden het woord nemen over het onderwerp en

waarbij medewerkers de mogelijkheid hebben om vragen te stellen. De exacte opzet, het doel en de aanpak worden verder uitgewerkt. Afhankelijk van de impact op de organisatie organiseren we bij het uitkomen van de rapportage een webinar.

- Video / Webinar

b) Ondersteunen leidinggevenden

Doelgroep: alle leidinggevenden
Doel: managers equiperen om met vragen en zorgen bij eigen medewerkers om te gaan
Leidinggevenden zullen mogelijk ondersteuning willen bij het beantwoorden van vragen van medewerkers en het opvangen van zorgen en emoties. Dit willen we bieden in de vorm van een Q&A specifiek voor deze doelgroep en evt. extra informatie via managementupdates.

- Q&A

c) Monitoring extern

Of we bij het uitkomen van de rapportage zelf actief naar buiten treden, moet nog worden bezien en ook via welke kanaal. Mogelijk via de staatssecretaris. Monitoring van het sentiment in de media is in eerste instantie vooral voor het interne sentiment van belang.

- In de reguliere monitoring zal bij het uitkomen van het rapport specifiek op dit onderwerp worden gemonitord.

4. Organisatie van het onderzoek en de communicatie

[redacted] is formeel opdrachtgever van het onderzoek.

Aansturing en coördinatie van het onderzoek ligt bij de hiervoor ingestelde begeleidingscommissie waar vanuit elk onderdeel in de organisatie een MT-lid in vertegenwoordigd is.

Voor wat betreft de organisatie van de communicatie: [redacted] voert de regie en [redacted] en [redacted] (achtervang [redacted] zijn aangesloten als woordvoerder en communicatieadviseur. Bij de Belastingdienst en Toeslagen ligt de coördinatie van de communicatie bij [redacted]

Directie BOA en OIF informeren de personen die gehoord worden over het proces en de stand van zaken. Deze groep wordt nauw begeleid.

Concept Detail plan van aanpak

Wanneer	Wat	Actie communicatie	wie
	voorbereiding	Opstarten communicatie kernteam Schrijven Q&A	
	Schrijven Q&A		
	Artikel • Managementupdate • Rijksportaal • BD Vandaag • Intranet Toeslagen	Wat is onderzoek memo Palmen? - doel en eigenaar van het onderzoek? - rol Kerndepartement; Toeslagen en BD - rol onderzoekers (expliciete taak)	
	Voorbereiden van comm-middelen voor duiding onderzoek		
	Publicatie Rapport	Monitoring media (intern en extern)	
	Communicatiemiddelen die bijdragen aan het duiden van het rapport		
	Artikel • Managementupdate • Rijksportaal • BD Vandaag • Intranet Toeslagen		
	Basberichten	In bericht van SG melding maken van onderzoek en verwijzen naar waar meer info te vinden is	

Vragen en zorgen van medewerkers bij Toeslagen tijdens de POK waar we parallellen zien met het onderzoek naar Memo Palmen
Deze vragen vormen de basis voor feitelijke communicatie en ook input voor Q&A

Algemeen
Wat is de scope van het onderzoek? (onderscheid feitenonderzoek en integriteitsonderzoek)
Wat is het tijdpad? Stappen in het proces?
Wat is de rol van minfin / de BD en Toeslagen? Hoe werken ze samen, wie is de trekker? Wat bepalen ze wel en niet?
Waar kan ik heen als ik zorgen of vragen heb hierover?
Wie zitten er in de begeleidingscie?

Vanuit angst/zorg:
Kan ik ook opgeroepen worden voor een interview?
Mag een externe partij om gegevens uit e-mail en telefonie vragen?
Wat als ik nu voor een ander Belastingdienst onderdeel werk moet ik dan nog steeds?
Staat mijn naam in de stukken die worden ingeleverd en wordt dat openbaar?
Is er een kans dat er iets naar boven komt waarmee ook mijn positie in het geding komt?
Hoe gaan we media (proactief) inlichten?

Vanuit rechtvaardigheidsgevoel:
Gaat nu de onderste steen boven komen?

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
Begeleidingscommissie Project OZ21007

Directoraat Generaal Toeslagen

Datum
12 mei 2021

Auteurs

notitie

Onderbouwing te verzamelen mailboxen Toeslagen

Aanleiding

De minister-president heeft tijdens het debat over het rapport van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag van 19 januari jl. toegezegd dat een extern onderzoek zal worden ingesteld naar de gebeurtenissen rondom het memorandum van de vaktechnisch coördinator Toeslagen over de CAF-11 zaak, daterend uit 2017. Daarnaast meer in het bijzonder de gebeurtenissen in de periode juni 2019 rondom dit memorandum.
Het onderzoek is inmiddels gegund aan PwC. Op basis van openbare bronnen, POK verhoren en aanvullende informatie hebben de onderzoekers een lijst samengesteld van functionarissen die betrokken zijn geweest bij het memo Palmen en de besprekingen in de juni week van 2019.
Deze functionarissen zijn:

Naam	Functie
Wopke Hoekstra	Minister van Financiën oktober 2017 - heden
Jeroen Dijsselbloem	Minister van Financiën november 2012 – oktober 2017
Alexandra van Huffelen	Staatssecretaris van Financiën januari 2020 - heden
Menno Snel	Staatssecretaris van Financiën oktober 2017 – december 2019
Erik Wiebes	Staatssecretaris van Financiën februari 2014 – oktober 2017
	Financiën maart 2020 - heden
	Financiën augustus 2013 – februari 2020
	Financiën 2017 - heden
	Fiscale Zaken
	BOA
	DJZ
	Toeslagen Augustus 2020 - heden
	Belastingdienst Juni 2020 – heden
	belastingdienst Januari 2017- Januari 2020
	FJZ
	Toeslagen
	FJZ
	FJZ
	Toeslagen
	Toeslagen
	Toeslagen tm 2018

Sandra Palmen		MKB

De onderzoekers hebben aan Toeslagen gevraagd een lijst met medewerkers op te stellen die betrokken waren bij de voorbereiding van de bespreking van het memo met de toenmalige staatssecretaris van financiën op 4 juni 2019. Het doel van de onderzoekers is o.a. om te achterhalen wie het memo-Palmen tussen maart 2017 en november 2020, toen het eindelijk naar de Kamer gestuurd werd, allemaal gekregen heeft.

Uitgangspunt voor deze selectie is een mail van 3 juni (gericht aan 30 personen en in kopie aan 4 personen) waarin de betrokkenen de laatste versie van de stukken voor de bespreking van 4 juni ontvangen (Zie bijlage 1).

Op basis van gesprekken met een aantal van de geadresseerden zijn de personen die slechts zijdelings betrokken zijn geweest in de juni week en personen die geen inhoudelijke rol hebben gespeeld bij de totstandkoming en bespreking van de stukken van deze lijst verwijderd.

Dit heeft geleid tot het aanleveren van 14 personen vanuit Toeslagen waarvan 3 personen reeds op de PWC lijst stonden.

Naam	Functie	Opmerking	Onderbouwing
	Toeslagen		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	DJZ		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	Toeslagen	Staat op PWC lijst	
	BOA		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	FJZ	Staat op PWC lijst	
	BOA		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	Belastingdienst	Staat op PWC lijst	
	FJZ		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	DGFZ		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	FJZ		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	UHB		Opsteller van de bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019
	UHB		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	UHB		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.

Beste...

Zoals u weet voert PwC op dit moment in mijn opdracht een feitenonderzoek uit naar het memorandum van vaktechnisch coördinator, mevrouw Palmen. Over dit onderzoek hebben wij reeds contact gehad.

In het kader van het onderzoek heeft PwC recent gevraagd om ook andere communicatie dan e-mail te mogen betrekken, die relevant zou kunnen zijn voor het onderzoek. Het gaat daarbij concreet om eventuele communicatie die via WhatsApp, (i-)sms en/of ander berichtenverkeer is gevoerd.

Graag vraag ik hierbij aan u of u hieraan op vrijwillige basis uw medewerking zou willen geven. Indien dat het geval is, dan zal in overleg met PwC, Financiën en u bezien worden hoe de exacte (technische) invulling kan plaatsvinden. Dit is maatwerk, waarbij ik wil benadrukken dat in de wijze waarop dit wordt ingevuld, met zo veel mogelijk zorg zal plaatsvinden om niet relevante informatie, waaronder privéinformatie, buiten beschouwing te laten.

Toelichting

In zijn algemeenheid kan de communicatie over een berichten-app zoals Whatsapp een bestuurlijke aangelegenheid zijn. Dit is met name aan de orde gekomen na een uitspraak van de ABRvS uit 2019[1] en heeft onder meer geleid tot de Rijksbrede bekendmaking van 'leidraden' (factsheets) over de omgang met deze soort data, die ook onder de reikwijdte van de WOB kan vallen. Het ministerie is niet bekend met de betreffende berichten, maar begrijpt wel de relevantie van dit verzoek voor het onderzoek. Het ministerie is zich echter evenzeer bewust dat deze informatie niet alleen op zakelijke, maar ook persoonlijke devices aanwezig kan zijn, en dat het ministerie in beide gevallen niet vanzelfsprekend over deze informatie beschikt. Daarnaast realiseren wij ons terdege dat de aard van de middelen die gebruikt worden om deze soort communicatie te voeren, zoals WhatsApp, het zeer aannemelijk maakt dat op deze media naast relevante zakelijke informatie ook veel – of zelfs overwegend – persoonlijke informatie aanwezig zal zijn.

De bovenstaande overwegingen leiden ertoe dat ik een beroep wil doen op uw bereidwilligheid, en u *vraag* om medewerking te verlenen aan het verzoek van PwC. Allereerst door aan te geven of u de verwachting heeft dat er sprake is van relevante communicatie, ten tweede waar die communicatie zich bevindt, en tot slot door mee te werken aan het veiligstellen van die data door PwC, teneinde het beschikbaar te maken in het onderzoek.

Ik hecht er aan te benadrukken dat als er volgens u sprake kan zijn van relevante data, en u besluit mee te werken aan het ontsluiten ervan, PwC met u in overleg zal treden over een wijze waarop dit veiligstellen kan plaatsvinden, die zoveel mogelijk in overeenstemming is met het gevoelige en vertrouwelijke karakter van de onderzochte devices en de informatie die zich daarop bevindt. Voorop moet staan dat de werkwijze van PwC zoveel mogelijk in overeenstemming is met uw gevoel van zorgvuldigheid en tegelijkertijd dat PwC de onderzoeksmethodiek kan verantwoorden. PwC heeft mij verzekerd voor beide aspecten goed aandacht te hebben en zij zien daarvoor voldoende mogelijkheid.

Graag verneem ik of u uw medewerking wil verlenen, waarna ik de onderzoekers met u in contact zal brengen voor de verdere uitvoering. Financiën zal daarbij aangesloten blijven om de afgesproken zorgvuldigheden te waarborgen. Mocht u ondanks de zorgvuldigheid waarmee we dit verzoek hebben willen omkleden niet wensen meewerken aan dit verzoek, dan verzoek ik u dit met een toelichting aan mij kenbaar te maken.

Hoogachtend,

[redacted]

[1] Uitspraak 201800258/1/A3 - Raad van State

Q&A Feitenonderzoek naar de gebeurtenissen rondom het memo van de vaktechnisch coördinator Toeslagen

Wat is de scope van het onderzoek?
Tijdens het debat over de POK van 19 januari jl. heeft de minister-president richting Kamerlid Omtzigt een extern onderzoek te laten instellen om de vragen over de gebeurtenissen rondom het memo van de vaktechnisch coördinator Toeslagen te kunnen beantwoorden. Het feitenonderzoek (geen integriteitsonderzoek) richt zich – samengevat – op het reconstrueren en inzichtelijk maken van alle gebeurtenissen vanaf het opstellen van het memo in maart 2017, tot en met het toezenden van het memo aan de Kamer in november 2020. Deze toezegging is 29 januari door Staatsecretaris Van Huffelen met een Kamerbrief bevestigd.

Wat is het tijdpad? Stappen in het proces?
In de schriftelijke bevestiging van de toezegging van het onderzoek van 29 januari is aan de Kamer gemeld dat de streefdatum voor het afronden van het onderzoek 1 juli 2021 is. Deze planning blijkt niet haalbaar. Komende tijd wordt daarom een nieuwe planning opgesteld. Stappen in het proces zijn: Informatie-inwinning door het verzamelen documenten; onderzoeken van digitale bronnen; houden van (schriftelijke) interviews; schrijven rapport; wederhoor; afronding.

Hoe is het onderzoek georganiseerd?
Het onderzoek heeft een opdrachtgever, een particulier onderzoeksbureau en een begeleidingscommissie.
Opdrachtgever van het onderzoek is [redacted] Het onderzoeksbureau is PricewaterhouseCoopers (PwC).
Financiën heeft een begeleidingscommissie ingericht met vertegenwoordigers vanuit BVA, BOA, O&P, DJZ beleidsdepartement, BD en TSL voorgezeten door [redacted] Deze commissie wordt aangevuld met specifieke expertises zoals communicatie.

Wat is de rol van de begeleidingscommissie?
De begeleidingscommissie ondersteunt de onderzoekers en faciliteert het onderzoek en overlegt daartoe met de onderzoekers van PwC.

Wie zitten er in de begeleidingscommissie

Naam	Functie/ Rol
[redacted]	Begeleidigscommissie
[redacted]	Ministerie van Financiën
[redacted]	Onderzoeksbureau Integriteit Financiën OIF
[redacted]	Toeslagen
[redacted]	Belastingdienst
[redacted]	Directie Juridische Zaken
[redacted]	Directie Bestuursondersteuning & Advies
[redacted]	Organisatie & Personeel beleidsdepartement
[redacted]	

Hoeveel mensen worden opgeroepen?
Dat is niet op voorhand te zeggen. In eerste instantie gaat het om circa 35 mailboxen en zijn 15 (oud) collega's opgeroepen. (onder wie directieleden en bewindvoerders). Het is mogelijk dat de onderzoekers n.a.v. hun initiële bevindingen de communicatie van meer collega's willen onderzoeken. En meer collega's willen oproepen voor een interview.

Hoe weet je of jouw mailbox subject van onderzoek is?
Indien de onderzoekers je mailbox zouden willen onderzoeken, dan word je altijd vooraf - zowel mondeling als schriftelijk en met de mogelijkheid tot bezwaar - geïnformeerd.

Hoe word je opgeroepen?
Mocht je gevraagd worden voor een interview, dan wordt je hier in eerste instantie over geïnformeerd per e-mail en telefonisch.

Wat als ik inmiddels ergens anders werk binnen Financiën, kan ik dan ook om medewerking aan dit onderzoek worden gevraagd?

Ja. De vraag voor medewerking aan dit onderzoek staat los van waar je nu werkt. Dus ook als je nu ergens anders werkt kan je medewerking worden gevraagd.

Waar kan ik heen als ik zorgen of vragen heb over het onderzoek?
Wanneer medewerkers zorgen of vragen hebben over het onderzoek is de eigen leidinggevende in 1e instantie het aanspreekpunt. Afhankelijk van de inhoud kan door de leidinggevende een beroep worden gedaan op één van de contactpersonen uit de begeleidingscommissie. Als het een melding betreft of als iemand zich niet veilig voelt op een of andere manier dan kan hij/zij ook terecht bij een vertrouwenspersoon. Op de dossierpagina op Intranet kan ook een terugbelverzoek worden gedaan.

Kan ik ook een uitnodiging verwachten voor een interview?
Wanneer je (direct) betrokken was of iets te maken hebt gehad met het memo kun je worden uitgenodigd voor een interview. Daarover word je altijd eerst door de werkgever geïnformeerd per e-mail en telefonisch.

Mag een externe partij gegevens uit e-mail en telefonie ontvangen?
Ja dat mag, maar dit kan niet zomaar. Het hoogste bevoegd gezag moet hiervoor toestemming geven en maakt daarbij een zorgvuldige afweging. De landsadvocaat is hierover extra om advies gevraagd. Dit advies is met de Tweede Kamer gedeeld. Bij dit soort verzoeken zal een werkgever in ieder geval zorgvuldig beoordelen of en zo ja hoe met de verstrekking wordt omgegaan. In het geval van dit onderzoek is er o.a. een protocol met PwC afgesproken en wordt steeds een individuele, zorgvuldige afweging gemaakt waarbij aandacht is voor de wettelijke waarborgen, zoals zorgvuldigheid, subsidiariteit en noodzakelijkheid. Daarnaast wordt niet zomaar een gehele mailbox overgedragen. Er zijn diverse beperkingen en zorgvuldigheden afgesproken. Zo wordt niet relevante informatie en ook prive informatie buiten beschouwing gelaten

Staat mijn naam in de stukken die de onderzoekers tot hun beschikking krijgen?
Ja dat kan. Waar mogelijk zal de onderzoeker geen namen of verwijzing naar individuele functies opnemen, maar helemaal uitgesloten is het niet. E.e.a. is uiteindelijk afhankelijk van relevantie van de bevindingen. Voor een volledig feitenrelaas kan het zijn dat individuele functies herleidbaar zijn tot personen. Uitgangspunt is dat herleidbaarheid naar individuele personen waar mogelijk wordt afgeschermd. Daarbij geldt richting medewerkers een hogere drempel t.o.v. bijvoorbeeld politieke verantwoordelijken

Als niet ik, maar iemand met wie ik indertijd gecommuniceerd heb onderwerp van onderzoek is, is mijn naam dan automatisch bekend bij de onderzoekers?
Stukken die aan de onderzoekers worden verstrekt zijn ongelakt. In het kader van hun onafhankelijkheid moeten de onderzoekers deze informatie zelf kunnen beoordelen. Echter, bij een eventuele publicatie zullen betreffende gegevens conform de geldende regels en afspraken blijven/worden gelakt.

Is er een kans dat er iets naar boven komt waarmee mijn positie in het geding komt?
Het betreft een feitenonderzoek en geen persoonsgericht of integriteitsonderzoek. Mocht je je hier zorgen over maken, neem contact op met je leidinggevende of de vertrouwenspersoon.

Kan ik (juridische) ondersteuning krijgen wanneer ik word gevraagd medewerking te verlenen zodat ik me goed kan voorbereiden, zoals met het POK onderzoek ook is aangeboden?
Er wordt nu geen juridische bijstand of mediatraining aangeboden aan medewerkers die worden benaderd voor een interview, juist omdat het om een feitenonderzoek gaat.

Kan de media vragen stellen over het onderzoek en hierover berichten?
De Kamer is/wordt geïnformeerd over (de voortgang van) het onderzoek. Dat is over het algemeen openbaar toegankelijke informatie. Media kunnen vragen over dit onderzoek stellen en hierover berichten. Woordvoering (Petra Huijser: Financiën) is verantwoordelijk voor het beantwoorden van vragen en het dan wel of niet proactief informeren van media.

Ministerie van Financiën

DEP. VERTROUWELIJK
TER INFORMATIE
Aan PwC Forensic Services, [redacted]

BVA-office
Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
10 mei 2021

Notitienummer
2021-0000092106

Auteur
[redacted]

Van

Kopie aan

notitie

BVA

Aanleiding

In uw memo van 7 april heeft u verzocht om goedkeuring voor het verwerken van data voor Project OZ21007. Al eerder hebben we hierover met regelmaat overleg gehad en ook in de begeleidingscommissie is dit besproken. In deze notitie geef ik graag antwoord op uw verzoek.

Besluit

[redacted] heeft als opdrachtgever voor dit onderzoek besloten volledige medewerking te verlenen aan uw verzoek. Uit zorgvuldigheid zijn/worden alle personen op de door u aangegeven lijst telefonisch geïnformeerd. Zij krijgen gelegenheid eventueel bewaar te maken tegen verstrekking. Zonder bezwaren, wordt deze informatie aan u verstrekt conform het afgesproken protocol voor overdracht.

Toelichting

Met u is in goed overleg een protocol opgesteld voor een veilige en zorgvuldige overdracht van informatie. Daarnaast heeft het proces meer tijd in beslag genomen in verband met interne advisering vanuit met name juridische zorgen en het inwinnen van een extern advies van de Landsadvocaat. Er is in eerste instantie een onderscheid gemaakt tussen twee groepen op de lijst. Echter, inmiddels is het advies van de Landsadvocaat bekend en kan ik melden dat u de informatie van de volledige lijst ter beschikking kan krijgen. Wel is het zo dat vanuit zorgvuldigheid personen eerst telefonisch worden geïnformeerd en dat zij gelegenheid krijgen bezwaar te maken.

Het merendeel van de personen op de lijst is al gesproken en hebben allen aangegeven geen bezwaar te hebben. Wel gaven diverse betrokken aan dat zij graag eerst zelf geïnformeerd willen worden, in het geval u bijzonderheden in hun mailbox zou aantreffen. In reactie is aangegeven dat PWC gebruikelijk aan hoor- en wederhoor doet alvorens iets in het onderzoek te betrekken.

De door u gevraagde laptop is niet meer beschikbaar voor onderzoek. Bijgevoegd treft u de toelichting/reactie van ICT aan op het verzoek.

Wat betreft uw verzoek om digitale tassen is inmiddels afgesproken met u, dat dit verzoek vervalt. Door een nadere uitleg van directeur BOA is gebleken dat u dit vooralsnog buiten beschouwing laat aangezien deze informatie al in andere bronnen is opgenomen.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Directoraat-Generaal Toeslagen

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

Ons kenmerk

Uw brief (kenmerk)

Datum
Betreft Feitenonderzoek naar memorandum vaktechnisch coördinator

Geachte voorzitter,

De minister-president heeft tijdens het debat over het rapport van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag van 19 januari jl. toegezegd dat een extern onderzoek zal worden ingesteld naar de gebeurtenissen rondom het memorandum van de vaktechnisch coördinator Toeslagen over de CAF-11 zaak, daterend uit 2017, in het bijzonder de gebeurtenissen in de periode juni 2019 rondom dit memorandum.

Op 29 januari jl. berichtte ik u dat een aanbestedingsprocedure voor het onderzoek in gang was gezet. In de 6e VGR heb ik aangegeven uw Kamer nader te informeren als de opdracht gegund was.

Het onderzoek is gegund aan Price Waterhouse Coopers (PwC). Zij zijn op 15 maart jl. met het onderzoek gestart. De opdrachtformulering die uitgangspunt vormt voor het onderzoek van PwC voeg ik als bijlage toe.

In de zesde Voortgangsrapportage heb ik uw Kamer tevens gemeld dat ik ernaar streef dat het onderzoek voor 1 juli 2021 is afgerond. De digitale informatie inwinning, waaronder e-mailboxen, vergt echter meer tijd dan verwacht waardoor de geplande einddatum naar verwachting zal opschuiven. Het is voor een ieder van belang dat dit op zorgvuldige wijze plaatsvindt en dat de wettelijke eisen en waarborgen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming worden nageleefd. Derhalve is de Landsadvocaat om advies gevraagd. Ter informatie is deze bijgevoegd. Het raadplegen van e-mailboxen van betrokkenen is immers een inbreuk op de privacy.

Er is een zorgvuldig proces ingericht, zodat PWC zo spoedig mogelijk over de gevraagde bronnen kan beschikken. PWC heeft inmiddels al beschikking gekregen over andere digitale bronnen zoals ongelakte documenten vanuit de POC, commissie Donner en het ADR onderzoek. Ook is gestart met het houden van interviews. De onderzoekers streven ernaar als 1 juli niet haalbaar blijkt, zo snel mogelijk daarna het onderzoek af te ronden. Zodra een nieuwe concrete planning van PWC beschikbaar is, zal ik uw Kamer daarover in de volgende VGR nader informeren.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Financiën –
Toeslagen en Douane

Alexandra C. van Huffelen

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2021-0000016939

Memorandum van de vaktechnisch coördinator Toeslagen 2017

In het debat over de kabinetsreactie op de POK is toegezegd dat een extern onderzoek zal worden ingesteld naar de gang van zaken rondom het memorandum van de vaktechnisch coördinator Toeslagen, van maart 2017 tot eind 2020. Eerder liet ik u weten dat dit onderzoek is gegund aan PwC. Op 18 mei jl. heb ik de onderzoeksopdracht met uw Kamer gedeeld.[1] Daarbij heb ik uw Kamer laten weten dat het onderzoek dat PwC uitvoert naar aanleiding van de gebeurtenissen rond de memorandum niet conform de oorspronkelijke planning vóór 1 juli 2021 zal zijn afgerond. PwC heeft inmiddels de beschikking over verschillende digitale documenten en is bezig met het afnemen van interviews. De uitkomsten van het onderzoek en de kabinetsreactie stuur ik in september naar uw Kamer.

[1] Kamerstukken II, 2020/2021, 35 510, nr. 56

Ministerie van Financiën

DEP. VERTROUWELIJK
TER BESPREKING
Aan

BVA-office
Inlichtingen
[redacted]
T [redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
10 mei 2021

Notitienummer
2021-0000092333

Auteur
dhr. [redacted]

Van

Kopie aan

notitie

Vragen en antwoorden rtl over onderzoek memo P

Aanleiding
Hierbij de vragen van RTL over het onderzoek memo P en concept antwoorden. Het gaat om 2 sets van vragen. Die van 03-05 en een tweede set op 10-05.

Vraag (1, 2 en 3):
Is het mogelijk om een afschrift te krijgen van de exacte opdracht aan PWC over omvang en reikwijdte van het onderzoek en eventuele (schriftelijke) toelichtingen die hierbij zijn gegeven, bijvoorbeeld rond de gunning van de opdracht? Kan hierbij ook worden aangegeven welke (digitale) documenten aan PWC zullen worden verstrekt, en of ook kopieën van bijvoorbeeld (digitale) agenda's en van what's app-verkeer zullen worden betrokken in het onderzoek?

Antwoord:
1. Ja. De exacte opdracht wordt aan de Kamer gestuurd. Zodra deze is verstuurd zult u ook een kopie van de opdracht ontvangen.
2. Bijgevoegd treft u de nota van inlichtingen die tijdens de inkoopprocedure is verstrekt aan partijen.
3. Los van de in de opdracht opgenomen wensen, bepaalt PWC als onafhankelijk onderzoeker uiteindelijk zelf welke onderzoeksmiddelen zij willen inzetten en welke bronnen zij willen raadplegen ten behoeve van het onderzoek. Financiën wil bij voorbaat niets uitsluiten en waar mogelijk alle medewerking verlenen. Dat kan ook kopieën van (digitale)agenda's of whatsapp verkeer betreffen.

Vraag:
4. Valt er al iets meer te zeggen over de timing (en over beantwoording van de vraag tot welk digitale / elektronische communicatie het PWC-onderzoek dit uitstrekt)?

Antwoord:
4. In de opdrachtformulering staat daarover al neea opgenomen. Daarnaast wil Financiën alle medewerking verlenen bij andere verzoeken van PWC, zie antwoord bij punt 3 hierboven.

Vraag:
Aansluitend, mede namens [redacted], nog een paar vragen over de juni week, en het memo-Palmen, tbv een nadere reconstructie / publicatie waar we aan werken.

5. Volgens onze informatie heeft [redacted] op dinsdag 4 juni 2019 kennisgenomen van de inhoud van het memo-Palmen ('laakbaar'), en is deze inhoud en strekking in een bijeenkomst / bijeenkomsten expliciet besproken met [redacted] in aanwezigheid van een groep van krap 20 ambtenaren die hiervan getuige waren. Dit leidde tot de opdracht voor het opstellen van de zogeheten 'factsheet – Hoe komt het dat we nu pas tot dit inzicht komen' (van dinsdagmiddag 4 juni), waarin wordt verwezen naar een 'nota om een draai te maken (2017), 'wat heeft [redacted] gedaan aan acties', en de verwijzing naar de beslisnotitie naar MT Toeslagen uit 2017, waarin was voorgesteld om de strijd te staken. Dit leidde, zoals bekend, tot factsheet 6 die woensdagochtend 5 juni 2019 is verspreid, waarin wordt gesproken over 'het' memo uit 2017; in deze factsheet keert het woord 'laakbaar' terug. Dit document wordt woensdagochtend 5 ambtelijk en politiek besproken, hetgeen leidt tot de bekende actiepunten: verduidelijken waar precies het memo is besproken, onderzoeken met wie dan wel precies het memo besproken is, en: 'achterhalen hoe het gesprek met de advocaat over een eventuele schikking is verlopen'.
   Onze vragen zijn:
   - Klopt het dat [redacted] op dinsdag 4 juni 2019 tijdens een crisisbijeenkomst kennis nam van de inhoud van het memo-Palmen ('laakbaar'), en dat inhoud en strekking op die dag zijn besproken in aanwezigheid van [redacted] Bel en een groep ambtenaren?
   - Klopt het dat [redacted] Bel (ook) aanwezig was bij de ambtelijke bespreking op 5 juni, waarin de actiepunten n.a.v. factsheet 6 zijn geformuleerd?

6. Klopt onze informatie dat in de aanloop naar de verhoren van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) is gebleken dat [redacted] Bel app-verkeer heeft gewist, waaronder app-verkeer met [redacted] Toeslagen en [redacted] Uitvoerings- en Handhavingsbeleid?

Antwoord:

5. Uw vragen hebben betrekking op de inhoud van het onderzoek en liggen besloten in de onderzoeksvragen. Derhalve ligt het voor de hand om de onderzoeksresultaten af te wachten waarbij het aannemelijk is dat deze waar mogelijk in het onderzoek beantwoord zullen worden. De onderzoekers zullen in kennis gesteld worden van uw vragen en deze bijgaande antwoorden.
6. Idem voorgaande vraag. Deze feitelijke vraag zal beantwoord moeten worden in het lopende feitenonderzoek.

Vraag:

7. Krijgt PWC ook toegang tot de onderliggende documenten (en correspondentie over) de zogeheten Terugkoppeling reflectie CAF11 uit september 2019, waaronder de onderliggende gespreksverslagen?

Antwoord:

7. Indien gewenst krijgt PWC daar toegang toe. PWC bepaalt als onafhankelijk onderzoeker uiteindelijk zelf welke onderzoeksmiddelen zij willen inzetten en welke bronnen wij willen raadplegen ten behoeve van het onderzoek.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

BVA-office / OIF

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

Ons kenmerk

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen
2

Datum 6 mei 2021
Betreft Toelichting op verwerking mailcorrespondentie tbv onderzoek PWC

Geachte ....,

Zoals telefonisch besproken, ontvangt u van mij een schriftelijke toelichting op hetgeen onlangs met u telefonisch is besproken.

Naar aanleiding van een toezegging van de premier in een Kamerdebat <BOA of TSL hebben jullie datum/tijdstip?> wordt in opdracht van van het ministerie van Financiën door een onafhankelijke partij, te weten Price Waterhouse Cooper (PWC), momenteel een feitenonderzoek verricht naar het proces rondom het memo-Palmen in de toeslagenaffaire. Zie voor een uitgebreidere beschrijving van het doel en aanleiding van dit onderzoek de bijgevoegde opdrachtformulering die aan de opdracht voor PWC ten grondslag ligt.

PWC heeft in het kader van haar onderzoek verzocht inzage te krijgen in gegevens, waaronder gegevens die betrekking hebben op e-mailcorrespondentie. Dit betreft ook onderzoek naar uw (gearchiveerde) mailbox, over de periode maart 2017 tot en met november 2020. Middels deze brief informeer ik u dat het ministerie van plan is de gevraagde gegevens te verstrekken ten behoeve van het onderzoek. Dit moet worden aangemerkt als een verwerking van gegevens in het kader van de AVG.

Ik hecht er aan te benadrukken dat het onderzoek plaatsvindt met grote zorgvuldigheid en het proces zodanig is ingericht dat de kans op het raadplegen van niet relevante informatie zoveel mogelijk is beperkt. Zo zal door een eerste technische filtering, voordat onderzoekers kennis nemen van de inhoud van mail, op basis van specifieke software en zoektermen een selectie worden gemaakt van mail die zoveel mogelijk relevant is. Dit proces van selecteren vindt plaats op het Ministerie, op apparatuur van het Ministerie en in bijzijn van waarnemers van het ministerie die zoveel mogelijk toezien op een ordentelijk en zorgvuldig verloop van de toegepaste zoekslagen. Met PWC is hiervoor een protocol opgesteld. Indien u daar prijs op stelt, dan verstrek ik u deze.

De informatie uit uw mailbox die door PWC relevant wordt geacht, zal deel uit maken van de onderzoeksadministratie en gedurende het onderzoek worden bewaard in een beveiligde en afgeschermde onderzoeksomgeving van PWC, en

daarna zal deze worden verwijderd. Er zal uiteraard hoor- en wederhoor worden toegepast door PWC. Indien de informatie daadwerkelijk wordt gebruikt voor het beantwoorden van (een van) de onderzoeksvragen, zult u daarvan te zijner tijd door de onderzoekers over worden geïnformeerd en in de gelegenheid worden gesteld daar inhoudelijk op te reageren.

Bij het verwerken van de mail ten behoeve van het onderzoek, treden zowel het Ministerie van Financiën als PWC op als verwerkingsverantwoordelijken in het kader van de AVG. Conform de AVG heeft u als betrokkene waarvan persoonsgegevens verwerkt worden verschillende rechten, waaronder het recht op inzage welke persoonsgegevens door PWC in het kader van het onderzoek van u worden vastgelegd en het recht bezwaar te maken tegen deze verwerking. Mocht u bezwaar hebben tegen de bovenstaande verwerking, dan verzoek ik u dit zo spoedig mogelijk aan mij kenbaar te maken, doch uiterlijk een week na ontvangst van deze brief.

Financiën wil graag volledige medewerking verlenen aan dit onderzoek maar vindt een zorgvuldig proces richting alle betrokkenen van even groot belang. Mocht u behoefte hebben aan nader overleg, dan kunt u contact opnemen met PWC of het Ministerie van Financiën voor een nadere toelichting. Zie daarvoor de contactgegevens onderaan deze brief.

Hoogachtend,

Contactpersoon PWC:

Email: @pwc.com
PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287)
Thomas R. Malthusstraat 5 | 1066 JR | P.O. box 90351 | 1006 BJ | Amsterdam | the Netherlands
www.pwc.com/nl

Contactpersoon Financiën:

Ministerie van Financiën
SG-cluster | BVA-Office
T
M
@minfin.nl

Bijlagen: opdrachtformulering en beschrijving werkproces mail PwC

BVA-office / OIF

Ons kenmerk

Memo

Aan:	Ministerie van Financiën, [redacted]
Van:	PwC Forensic Services, [redacted]
Datum:	27 mei 2021

Betreft: OZ21007 - Aanvullend verzoek goedkeuring verwerken digitale gegevens

Geachte [redacted],

Onder verwijzing naar ons memo d.d. 7 april 2021, verstrekken wij u bijgaand een aanvullend overzicht met de personen van wie wij digitale gegevens willen betrekken in het kader van ons onderzoek. Wij verzoeken u deze aanvullende selectie ter goedkeuring voor te leggen aan de Secretaris-Generaal.

Dit betreft een selectie op basis van de huidige inzichten, gedurende het onderzoek kan deze lijst worden uitgebreid. In deze selectie is onderscheid gemaakt tussen mailboxen en mobiele telefoons. Indien wij aanvullende digitale gegevens willen verwerken zullen wij deze in een aanvullend overzicht voorleggen.

Ten behoeve van de voortgang van het onderzoek verzoeken wij, indien van toepassing, in de goedkeuring onderscheid te maken tussen personen die direct kunnen worden goedgekeurd en personen waarbij aanvullende onderbouwing benodigd is. Dit stelt ons in staat om te starten met het verzamelen en verwerken van digitale gegevens van de personen waarvoor reeds goedkeuring is gegeven.

Het ter plaatse verwerken en filteren van de gevraagde digitale gegevens zal plaatsvinden op de manier die wij eerder schriftelijk aan u hebben toegelicht. Voor deze nadere toelichting ten aanzien van onze werkwijze voor het verwerken van digitale gegevens verwijzen wij naar het memo 'MF-proces – digitale gegevensverwerking' zoals in concept besproken met de begeleidingscommissie op 31 maart 2021 en definitief uitgebracht op 7 april 2021.

Totstandkoming aanvullende selectie

Gedurende de uitvoering van onze onderzoekswerkzaamheden hebben wij aanvullende personen geïdentificeerd wiens digitale gegevens potentieel relevant zijn voor de uitvoering van ons onderzoek.

Aanvullende selectie van mailboxen (2 personen)

In onderstaand overzicht van personen geven wij een nadere onderbouwing waarom wij de mailbox van de betreffende persoon in deze fase van het onderzoek willen betrekken. Voor de volledigheid merken wij op dat het verzoek ziet op data in de periode vanaf 1 maart 2017 (of later, indien later in functie gekomen) tot en met heden. Betrokken personen kunnen ook ná december 2020 (of na functiewijziging) nog relevante informatie van vóór december 2020 hebben doorgestuurd.

Naam	Functie	Toelichting
[redacted]	(Voormalig) MT lid Toeslagen	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag; lid MT Toeslagen in maart 2017. Tevens aangekondigd deze persoon te willen interviewen.
[redacted]	(Voormalig) MT lid Toeslagen	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag; lid MT Toeslagen in maart 2017. Tevens aangekondigd deze persoon te willen interviewen.

Indien bovenstaande mailboxen intern nog niet zijn veiliggesteld, bij deze ons verzoek dit zo snel mogelijk te doen.

Ten aanzien van het technische proces van veiligstelling en verwerken van de mailboxen merken wij op dat, om de mailboxen in ons onderzoeksproces te betrekken, het van belang is dat de identificatie en veiligstelling wordt uitgevoerd op aanwijzing van de forensisch IT-experts van PwC. Alvorens de werkzaamheden uit te voeren stemmen zij graag de procedurele stappen af met uw IT-experts, zoals dat thans ook plaatsvindt. Hiermee wordt ook geborgd dat de werkwijze wordt gelogd en dat informatie over de mailboxen tevens kan worden vastgelegd voor verder gebruik in dit onderzoek. Graag plannen we hiervoor een korte aanvullende sessie met uw IT-Experts in.

Eerste selectie van digitale gegevens afkomstig van mobiele telefoons

In de offerteaanvraag refereerde u naar het mogelijk onderzoeken van o.a. WhatsApp berichten van de betrokken medewerkers van het kerndepartement en de Belastingdienst. Mede ingegeven door recente signalen, achten wij het onderzoeken van communicatie door middel van WhatsApp en SMS nodig om zo volledig mogelijk de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden.

Op basis van verkregen informatie uit voorgaande onderzoeken (zoals bijvoorbeeld POK) lijkt er beperkte email-communicatie te zijn inzake de besluitvorming rondom de behandeling van het memo-Palmen in het MT Toeslagen in 2017 en het al dan niet verwerken van het memo-Palmen in de factsheets in de juni-week 2019. Wij hebben begrepen dat er binnen het Ministerie van Financiën en de Belastingdienst geregeld via WhatsApp wordt gecommuniceerd. Het valt daarom niet uit te sluiten dat er tussen betrokkenen via WhatsApp (en/of SMS) is gecommuniceerd over het memo-Palmen. Het niet aantreffen van communicatie over dit onderwerp kan ook waardevol zijn voor onze rapportage.

In onderstaand overzicht van personen geven wij een nadere onderbouwing waarom wij de digitale gegevens afkomstig van mobiele telefoons van de betreffende persoon in het onderzoek willen betrekken.

Onze werkwijze voor het verwerken van digitale gegevens zoals beschreven in het memo 'MF-proces – digitale gegevensverwerking' d.d. 7 april 2021, is ook van toepassing voor het verwerken van telefoongegevens.

Wij realiseren ons dat het betrekken van digitale gegevens afkomstig van mobiele telefoons ten behoeve van dit onderzoek impact heeft op de personen die het betreft. Wij zullen in de uitvoering van dit proces daar uiteraard rekening mee houden.

In aanvulling op hetgeen beschreven in bovengenoemd memo lichten wij ten aanzien van het betrekken van digitale gegevens afkomstig van mobiele telefoons het volgende verder toe

Het proces van het verkrijgen van digitale gegevens die zich op mobiele telefoons bevinden, vereist dat er een forensische kopie van de telefoon gemaakt dient te worden zodat mogelijk ook eventueel verwijderde berichten alsnog veilig gesteld kunnen worden. Het maken van deze kopie zal op locatie bij het Ministerie van Financiën plaatsvinden en neemt gemiddeld twee uur in beslag. De forensisch IT-expert heeft hiervoor het wachtwoord van de telefoon en pincode van de simkaart nodig. Deze kunnen voorafgaand aan verstrekking aan PwC gewijzigd worden (of op locatie tijdelijk van het toestel afgehaald worden), indien betrokken persoon dit wenst. Na het maken van de forensische kopie zal de data worden verwerkt conform de in het memo 'MF-proces – digitale gegevensverwerking' beschreven voorwaarden, op locatie bij het Ministerie van Financiën.

De filtering van gegevens die in het nadere onderzoek worden betrokken zal plaats vinden aan de hand van de zoekstrategie. Hierin wordt opgenomen dat de gegevens die in het PwC-onderzoek betrokken worden i) responsief zijn aan de zoektermen van dit onderzoek, ii) in de periode van het onderzoek vallen en iii) relatie hebben tot dan wel WhatsApp communicatie, dan wel SMS of iMessage communicatie.

Vorenstaande houdt in dat er alleen (verwijderde) berichten (en (verwijderde) digitale gegevens als bijlage van een bericht) van WhatsApp, SMS of iMessage worden betrokken in het onderzoek die tevens in de onderzoeksperiode vallen én responsief zijn aan de zoektermen.

De van de mobiele telefoon gemaakte forensische kopie zal gedurende het onderzoek worden opgeslagen bij het Ministerie van Financiën en zal na afronding van het onderzoek worden vernietigd.

Naam	Functie	Toelichting
Menno Snel	Staatssecretaris van Financiën; oktober 2017 – december 2019	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag (hiërarchische escalatie lijn).
[redacted]	[redacted]Financiën; augustus 2013 – februari 2020	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag (hiërarchische escalatie lijn).
[redacted]	[redacted]Belastingdienst; januari 2017 – januari 2020	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag (hiërarchische escalatie lijn).
[redacted]	[redacted]Toeslagen (t/m 2018)	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag; lid MT Toeslagen in maart 2017. Uit voorgaande onderzoeken is bekend dat [redacted] het memo-Palmen heeft ontvangen.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

BVA-office / OIF

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
[redacted]

Ons kenmerk
2021-0000096111

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen
nvt

Datum 14 mei 2021
Betreft Toelichting op verwerking mailcorrespondentie tbv onderzoek PWC

Geachte mevrouw, meneer, beste (oud)collega,

Hierbij ontvangt u van mij een schriftelijke toelichting op hetgeen onlangs met u (telefonisch) is besproken. Namelijk dat Pricewaterhouse Coopers (hierna PwC) aan Financiën heeft verzocht om onderzoek te kunnen doen naar uw mailbox. In deze brief treft u nadere toelichting en wordt u gevraagd graag zo spoedig mogelijk per mail te reageren of u daar wel/geen bezwaar tegen heeft. U kunt reageren naar [redacted]@minfin.nl.

Toelichting
De minister-president heeft tijdens het debat over het rapport van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag van 19 januari jl. toegezegd dat een extern onderzoek zal worden ingesteld naar de gebeurtenissen rondom het memorandum van de vaktechnisch coördinator Toeslagen over de CAF-11 zaak, daterend uit 2017 (de zgn "memo Palmen"), en daarnaast in het bijzonder de gebeurtenissen in de periode juni 2019 rondom dit memorandum. Naar aanleiding van deze toezegging van de premier in een Kamerdebat wordt in opdracht van de secretaris-generaal van het ministerie van Financiën door een onafhankelijke partij, te weten PwC, momenteel een feitenonderzoek verricht naar het proces rondom het memo-Palmen in de toeslagenaffaire. Het onderzoek richt zich – samengevat – op het reconstrueren en inzichtelijk maken van alle gebeurtenissen vanaf het opstellen van de memo door mevrouw Palmen, in maart 2017, tot en met het toezenden van deze memo aan de Kamer in november 2020.

PwC heeft in het kader van haar onderzoek verzocht inzage te krijgen in gegevens, waaronder gegevens die betrekking hebben op e-mailcorrespondentie. Dit betreft ook onderzoek naar uw (gearchiveerde) e-mailbox, over de periode maart 2017 tot en met heden, voor zover van toepassing. Middels deze brief informeer ik u dat het ministerie van plan is de gevraagde gegevens te verstrekken ten behoeve van het onderzoek. Dit moet worden aangemerkt als een verwerking van gegevens in het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Ik hecht eraan te benadrukken dat het onderzoek plaatsvindt met grote zorgvuldigheid en het proces zodanig is ingericht dat de kans op het raadplegen

van niet relevante (privé-)informatie zoveel mogelijk is beperkt. Zo wordt gezocht op inhoud van e-mail, met behulp van specifieke software en op basis van enkel specifieke relevante zoektermen. Zo wordt geborgd dat een selectie wordt gemaakt van e-mail die relevant is. Privé-informatie wordt buiten beschouwing gelaten. Dit proces van selecteren vindt plaats op het Ministerie, op apparatuur van het Ministerie en in bijzijn van waarnemers van het ministerie die toezien op een ordentelijk en zorgvuldig verloop van de toegepaste werkwijze.

De informatie uit uw mailbox die door PwC relevant wordt geacht, zal deel uit maken van de onderzoeksadministratie die zal worden bewaard in een beveiligde en afgeschermde onderzoeksomgeving van PwC. Indien aan u gerelateerde informatie wordt gebruikt voor het beantwoorden van (een van) de onderzoeksvragen, zult u daar te zijner tijd door de onderzoekers over worden geïnformeerd en in de gelegenheid worden gesteld daar inhoudelijk op te reageren (hoor- en wederhoor).

Conform de AVG heeft u als betrokkene waarvan persoonsgegevens verwerkt worden verschillende rechten, waaronder het recht op inzage welke persoonsgegevens door PwC in het kader van het onderzoek van u worden vastgelegd en het recht bezwaar te maken tegen deze verwerking. Mocht u bezwaar hebben tegen de bovenstaande verwerking, dan verzoek ik u dit zo spoedig mogelijk aan mij kenbaar te maken. Graag ontvang ik sowieso uw reactie uiterlijk een week na ontvangst van deze brief.

Voor dit onderzoek en de wijze waarop dit wordt uitgevoerd is belangstelling vanuit de Kamer en de media. Financiën wil graag volledige medewerking verlenen aan dit onderzoek en vindt een zorgvuldig proces richting alle betrokkenen ook van belang. In het proces is ook goed rekening gehouden met uw belangen, bijvoorbeeld door rekening te houden met de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en noodzakelijkheid.

Mocht u behoefte hebben aan nader overleg, dan kunt u contact opnemen met het Ministerie van Financiën voor een nadere toelichting. Zie daarvoor de contactgegevens onderaan deze brief.

Hoogachtend,

Contactpersoon Financiën:

Ministerie van Financiën

@minfin.nl

Ministerie van Financiën

BVA-office

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
23 april 2021

Nummer verslag
002

Auteur
[redacted]

verslag

Begeleidingscommissie OZ 21007

Vergaderdatum: 21 april 2021

Aanwezig: [redacted], PwC, PwC, PwC

Afwezig: [redacted]

Kopie aan: [redacted]

1. Tweede bijeenkomst begeleidingscommissie

Opening door de voorzitter, [redacted]. Hij heet iedereen welkom en stelt de twee nieuwe deelnemers voor: [redacted] (Directie Juridische Zaken), zij zal eenmalig deelnemen en daarna vervangen worden door [redacted] (Directie Bestuursondersteuning & Advies).

Leden begeleidingscommissie en onderzoeksteam PwC:

Naam	Functie/ Rol
[redacted]	[redacted]
[redacted]	Organisatie & Personeel beleidsdepartement
[redacted]	Vertegenwoordiger Belastingdienst
[redacted]	[redacted] Ministerie van Financiën
[redacted]	[redacted] OIF
[redacted]	Vertegenwoordiger Toeslagen
[redacted]	Vertegenwoordiger Directie Juridische Zaken
[redacted]	Vertegenwoordiger Directie Bestuursondersteuning & Advies
[redacted]	[redacted] PwC Forensic Services
[redacted]	[redacted] PwC Forensic Services
[redacted]	[redacted] PwC Forensic Services
[redacted]	[redacted] PwC Forensic Services
[redacted]	Secretaris

2. Vaststellen agenda

De agenda is vastgesteld. Er zijn geen aanvullende agendapunten aangeleverd.

3. **Verslag 31-03-2021**
[ ] bedankt de aanwezigen voor de input. De input wordt verwerkt en het conceptverslag wordt goedgekeurd. Het verslag is definitief zodra [ ] de aanpassing van [ ] heeft gecontroleerd.

4. **De volgende punten zijn besproken:**

Update voortgang onderzoek;
PwC: Geeft a.d.h.v. sheets een presentatie (zie bijlage);
In hun presentatie geeft PwC een samenvatting van de voorbereiding op het digitale onderzoek. De onderwerpen zijn:
- Vormgeven en toelichten gegevensverwerking.
- Faciliteren communicatieprotocol & gegevensuitwisseling.
- Identificatiegesprekken.
- Zoek & vind.
- Faciliteiten gegevensverwerking op locatie.
- Betrekken waarnemers.
- Digitale componenten van eerdere onderzoeken.
- Verkrijgen en verwerken digitale gegevens en informatieverstrekking.

[ ] zijn bij het onderzoek betrokken. Tevens zijn er medewerkers van IV en OIF als waarnemers aanwezig bij het digitale onderzoek.
De planning is om donderdag 22 april 2021 het systeem "digidoc" te benaderen met de zoekstrategie.

Interviewprotocol;
PwC vraagt of zij de inhoud van het interviewprotocol mogen delen met de te interviewen personen? Er stond nog een vraag open of 'het memorandum' bijgevoegd kon worden. Aanvulling [ ]: Bedoeld is het Memo Palmen. De begeleidingscommissie gaat akkoord met het delen van de inhoud van deze documenten met de te interviewen personen.
PwC heeft een nieuwe versie van het interviewprotocol opgesteld, naar aanleiding van de input van de leden van de begeleidingscommissie. Deze versie (v02) is vastgesteld en akkoord.

Memo 'Verzoek goedkeuring verwerken data';
De uitvraag van de e-mailboxen: De voorbereidingen kunnen worden getroffen om de e-mailboxen van oud bewindspersonen, bewindspersonen en oud medewerkers, en medewerkers vanaf plv. DG te informeren en doorzoeken. Dit geldt nog niet voor de groep medewerkers, onder het niveau van plv DG. Hiervoor wordt eerst een advies afgewacht van de landsadvocaat. Vanuit DJZ is een adviesvraag verstuurd aan de landadvocaat. De verwachting is dat er binnen een week een antwoord is van de landsadvocaat.
PwC heeft verzocht in dit memo om de laptop van de voormalig SG veilig te stellen. [ ] heeft dit verzocht en heeft als antwoord ontvangen dat de laptop opnieuw is uitgegeven, en hierdoor niet meer beschikbaar is.
PwC verzoekt of mevrouw Palmen haar e-mailbox al benaderd kan worden, daar zij een prominente rol heeft in dit onderzoek. [ ] verzoekt om dit intern af te stemmen en met een advies te komen. **Actie:** [ ] stemt dit intern af en komt met een advies.

Nadere toelichting (initiële) zoekstrategie;
PwC presenteert de zoekstrategie. Deze is als volgt:

De zoekstrategie kent twee methoden:

1. Volgen van het memo-Palmen door te starten bij mevrouw Palmen en vervolgens na te gaan, via digitaal onderzoek
en het houden van interviews, wie het memo vervolgens verkregen heeft en bij welke bijeenkomsten het memo-Palmen besproken is.
2. Het uitvoeren van digitaal onderzoek in notulen en emailberichten om na te gaan of het memo-Palmen aan andere
personen is verstuurd of op een ander moment is besproken (anders dan gebleken uit het volgen van het memo-
Palmen en de reeds bekende informatie uit het POK-onderzoek).
Aangevuld met:
• Digitaal onderzoek in informatie verkregen uit eerdere onderzoeken
Zoektermen afgestemd op verschil in data-bronnen.

Urenbesteding PwC t/m 15/4/2021;
PwC: Doordat er veel tijd besteed is aan interne afstemming en professionele waarborgen rondom de informatie-inwinning, loopt het onderzoek vertraging op. PwC geeft aan dat hierdoor ook rekening gehouden moet worden met de eventuele uitloop qua te besteden uren.
[ ] geeft aan dat hierover separaat contact met de opdrachtgever kan worden opgenomen.
PwC: Door de opgelopen vertraging, die o.a. komt door de professionele waarborgen en de inhoudelijke discussie op de documenten, wordt gewaarschuwd dat de beoogde opleverdatum van 1 juli 2021 naar alle waarschijnlijkheid niet zal worden gehaald. Door eventuele meevallers kan dit achterhaald worden, maar gezien de huidige omstandigheden, is dit mogelijk niet haalbaar. De prognose van het aanleveren is 2de helft juli 2021 maar een nieuwe planning kan pas door PWC worden opgesteld zodra er meer zicht is op de planning van mailboxen onderzoek.
Zodra dit is doorgegeven, moet dit in de interne voortgangsrapportage worden opgenomen.

5. Wvttk/Rondvraag:

PwC: Graag aandacht voor het proces waarneming bij het digitale onderzoek. Er moet een terugkoppeling komen van de waarnemers aan [ ] die de terugkoppeling kan presenteren in de begeleidingscommissie. Dit proces moet geborgd worden. **Actie: BVA.**

BVA: Een collega van Toeslagen heeft aangegeven richting zijn leidinggevende dat hij overweegt een klacht in te dienen over de bejegening van PWC. Met betrokkene heeft daarover een gesprek plaatsgevonden binnen Financiën en afgesproken is PWC daarover te informeren en dit te melden in begeleidingscie. Er wordt in overleg met PWC opvolging gegeven aan de door betrokkene geuite zorgen. Er is op dit moment geen sprake van een formele klacht.

6. Afsluiting

Resumé: Er is een **akkoord** voor het interviewprotocol en het memo Proces - digitale gegevensverwerking. Er wordt nog gewerkt aan zo snel mogelijk medewerking kunnen geven aan het verzoek om digitale gegevens van gevraagde 33 personen. PWC ontvangt daarover nog formeel reactie. [ ]

benadrukt nogmaals dat voortvarendheid en zorgvuldigheid van belang zijn in dit onderzoek en sluit hiermee de vergadering.

Bijlagen:

Aangeleverd door:	Titel	Ter:	Info:
PWC	Interviewprotocol V02	Kennisneming	
PWC	Slides begeleidingscommissie 200421	Info	
PWC	Memo MinFin_Verzoek goedkeuring verwerken data	Info	

Actiepuntenlijst

Nr.	Omschrijving	Actiehouder	Info	Afgerond
1	Vergadering driewekelijks plannen	[redacted]	Verzoek tot co-host rechten bij PWC	Aanvraag ingestuurd dd. 01-04-2021
2	Communicatie richting medewerkers bezien gezien gevoeligheden rondom dit onderzoek	[redacted]	d.d. 22-4-2021 is dit besproken met directie communicatie	
3	Lijst opmaken met onderbouwing met te onderzoeken informatie, e-mailboxen waarvoor specifieke aanvullende toestemming nodig is van [redacted]	PWC	Besproken	
4	Communicatie richting medewerkers oppakken over onderzoek mailboxen	OIF	d.d. 22-4-2021 is dit besproken met directie communicatie	
5	Informeren van te interviewen (voormalig) collega's	OIF	Lijst is opgesteld en er is een verdeling gemaakt wie contact opneemt (d.d. 23-4-2021)	
6	Advies m.b.t. benaderen e-mailbox mw. Palmen	BVA	Reeds afgerond	23-4-2021
7	Informatieborging vanuit waarnemers naar BVA	BVA		

Besluiten en afspraken

Nr.	Omschrijving	Besluit/ Afspraak	Info	Datum
1	PWC zorgt voor agenda	Afspraak		31-03-2021
2	OIF zorgt voor verslag	Afspraak		31-03-2021
3	Plan van aanpak/ Wijze van informatieverzameling, zie memo "[redacted] Proces - digitale gegevensverwerking"	Besluit		31-03-2021
4	De formatie van de begeleidingscommissie kan wijzigen, al naargelang de behoefte	Afspraak		31-03-2021

Ministerie van Financiën

BVA-office

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
28 juli 2021

Nummer verslag
007

Auteur
[redacted]

verslag

Begeleidingscommissie OZ 21007

Vergaderdatum en -tijd	28 juli 2021, 11:00 – 12:00 uur
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	[redacted] PwC, [redacted] PwC, [redacted] PwC, (Price Waterhouse Coopers), [redacted] van [redacted]
Afwezig	[redacted]

Agendapunten

1. **Aanvang 7de begeleidingscommissie**

2. **Vaststellen agenda**
   De agenda wordt vastgesteld zonder aanvullende agendapunten.

3. **Verslag 07-07-2021**
   De vraag van [redacted] onder 5a van het verslag over welke collega's input hebben geleverd (de betrokkenen in het onderzoek) is beantwoord, het verslag wordt hierop aangepast en is hierna vastgesteld.

4. **PwC:**
   PwC geeft a.d.h.v. een presentatie een update over de voortgang van het onderzoek. Deze presentatie wordt meegestuurd bij dit verslag.
   De volgende punten kwamen ter sprake:
   - Update onderzoeksproces interviews
   34 interviews afgenomen, dit zijn een beperkt aantal uitgebreide interviews en verder korte (telefonische) gesprekken. Vier korte gesprekken volgen nog.

   - Update onderzoeksproces info verzameling (digitaal onderzoek)
   Totaal gaat het om 51 e-mailboxen die worden onderzocht, twee zijn er nog niet overgedragen. Er lijkt sprake van misverstand want er zijn geen mailboxen meer die hangen in bezwaar of personen die niet zijn bereikt. E.e.a. wordt door OIF nagegaan en met PwC kortgesloten. Er wordt tevens

aangegeven welke volumes er zijn doorzocht en wat er daadwerkelijk wordt meegenomen in het onderzoek. Ook dit is na te lezen in de presentatie. Van het onderzoek op de telefoon/berichtenverkeer hebben inmiddels 3 personen medewerking gegeven, waarvan 1 persoon nog in dienst is. 1 is reeds uitgevoerd en de andere 2 worden gepland. De 4e persoon geeft geen medewerking.

- Inzage rapport begeleidingscommissie
PwC laat a.d.h.v. de presentatie de planning zien van het verdere verloop van het onderzoek.
In de eerste week van september kan het rapport volgens planning worden ingezien door de leden van de begeleidingscommissie. Daarvoor is wel noodzakelijk dat de vereiste wederhoor heeft plaatsgevonden en personen zijn bereikt en hebben gereageerd (zie ook volgende punt). OIF spreekt nog met PwC een proces af voor de wijze van inzage/reactie door begeleidingscommissie op het rapport.
De voorzitter verzoekt dit punt te bespreken op de volgende begeleidingscommissie of een ingelast overleg, er volgen namelijk wat acties uit die uitgezet dienen te worden om dit praktisch te organiseren. Ook kan Financiën zich voorbereiden om zodra het rapport er is, eigen acties te organiseren zoals een begeleidende Kamerbrief en communicatie om een vlotte voortgang te garanderen. Hiervoor wordt tevens een aparte intern Financiën afspraak ingepland. Hij verzoekt de leden om mee te denken over het proces en de acties die intern uitgezet dienen te worden.

- Rapportage inzage betrokkenen
PwC wil vanaf de derde week augustus inzage bieden op het ministerie in Den Haag en op de locatie BD Utrecht voor het proces hoor en wederhoor. PwC trekt twee weken uit voor de inhoudelijke reacties op het rapport. De voorzitter geeft aan dat die twee weken voor de begeleidingscommissie kort is in de vakantietijd, maar dat dit een bekende factor was. PwC vraagt Financiën mee te helpen om te zorgen dat personen hiervoor beschikbaar zijn en prioriteit geven hieraan in deze periode.
De voorzitter verzoekt aan PwC om deze termijn, indien dit mogelijk is, te verlengen (vervroegen) met een week, zodat een ieder de kans krijgt om zich goed in te lezen en een reactie kan formuleren.

- Rode draden verslag
PwC geeft aan dat zij toch een rode draden overzicht opneemt in het rapport. In de vorige begeleidingscommissie werd gevraagd of dit wel of niet gewenst was. Een rode draden verslag is conform de afspraken en zoals ook toegezegd aan de Kamer.

- Mailbox en interview bezwaarmaker
PwC heeft toestemming ontvangen van [redacted] om de e-mailbox van de enige bezwaarmaker mee te nemen in het onderzoek. Deze e-mailbox wordt net als alle andere e-mailboxen verwerkt in het digitale onderzoek.

- Per functie vaststellen welk stuk ter inzage wordt gegeven bij wederhoor
Dit punt wordt de volgende begeleidingscommissie wederom op de agenda gezet.

5. Communicatie
Er is een oproep geplaatst op intranet met het verzoek aan collega's die inhoudelijke informatie hebben omtrent dit onderzoek, zich te melden. Er is tot dusver geen inhoudelijke reactie gekomen op deze oproep. Er is wel een reactie geplaatst, maar hierin stond geen relevante informatie die in het onderzoek meegenomen zou moeten worden.
Communicatie heeft een bericht geplaatst over de bespreking met [redacted], er zijn geen reacties geplaatst die in de begeleidingscommissie besproken dienen te worden.

Wvttk/ rondvraag
DJZ: WOB verzoek ontvangen vanuit de media op het memo Palmen en het onderzoek. De strekking is omvangrijk en heeft betrekking op het gehele onderzoek. PwC wil graag geïnformeerd worden hierover.

PwC: Mevrouw Palmen krijgt inzage in het rapport, daags voordat het opgeleverd wordt. Dit verzoek van mw. Palmen is gehonoreerd zodat zij zich kan voorbereiden op een reactie die van haar gevraagd zal worden door o.a. de media. Financien zal intern ook nog de communicatie van het rapport bespreken en daarbij ook het verzoek van diverse betrokkenen bezien die hebben gevraagd geïnformeerd te worden over de uitkomsten.

Actiepuntenlijst

Nr.	Omschrijving	Actiehouder	Info	Afgerond
1	Begeleidng Mw Palmen bij inzage en na uitbrengen rapport	BVA, COMM,		
2	Reactie formuleren op rapport door Toeslagen	TSL		
3	Informeren TK door Toeslagen	TSL		
4	Afspraak inplannen welke acties er opgezet moeten worden binnen Financiën	BVA	Afspraak is reeds geweest, was gepland op 29/7/21 09:30	Ja

Besluiten en afspraken

Nr.	Omschrijving	Besluit/ Afspraak	Info	Datum
1				
2				
3				
4				

Ministerie van Financiën

BVA-office

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
31 maart 2021

Nummer verslag
001

Auteur
[redacted]

verslag

Begeleidingscommissie OZ 21007

Vergaderdatum: 31 maart 2021

Aanwezig: [redacted], PwC, [redacted], PwC, [redacted], PwC, [redacted] PwC

Afwezig

Kopie aan

1. Kennismaking: Eerste bijeenkomst begeleidingscommissie

[redacted] heet iedereen welkom. Hierna volgt een kennismaking door de leden van de begeleidingscommissie. Afgesproken wordt dat PwC zorgt voor de agenda en MinFin voor de verslaglegging. **(Afspraak)**
Vastgesteld wordt om deze vergadering driewekelijks terug te laten komen. **(Actiepunt) (Besluit)**

Leden begeleidingscommissie en onderzoeksteam PwC:

Naam	Functie/ Rol
[redacted]	[redacted]
[redacted]	Organisatie & Personeel beleidsdepartement
[redacted]	Vertegenwoordiger Belastingdienst
[redacted]	[redacted] Ministerie van Financiën
[redacted]	[redacted] OIF
[redacted]	Vertegenwoordiger Toeslagen
[redacted]	[redacted] PwC Forensic Services
[redacted]	[redacted] PwC Forensic Services
[redacted]	[redacted] PwC Forensic Services
[redacted]	[redacted] PwC Forensic Services
[redacted]	Secretaris

2. Plan van Aanpak:

[redacted] PwC geeft een toelichting op het plan van aanpak voor dit onderzoek. De volgende onderwerpen zijn besproken:
- Opdracht
- Werkzaamheden
- (Mogelijke) knelpunten
- Planning en coördinatie

De leden van de begeleidingscommissie hebben een kopie van het plan van aanpak ontvangen.

De volgende punten worden besproken:

- Naar aanleiding van de onderzoeksopdracht benadrukt PwC dat men een feitenonderzoek uitvoert en zich realiseert dat het een (politiek) gevoelig onderwerp is en dat waar mogelijk zaken openbaar zullen worden gemaakt. PwC benadrukt verder dat het geen persoonsgericht onderzoek betreft en de onderzoekers van PwC onafhankelijk zijn.
- De begeleidingscommissie vraagt aandacht voor het feit dat het onderzoek gevoelig ligt bij MinFin/BD medewerkers. Er zit veel emotie bij medewerkers. Afgesproken wordt dat communicatie naar medewerkers een onderwerp is wat aandacht behoeft en met communicatie opgepakt moet worden. **(Actiepunt)**
- Besproken wordt het memo "[redacted] Proces - digitale gegevensverwerking". Financiën geeft aan dat zowel [redacted] van het kerndepartement ('KD') als [redacted] van de Belastingdienst ('BD') zijn betrokken bij dit voorstel en dat [redacted] positief advies geeft en [redacted] nog niet. Zijn reactie is bijgevoegd. De leden van de begeleidingscommissie kunnen reactie geven op het voorstel van PwC. Besproken wordt dat er te allen tijde risico's zijn bij een gegevensoverdracht/delen van informatie met externe partijen, zowel vanuit informatiebeveiliging als privacy. Het voorstel beoogt deze risico's te beheersen en acceptabel te maken. De begeleidingscommissie gaat akkoord, onder de randvoorwaarden dat handelen plaatsvindt binnen wettelijke en rechtspositionele kaders en waarborgen en de hierna genoemde afspraken over communicatie, met het voorstel voor gegevensoverdracht. De begeleidingscommissie gaat akkoord met het voorstel voor gegevensoverdracht. **(Besluit)**
- Afgesproken wordt dat PwC een lijst maakt met geselecteerde informatie en e-mailboxen, ten behoeve van het beantwoorden van de onderzoeksvragen, die specifieke goedkeuring van [redacted] vraagt en daarbij ook op persoonsniveau de onderbouwing aanlevert voor proportionaliteit en subsidiariteit. Die heeft de werkgever Financiën nodig om zich te kunnen verantwoorden jegens de medewerkers gelet op de gewenste raadplegingen over het verstrekken van deze informatie. De lijst kan uitgebreid worden gedurende het onderzoek, maar pas na akkoord van [redacted] **(Actiepunt)**
- Voordat de geselecteerde e-mailboxen worden verwerkt en doorzocht, vindt er eerst communicatie plaats door Financiën aan de betrokken medewerkers. Er wordt door Financiën geen toestemming gevraagd, maar de betrokkene wordt geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld om te reageren/ bezwaar te maken. Dat geldt waar mogelijk ook voor medewerkers die niet meer in dienst zijn, als die nog bereikt kunnen worden. Gedacht wordt aan een reactietermijn van circa een week. **(Actiepunt)**
- Naar aanleiding van discussie over proportionaliteit en de moeite die het kost om informatie te verzamelen ten behoeve van onderzoek, geeft [redacted] aan dat Financiën 100% medewerking zal verlenen. Tevens doet hij beroep op de onderzoekers om zich bewust te zijn van de grote druk die de werknemers ondervinden vanwege meerdere onderzoeken die lopen en de emotionele lading die het 'Toeslagendossier' heeft bij medewerkers. Vandaar het verzoek om sensitief met het benaderen van de (voormalig)

collega's om te gaan. Dit staat medewerking echter niet in de weg. Voorop staat dat Financiën volledig meewerkt.
- Er wordt tenslotte ook nog over de planning gesproken. Deze is strak en de informatieverzameling kost meer tijd dan voorzien. Vooralsnog wordt vastgehouden aan de planning en wordt nagestreefd deze planning te halen.

Bijlagen:

Deze bijlagen zijn besproken:

Aangeleverd door:	Titel	Ter:	Info:
PWC	'MF Proces - digitale gegevensverwerking	Besluitvorming	Akkoord dd. 31-03-2021
PWC	Memo MinFin_extern communicatieprotocol	Info	Verdere afstemming met MinFin/ BVA
PWC	Memo MinFin_ voortgang informatieverstrekking	Info	Besproken

Actiepuntenlijst

Nr.	Omschrijving	Actiehouder	Info	Afgerond
1	Vergadering driewekelijks plannen	[redacted]/ [redacted]	Verzoek tot co-host rechten bij PWC	Aanvraag ingestuurd dd. 01-04-2021
2	Communicatie richting medewerkers bezien gezien gevoeligheden rondom dit onderzoek	[redacted] [redacted]		
3	Lijst opmaken met onderbouwing met te onderzoeken informatie, e-mailboxen waarvoor specifieke aanvullende toestemming nodig is van [redacted]	PWC		
4	Communicatie richting medewerkers oppakken over onderzoek mailboxen	OIF		
5	informeren van te interviewen (voormalig) collega's	OIF		

Besluiten en afspraken

Nr.	Omschrijving	Besluit/ Afspraak	Info	Datum
1	PWC zorgt voor agenda	Afspraak		31-03-2021
2	OIF zorgt voor verslag	Afspraak		31-03-2021
3	Plan van aanpak/ Wijze van informatieverzameling, zie memo "'MF Proces - digitale gegevensverwerking"	Besluit		31-03-2021
4	De formatie van de begeleidingscommissie kan wijzigen, al naargelang de behoefte	Afspraak		31-03-2021

Vastlegging

Nr	Omschrijving	Uitkomst	Waar ligt het	Door:

.				
1				
2				
3				
4				

Van:
Aan:
Onderwerp: Fwd: Informatieverzoek 21 augustus
Datum: vrijdag 24 september 2021 11:15:05

Beste

Hierbij enkel reactie op onderstaande vragen (mag wel dank aan

- Bijlage A.10-4: brief van de Nationale Ombudsman niet actief openbaar gemaakt. Deze mag gepubliceerd. Wij hebben hiervoor geen toestemming gevraagd aan de Nationale Ombudsman. Wij hebben hem ook niet geïnformeerd over de openbaarmaking. Wanneer wij dit wel zouden doen, zullen wij hem hier wel over informeren.
- Bijlage A.10-5: Zoals blijkt uit de bijgevoegde brief van 25 mei 2012, ook aanwezig in het DIV, is deze brief niet openbaar gemaakt. Wij hebben hiervoor geen toestemming gevraagd aan de Nationale Ombudsman. Wij hebben hem ook niet geïnformeerd over de openbaarmaking. Wanneer wij dit wel zouden doen, zullen wij hem hier wel over informeren.
- Uitzondering: Bijlage A.10-6: Zoals blijkt uit de bijgevoegde brief van 25 mei 2012, ook aanwezig in het DIV, is deze brief niet openbaar gemaakt. Wij hebben hiervoor geen toestemming gevraagd aan de Nationale Ombudsman. Wij hebben hem ook niet geïnformeerd over de openbaarmaking. Wanneer wij dit wel zouden doen, zullen wij hem hier wel over informeren.
- Bijlage A.10-47: Zoals gebruikelijk is gemaild aan PwC mogen de informatieverzoekers van de POK ook vertrouwelijk blijven.

Algemeen: de naam is straks nergens geblakt. Dat doen wij altijd veel in kamervragen. Verzoek aan PwC om dit ook te doen.

Groet,

Van:
Verzonden: dinsdag 28 september 2021 14:45
Aan:
cc:
Onderwerp: Fwd: Informatieverzoek bijlagen 3e partij

Zoals gisteren besproken bijgaand een overzicht van de bijlagen bij uw rapport die van derde partijen afkomstig zijn, daarbij hebben wij aangegeven of deze openbaar zijn.
2 vragen hierbij:

1. Voor zover wij kunnen zien is het document op de tweede regel in ons overzicht (Brief INS 8 mei 2017) nog niet openbaar beschikbaar, hoe kunnen we dit zien?
2. Is onze veronderstelling correct dat alle documenten al openbaar zijn en deze bij uw rapport kunnen worden?

Ik hoor graag.
Met vriendelijke groet,

Van:
Verzonden: maandag 27 september 2021 15:05
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: Informatieverzoek bijlagen 3e partij

Dank voor de snelle reactie. Ik heb nog een paar vragen:

1. Voor zover wij kunnen zien is het document op de tweede regel in ons overzicht (Brief INS 8 mei 2017) nog niet openbaar beschikbaar, hoe kunnen we dit zien?
2. Is onze veronderstelling correct dat alle documenten al openbaar zijn en deze bij uw rapport kunnen worden?

Ik hoor graag.
Met vriendelijke groet,

Van:
Verzonden: maandag 27 september 2021 14:05
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: Informatieverzoek bijlagen 3e partij

Dank voor de snelle reactie. Ik heb nog een paar vragen:

Omschrijving in rapport	Appendix nr	Publiek beschikbaar
3. Brief van NO 7 september 2016 - 21040_D10802_000000195	10.2	https://wiki.rijksoverheid.nl/publicaties/70b30b7975b3d4d1d01107b1b0a9001b3f/stukd003.pdf
4. Brief van NO 5 mei 2017 – 21040_021A01_000000001	10.4	
26. Brief van Belastingdienst aan advocaat met verzendbewijs 21 juni 2017.pdf - 21040_D04A01_000000038	10.26	https://wiki.rijksoverheid.nl/publicaties/a826d9cda980e3bf5488e811a521ad831/stukk 126.pdf
26. Reactie advocaat op brief van Lid 8 van het MT Toeslagen (2017) d.d. 21 juni 2017 - 21040_D10801_000000137	10.26	https://wiki.rijksoverheid.nl/publicaties/b2bd111da10824004848d8b5484142e/stukk 1124.pdf
27. Brief Belastingdienst aan advocaat d.d. 16 mei 2017 - 21040_D10C09_000000092	10.27	Deels in https://informatiegunthuisdenhaag.nl/actueel/nieuws/deelverzoek-vijf/stukken-deelverzoek-vijf/10d1ff159d0804d7d4bf8d5a5e5f142 zelfde (021.pdf)
28. Brief advocaat aan Lid 8 van het MT Toeslagen (2017) d.d. 21 september 2017 - 21040_D10801_000000141	10.28	https://wiki.rijksoverheid.nl/publicaties/a826d9cda980e3bf5488e811a521ad831/stukk 126.pdf
29. Diverse correspondentie met advocate augustus 2017 - 21040_D10801_000000136	10.29	https://wiki.rijksoverheid.nl/publicaties/610bd1119b8088704b8d8b5484142e/stukk 026.pdf
31. Brief 080517 Beantwoording aanvullende vragen No..pdf - 21040_D03A01_000000021	10.31	https://wiki.rijksoverheid.nl/publicaties/2f1838a7aa4b9d5f77a9d1a5ae38bca8f/a2517-35 - 2-schrijven-beantwoording-aanvullende-vragen-mondelinge.pdf
32. Brief NO 24 mei 2019 - 21040_D04A01_000001695	10.32	https://wiki.rijksoverheid.nl/publicaties/60c306a9d242b0b75ed8d97b6015e8a/stukk-00001.pdf

PwC
Directeur Openbaar Bestuur & Overheid N.V. (KvK 34180287)
Thomas R. Malthusstraat 5 | 1066 JR | P.O. box 90351 | 1006 BJ Amsterdam | the Netherlands
www.pwc.com/nl

Follow PwC on Twitter @PwC_Nederland
Follow me on LinkedIn

Van:
Aan:
Cc:
Verzonden: vrijdag 24 september 2021 11:15
Onderwerp: Fwd: Informatieverzoek 21 augustus

PwC is the brand under which PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (Chamber of Commerce 34180287), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (Chamber of Commerce 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs Holding B.V. (Chamber of Commerce 34180289), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (Chamber of Commerce 34180287), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (Chamber of Commerce 54429605), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (Chamber of Commerce 34180287) and other companies operating under PwC's umbrella.
These companies are governed by General Terms & Conditions (Algemene voorwaarden), which include provisions regarding our liability. Purchases by partners are governed by General Terms and Conditions (Algemene voorwaarden).
At www.pwc.nl you can find detailed information on these companies' activities, including their General Terms and Conditions and the Version Policy and a section of Frequently Asked Questions.

The contents of this email and attachments are only intended for the person(s) to which it is addressed. If you received this email in error then kindly let me know by return email and request you to delete the e-mail and the attachments without printing, copying and distributing any of these. This prohibition applies whether or not you are one of those mailboxes listed as addressees by others than the intended person(s) is prohibited.
PwC cannot guarantee the security of electronic communication and is not liable for any negative consequence of the use of electronic communication, including but not limited to, damage as a result of or any computer malfunction or delay in delivery of any e-mail. The text of this e-mail is purely spoken.

Ministerie van Financiën

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER BESLISSING
Aan
de secretaris-generaal

BVA-office / OIF
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
6 mei 2021

Notitienummer
2021-0000103977

Auteur
[redacted]

Van
BVA

Kopie aan

notitie

Verzoek PWC raadplegen e-mailcorrespondentie

Aanleiding

In het kader van haar onderzoeksopdracht heeft PWC verzocht om e-mailcorrespondentie van (tenminste) 33 personen in haar onderzoek te mogen betrekken.

Naar aanleiding van deze vraag is in het kader van (o.m.) zorgvuldigheid en het oog op behoorlijk bestuur aan de Landsadvocaat gevraagd een advies uit te brengen over de voorwaarden waaronder aan dit verzoek kon worden meegewerkt.

Op 4 mei jl. heeft de landsadvocaat een advies uitgebracht, op grond waarvan een aantal beslissingen kan worden genomen over de afhandeling van het verzoek van PwC en daarmee de voortgang van het onderzoek.

Beslispunten

1. In te stemmen met het ter beschikking stellen van de gevraagde mailboxen voor het onderzoek, en deze verstrekking van gegevens te duiden als een verstrekking in het kader van de AVG;
2. In te stemmen met de hierna uiteen te zetten werkwijze, die een praktische uitwerking beoogd te zijn van de overwegingen uit het advies van de landsadvocaat, en daarmee ziet op een zorgvuldige en rechtmatige verstrekking conform de AVG;

Toelichting

Naar aanleiding van de vraag of het mogelijk was rechtmatig toegang te verlenen aan PWC om gegevens uit een selectie van mailboxen te betrekken in hun onderzoek, is aan de landsadvocaat verzocht een advies uit te brengen waarin de verschillende aspecten in samenhang worden overwogen. Dit advies treft u separaat als bijlage aan.

De landsadvocaat overweegt - sterk samengevat - dat de verstrekking van gegevens uit mailboxen, van de door PWC gemotiveerde selectie aan personen, kan worden gezien als een verwerking in het kader van de AVG (en dat een zorgvuldige verstrekking in het kader van de AVG ook geacht wordt in overeenstemming te zijn met artikel 8 EVRM).

Als verwerkingsgrondslagen voor de verwerking kunnen worden aangemerkt:

a) het voldoen aan de wettelijke verplichting aan de Kamer inlichtingen te verschaffen, conform artikel 68 GW, gelet op de aanleiding voor het onderzoek die gelegen is in het stellen van Kamervragen.

Voor zover het onderzoek niet wordt verricht met het oog op a), kan als verwerkingsgrondslag ook worden gezien:
b) het uitvoeren van de publiekrechtelijke taak. Daarbij kan de Belastingdienst worden gezien als uitvoerder van de Wet Kinderopvang, dat organisatorisch onderdeel is van het ministerie. De publiekrechtelijke taakstelling waar aan gedacht wordt, is dezelfde als die aan het opstellen van de memo ten grondslag heeft gelegen, waarbij het onderzoek tot doel heeft om verantwoording te kunnen afleggen, herhaling te kunnen voorkomen en benadeelden opheldering te bieden.

Naast het beschikbaar zijn van grondslagen voor de verwerking moet er volgens de Landsadvocaat ook sprake zijn van noodzaak. Het noodzaakscriterium brengt met zich mee dat moet worden voldaan aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit.

In het geval van a) (de wettelijke verplichting), ligt de rechtvaardiging in de wet besloten.

In het geval van b) (de publiekrechtelijke taak) vergt het een aanvullende afweging, waarbij de Landsadvocaat overweegt dat betekenis toekomt aan de maatschappelijke impact en gevolgen van de Kinderopvangtoeslagaffaire en dat het onderzoek niet goed kan worden uitgevoerd zonder gebruik te maken van e-mails.

Daarnaast overweegt de landsadvocaat ten aanzien van de bescherming van de privacy van betrokkenen dat het ministerie weliswaar geen regeling kent die in dit specifieke geval toegang tot mailcorrespondentie toestaat, maar ook geen regeling heeft die dit nadrukkelijk uitsluit. De landsadvocaat overweegt dat aan de functie van betrokkenen inherent is dat werkmail mogelijk openbaar kan worden gemaakt op grond van 68 GW, de WOB of in het kader van een parlementaire enquête, waarmee voor betrokkene in zekere mate *voorzienbaar* is dat hun werkmail openbaar zou kunnen worden.
Dat neemt niet weg dat bijzondere zorg op zijn plaat is om privécorrespondentie zoveel mogelijk buiten beschouwing te laten. Zoals u bekend heeft PWC een werkwijze ingericht die er op gericht is om niet relevante mailcorrespondentie, waaronder privémail, zoveel mogelijk en zo vroeg mogelijk in het proces uit te sluiten van de verdere stappen in het onderzoeksproces, waardoor deze situatie al zoveel mogelijk wordt beperkt.

Uit de AVG vloeit een informatieverplichting voort waarbij de landsavocaat overweegt dat vanwege het bijzondere karakter van het onderzoek en de omvang de *aanvullende* informatieplicht uit de AVG mogelijk van toepassing is, die onder meer stelt dat betrokkenen moeten worden gewezen op hun rechten, waaronder het recht om bezwaar te maken.

Dit leidt tot concreet de volgende punten waarvan de landsadvocaat aanbeveelt betrokkenen te informeren:

(a) de achtergrond en het doel van het onderzoek;
(b) welke gegevens van de betrokkenen daarvoor gebruikt zullen worden en aan PwC worden verstrekt;
(c) de voorgenomen werkwijze, in het bijzonder met betrekking tot de selectie van voor het onderzoek relevante gegevens
(d) de verdeling van verantwoordelijkheden tussen het ministerie en PwC met betrekking tot de verschillende verwerkingsactiviteiten;
(e) de rechten van de betrokkenen;
(f) contactgegevens bij zowel het ministerie als PwC waar betrokkenen terecht kunnen voor nadere informatie en het uitoefenen van hun rechten.

Dit heeft geleid tot het opstellen van een brief, waarin betrokkenen schriftelijk worden geïnformeerd en bovenstaande punten zijn verwerkt. De brief is als bijlage gevoegd.

De voorgestelde werkwijze is nu, voor alle betrokkenen, als volgt:

- **Telefonisch contact opnemen**, toelichten dat er een onderzoek is dat door PWC in opdracht van het ministerie wordt verricht, met het oog op de memo Palmen, dat binnen dit onderzoek door de onderzoekers een verzoek is gedaan tot het raadplegen van de mailbox van betrokkene, omdat de onderzoekers die mogelijk relevant achten voor het beantwoorden van een onderzoeksvraag, en dat het gaat om een bepaalde periode.
  Dat het ministerie in het kader van de AVG van plan is deze gegevens te verstrekken.
  Dat de betrokkene een schriftelijke bevestiging en toelichting krijgt op dit gesprek en het voornemen de gegevens ter beschikking te stellen, waarin betrokkene ook zal worden gewezen op zijn rechten, meer in het bijzonder zijn recht om bezwaar te maken, en dat daarvoor een termijn van twee weken open staat;
- Na het telefonisch contact wordt aan betrokkene **de brief verstuurd** (per mail of reguliere post, afhankelijk van de voorkeur die men in het telefoongesprek heeft aangegeven). In die brief komen alle punten die in het gesprek aan de orde zijn gekomen aan bod, evenals andere praktische zaken met betrekking tot de hiervoor aangehaalde opsomming a t/m f;
- Er wordt praktisch niet langer onderscheid gemaakt tussen betrokkenen op basis van hun ambtelijk hiërarchische status, met de kanttekening dat vooruitlopend op het definitieve advies reeds telefonisch contact is gezocht met een beperkte selectie van (voormalige) bewindspersonen en hoge ambtenaren, conform een eerdere afspraak in de begeleidingscommissie. Zij hebben nog geen brief ontvangen maar zullen dezelfde brief krijgen als de 'reguliere' medewerkers. (Zie voor een meer gedetailleerde lijst van te benaderen en reeds gebelde personen de bijlage);
- Alle medewerkers worden komende week telefonisch benaderd. OIF neemt de uitvoering hiervan praktisch voor haar rekening;

U wordt verzocht met deze werkwijze en de inhoud van de brief in te stemmen. Na de periode van twee weken, waarbinnen ze bezwaar kunnen maken, zullen de gegevens daadwerkelijk ter beschikking komen van PWC. Tenzij er bezwaar is gemaakt, in welk geval intern juridisch advies over de gevolgen daarvan zal moeten worden geformuleerd (of extern ingewonnen).

Indien akkoord wordt u gevraagd deze notitie fysiek te ondertekenen t.b.v. de administratieve vastlegging door PwC.

Voor akkoord:

pwc

Memo

Aan:	Ministerie van Financiën, [redacted]
Van:	PwC Forensic Services, [redacted]
Datum:	7 april 2021

Betreft: Verzoek goedkeuring verwerken data - Project OZ21007

Geachte [redacted],

Zoals besproken in de bijeenkomst met de begeleidingscommissie op 31 maart 2021, verstrekken wij u bijgaand een overzicht met de personen van wie wij de data willen verwerken in het kader van ons onderzoek. Dit betreft een eerste selectie, gedurende het onderzoek kan deze lijst worden uitgebreid.

Wij verzoeken u deze eerste selectie van te verwerken data ter goedkeuring voor te leggen aan de Secretaris-Generaal. In deze selectie is onderscheid gemaakt tussen mailboxen, laptops en overige databronnen. Zodra wij aanvullende data willen verwerken zullen wij deze in een separate lijst voorleggen.

In het kader van de voortgang van het onderzoeken verzoeken wij, indien van toepassing, in de goedkeuring onderscheid te maken tussen personen welke direct kunnen worden goedgekeurd en personen waarbij eventueel nog aanvullende onderbouwing gevraagd wordt. Op die manier kunnen wij starten met het verzamelen en verwerken van de data van de personen waarvoor reeds goedkeuring is gegeven.

Voor een nadere toelichting ten aanzien van onze werkwijze voor het verwerken van digitale gegevens verwijzen wij naar het memo 'MF-proces – digitale gegevensverwerking' zoals in concept besproken met de begeleidingscommissie op 31 maart 2021 en definitief uitgebracht op 7 april 2021.

Totstandkoming van de eerste selectie

U gaf aan dat ten behoeve van de opdrachtformulering binnen het Ministerie van Financiën reeds een lijst met mogelijk te interviewen personen was opgesteld. Wij hebben deze lijst (met 21 personen) van u ontvangen op 11 maart 2021. Gevraagd naar de totstandkoming van deze lijst, heeft u ons verwezen naar de heer [redacted] (DG Toeslagen i.o.). Wij hebben deze lijst op 17 maart 2021 met [redacted] besproken. Na dit gesprek heeft [redacted] de lijst aangevuld tot 31 personen en deze lijst ('Betrokkenen t.b.v. onderzoek PWC memo Palmen') verstrekt aan PwC op 18 maart 2021. Vooralsnog hebben wij deze lijst, inclusief de van [redacted] ontvangen onderbouwing hierbij, als uitgangspunt gehanteerd, aangevuld met onze initiële bevindingen op basis van openbaar beschikbare informatie (voornamelijk uit het POK).

Ter onderbouwing/illustratie van de betrokkenheid heeft [redacted] onder andere een e-mail d.d. 3 juni 2019 gedeeld met PwC met als onderwerp "Stukken ten behoeve van de CAF-bespreking met de stas" (de genoemde 'stukken' zijn niet bijgevoegd in de door ons ontvangen e-mail). Deze e-mail is direct gericht aan 30 personen, in kopie aan 4 personen. In de kolom 'Toelichting' in onderstaand overzicht is aangegeven welke personen deze mail hebben ontvangen (direct, dan wel in kopie) en is tevens de verzender van deze e-mail aangeduid. Deze e-mail d.d. 3 juni is als bijlage bij dit memo gevoegd.

Ten aanzien van de personen die in de hierboven genoemde e-mail van 3 juni 2019 staan, maar niet zijn opgenomen in de lijst van 31 personen ('Betrokkenen t.b.v. onderzoek PWC memo Palmen'), geeft [redacted] aan: "*De personen in die mail die niet onderstaand zijn opgenomen waren naar mijn idee, mede op basis van de korte gesprekken die ik met enkele betrokkenen had, slechts zijdeling betrokken in de juni week.*"

Vooralsnog hebben wij deze personen daarom ook niet toegevoegd aan onze selectie, wij sluiten echter niet uit dat dit gedurende het onderzoek alsnog kan gebeuren.

Eerste selectie te verzamelen en verwerken mailboxen (33 personen)

In onderstaand overzicht van personen geven wij een nadere onderbouwing waarom wij de mailbox van de betreffende persoon in deze fase van het onderzoek willen verwerken. Voor de volledigheid merken wij op dat wij de data voor de periode maart 2017 (of later, indien later in functie gekomen) tot en met heden willen verzamelen en verwerken om te kunnen betrekken in ons onderzoek. Betrokken personen kunnen ook ná december 2020 (of na functiewijziging) nog relevante informatie van vóór december 2020 hebben doorgestuurd.

Naam	Functie[1]	Toelichting
Ministerie van Financiën		
Wopke Hoekstra[2]	Minister van Financiën; oktober 2017 – heden	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag; periode oktober 2017 tot en met december 2020.
Jeroen Dijsselbloem[2]	Minister van Financiën; november 2012 – oktober 2017	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag; periode maart 2017 tot en met oktober 2017.
Alexandra van Huffelen[2]	Staatssecretaris van Financiën; januari 2020 – heden; portefueille Toeslagen en Douane	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag; periode januari 2020 tot en met december 2020.
Menno Snel	Staatssecretaris van Financiën; oktober 2017 – december 2019	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag; periode oktober 2017 tot en met december 2019.
Eric Wiebes[2]	Staatssecretaris van Financiën; februari 2014– oktober 2017	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag; periode maart 2017 tot en met oktober 2017.
[redacted]	[redacted] maart 2020 – heden	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag; periode maart 2020 tot en met december 2020.
[redacted]	[redacted] augustus 2013 – februari 2020	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag; periode maart 2017 tot en met februari 2020.
[redacted]	[redacted] 2017 - heden	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag.
[redacted]	[redacted] Fiscale Zaken	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag. Uit openbare verhoren POK begrijpen wij verder dat [redacted] leiding gaf aan het crisisteam in de juni-week 2019.
[redacted]	[redacted] DGFZ	Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
[redacted]	[redacted] BOA	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag; daarnaast zijn [redacted] en [redacted] geadresseerde in de bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
[redacted]	[redacted] BOA	Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
[redacted]	[redacted] BOA	Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
[redacted]	[redacted] DJZ	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag; daarnaast is Adviseur DJZ geadresseerde in de bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
[redacted]	[redacted] DJZ	Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.

Belastingdienst		
[redacted](2)	Toeslagen; augustus 2020 – heden	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag; periode augustus 2020 tot en met december 2020.
[redacted]	Belastingdienst; juni 2020 – heden	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag; periode juni 2020 tot en met december 2020.
[redacted]	Belastingdienst; januari 2017 – januari 2020	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag. Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
[redacted]	FJZ	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag. Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
[redacted]	FJZ	Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
[redacted]	FJZ	Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
[redacted]	Toeslagen	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag. Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019. Tijdens openbare POK verhoren geeft [redacted] aan het memo-Palmen ontvangen te hebben.
[redacted]	UHB	Geadresseerde (cc) in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019. [redacted] lijkt betrokken te zijn geweest bij de zoektocht naar het memo-Palmen in de 'juni-week' 2019 (obv reeds aan PwC verstrekte e-mail uit juni 2019).
[redacted]	UHB	Geadresseerde (cc) in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
[redacted]	Toeslagen	Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019. In het POK verhoor wordt door [redacted] opgemerkt dat het memo-Palmen aan [redacted] en twee medewerkers is verstuurd. [redacted] lijkt één van de twee hier bedoelde medewerkers te zijn (obv reeds aan PwC verstrekte e-mail uit juni 2019).
[redacted]	UHB	Verzender van bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019. In het POK verhoor wordt door [redacted] opgemerkt dat het memo-Palmen aan [redacted] en twee medewerkers is verstuurd. [redacted] lijkt één van de twee hier bedoelde medewerkers te zijn (obv reeds aan PwC verstrekte e-mail uit juni 2019).
[redacted]	FJZ	[redacted] lijkt betrokken te zijn geweest bij de zoektocht naar het memo-Palmen in de 'juni-week' 2019 (obv reeds aan PwC verstrekte e-mail uit juni 2019).
[redacted]	FJZ	[redacted] lijkt betrokken te zijn geweest bij de zoektocht naar het memo-Palmen in de 'juni-week' 2019 (obv reeds aan PwC verstrekte e-mail uit juni 2019).
[redacted]	Toeslagen	Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019. In openbare POK verhoren geeft [redacted] Palmen aan het memo-Palmen in 2019 aan de heer [redacted] toegestuurd te hebben.

[redacted]	[redacted] Toeslagen	Uit openbare POK stukken leiden wij af dat [redacted] het memo-Palmen in maart 2017 lijkt te hebben ontvangen.
[redacted]	[redacted] Toeslagen	In openbare POK verhoren wordt [redacted] door mevrouw Palmen aangeduid als 'mijn' MT-lid en geeft [redacted] aan het memo-Palmen in 2017 aan [redacted] gestuurd te hebben.
[redacted]	[redacted] (t/m 2018)	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag. In openbare POK verhoren heeft [redacted] aangegeven het memo-Palmen in maart 2017 ontvangen te hebben.
Sandra Palmen	Vaco MKB	Gezien functie in relatie tot onderzoeksvraag.
Overige		
Mogelijk zijn stukken ten behoeve van de Minister, Staatsecretaris [redacted] of andere personen verstuurd aan PA/secretariaat (om te printen of anderszins onder de aandacht van de betreffende personen te brengen), derhalve willen wij ook de mailboxen van PA/secretariaat betrekken in ons onderzoek.		

Eerste selectie te preserveren laptops

In onderstaand overzicht van personen geven wij een nadere onderbouwing waarom wij de laptop van de betreffende persoon in deze fase van het onderzoek willen preserveren.

Naam	Functie[1]	Toelichting
Ministerie van Financiën		
[redacted]	[redacted] Financiën; augustus 2013 – februari 2020	Gezien sleutelpositie in de informatiestromen richting Staatssecretaris. [redacted] geeft in het openbaar verhoor mbt het memo-Palmen aan (verslag, pag. 39) *"Ik heb het stuk niet gehad, niet gezien"*

Eerste selectie te verzamelen en verwerken overige databronnen

In onderstaand overzicht van personen geven wij een nadere onderbouwing welke overige databronnen wij willen verzamelen en verwerken en waarom wij deze data van de betreffende persoon in deze fase van het onderzoek willen verzamelen en verwerken.

Naam	Functie[1]	Toelichting
Ministerie van Financiën		
Wopke Hoekstra[2]	Minister van Financiën; oktober 2017 – heden	Databron: De Digitale Tas (indien van toepassing). Wij begrijpen dat dit voor bewindspersonen een aanvullende databron is waarin documenten kunnen zijn opgeslagen. Hierin zal vooralsnog alleen gezocht worden naar het memo-Palmen als document.
Jeroen Dijsselbloem[2]	Minister van Financiën; november 2012 – oktober 2017	Databron: De Digitale Tas (indien van toepassing). Wij begrijpen dat dit voor bewindspersonen een aanvullende databron is waarin documenten kunnen zijn opgeslagen. Hierin zal vooralsnog alleen gezocht worden naar het memo-Palmen als document.
Alexandra van Huffelen[2]	Staatssecretaris van Financiën; januari 2020 – heden; portefeuille Toeslagen en Douane	Databron: De Digitale Tas (indien van toepassing). Wij begrijpen dat dit voor bewindspersonen een aanvullende databron is waarin documenten kunnen zijn opgeslagen. Hierin zal vooralsnog alleen gezocht worden naar het memo-Palmen als document.

Menno Snel	Staatssecretaris van Financiën; oktober 2017 – december 2019	Databron: De Digitale Tas (indien van toepassing). Wij begrijpen dat dit voor bewindspersonen een aanvullende databron is waarin documenten kunnen zijn opgeslagen. Hierin zal vooralsnog alleen gezocht worden naar het memo-Palmen als document.
Eric Wiebes(2)	Staatssecretaris van Financiën; februari 2014– oktober 2017	Databron: De Digitale Tas (indien van toepassing). Wij begrijpen dat dit voor bewindspersonen een aanvullende databron is waarin documenten kunnen zijn opgeslagen. Hierin zal vooralsnog alleen gezocht worden naar het memo-Palmen als document.

Noten:

(1) Functie is overgenomen van het overzicht 'Betrokkenen t.b.v. onderzoek PWC memo Palmen' zoals ontvangen van [redacted] d.d. 18 maart 2021, waar de 'functie 2019' staat vermeld. Deze informatie is aangevuld met openbaar beschikbare informatie met name ten aanzien van periode en de functies van de door PwC toegevoegde personen.
(2) Deze personen zijn niet opgenomen op het overzicht 'Betrokkenen t.b.v. onderzoek PWC memo Palmen' zoals ontvangen van [redacted] d.d. 18 maart 2021; deze personen zijn toegevoegd door PwC op basis van openbaar beschikbare informatie en/of reeds aan PwC verstrekte informatie.

Bijlage: e-mail d.d. 3 juni 2019

Van: [redacted] (UITVOERINGSBELEID) <[redacted]@minfin.nl>
Datum: maandag 03 jun. 2019 11:21 PM
Aan: [redacted]@belastingdienst.nl' <[redacted]@belastingdienst.nl>, [redacted] (BJZ/JZ) <[redacted]@minfin.nl>, '[redacted]@belastingdienst.nl' <[redacted]@belastingdienst.nl>, [redacted] (BOA/Advies) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (BEDRIJF) <[redacted]@minfin.nl>, BDG Belastingdienst <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (BOA/Advies) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (UITVOERINGSBELEID) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (COMM) <[redacted]@minfin.nl>, '[redacted]@belastingdienst.nl' <[redacted]@belastingdienst.nl>, '[redacted]@belastingdienst.nl' <[redacted]@belastingdienst.nl>, '[redacted]@belastingdienst.nl' <[redacted]@belastingdienst.nl>, [redacted] (FISCALITEIT) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (BJZ/JZ) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (MT) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (BOA/Advies) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (MT) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (FISCALITEIT) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (BEDRIJF) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (FISCALITEIT) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (DB) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (DB/FRI) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (FISCALITEIT) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (BJZ/JZ) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (UITVOERINGSBELEID) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (FISCALITEIT) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (HDFEZ/BC) <[redacted]@minfin.nl>, '[redacted]@belastingdienst.nl' <[redacted]@belastingdienst.nl>, '[redacted]@belastingdienst.nl' <[redacted]@belastingdienst.nl>, [redacted] (HDFEZ/BC) <[redacted]@minfin.nl>
Kopie: [redacted] (UITVOERINGSBELEID) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (UITVOERINGSBELEID) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (UITVOERINGSBELEID) <[redacted]@minfin.nl>, [redacted] (UITVOERINGSBELEID) <[redacted]@minfin.nl>
Onderwerp: Stukken ten behoeve van de CAF-bespreking met de stas

Goedenavond,

Bijgaande stukken zijn vanavond binnen DGBD afgestemd ten behoeve van de bespreking met de staatssecretaris morgen.
Ik stel voor het gesprek met de staatssecretaris af te wachten wat betreft de Kamerbrief. We kunnen morgenmiddag indien nodig nog een ambtelijke bespreking plannen over de brief.

Aangezien ik niet verwacht dat de beantwoording op de vragen van Omtzigt en de feitelijke vragen morgen uitgebreid aan bod komen, horen wij wel graag jullie reacties op die teksten. Ik verwacht dat wij daar morgenochtend mee verder gaan, maar nemen jullie opmerkingen onderweg mee.
Lukt dat voor 14:00?

Groeten, ook van [redacted], [redacted] en [redacted]
[redacted]
[redacted]

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
Begeleidingscommissie Project OZ21007

Directoraat Generaal Toeslagen

Datum
12 mei 2021

Auteurs

notitie

Onderbouwing te verzamelen mailboxen Toeslagen

Aanleiding

De minister-president heeft tijdens het debat over het rapport van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag van 19 januari jl. toegezegd dat een extern onderzoek zal worden ingesteld naar de gebeurtenissen rondom het memorandum van de vaktechnisch coördinator Toeslagen over de CAF-11 zaak, daterend uit 2017. Daarnaast meer in het bijzonder de gebeurtenissen in de periode juni 2019 rondom dit memorandum.
Het onderzoek is inmiddels gegund aan PwC. Op basis van openbare bronnen, POK verhoren en aanvullende informatie hebben de onderzoekers een lijst samengesteld van functionarissen die betrokken zijn geweest bij het memo Palmen en de besprekingen in de juni week van 2019.
Deze functionarissen zijn:

Naam	Functie
Wopke Hoekstra	Minister van Financiën oktober 2017 - heden
Jeroen Dijsselbloem	Minister van Financiën november 2012 – oktober 2017
Alexandra van Huffelen	Staatssecretaris van Financiën januari 2020 - heden
Menno Snel	Staatssecretaris van Financiën oktober 2017 – december 2019
Erik Wiebes	Staatssecretaris van Financiën februari 2014 – oktober 2017
[redacted]	Financiën maart 2020 - heden
[redacted]	Financiën augustus 2013 – februari 2020
[redacted]	Financiën 2017 - heden
[redacted]	Fiscale Zaken
[redacted]	BOA
[redacted]	DJZ
[redacted]	Toeslagen Augustus 2020 - heden
[redacted]	Belastingdienst Juni 2020 – heden
[redacted]	belastingdienst Januari 2017- Januari 2020
[redacted]	FJZ
[redacted]	Toeslagen
[redacted]	FJZ
[redacted]	FJZ
[redacted]	Toeslagen
[redacted]	Toeslagen
[redacted]	tm 2018
[redacted]	MKB

De onderzoekers hebben aan Toeslagen gevraagd een lijst met medewerkers op te stellen die betrokken waren bij de voorbereiding van de bespreking van het memo met de toenmalige staatssecretaris van financiën op 4 juni 2019. Het doel van de onderzoekers is o.a. om te achterhalen wie het memo-Palmen tussen maart 2017 en november 2020, toen het eindelijk naar de Kamer gestuurd werd, allemaal gekregen heeft.

Uitgangspunt voor deze selectie is een mail van 3 juni (gericht aan 30 personen en in kopie aan 4 personen) waarin de betrokkenen de laatste versie van de stukken voor de bespreking van 4 juni ontvangen (Zie bijlage 1).

Op basis van gesprekken met een aantal van de geadresseerden zijn de personen die slechts zijdelings betrokken zijn geweest in de juni week en personen die geen inhoudelijke rol hebben gespeeld bij de totstandkoming en bespreking van de stukken van deze lijst verwijderd.

Dit heeft geleid tot het aanleveren van 14 personen vanuit Toeslagen waarvan 3 personen reeds op de PWC lijst stonden.

Naam	Functie	Opmerking	Onderbouwing
	Toeslagen		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	DJZ		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	Toeslagen	Staat op PWC lijst	
	BOA		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	FJZ	Staat op PWC lijst	
	BOA		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	Belastingdienst	Staat op PWC lijst	
	FJZ		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	DGFZ		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	FJZ		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	UHB		Opsteller van de bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019
	UHB		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.
	UHB		Geadresseerde in bovengenoemde mail d.d. 3 juni 2019.

Ministerie van Financiën

DEP. VERTROUWELIJK
TER BESLISSING
Aan
de secretaris-generaal

BVA-office

Inlichtingen

@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
19 juli 2021

Notitienummer
2021-0000162262

Auteur

Van
BVA, O&P, DJZ, BOA, TSL, BD, OIF.

Kopie aan

Bijlage
Concept reactie aan betrokkene

notitie

Reactie op bezwaren PwC onderzoek mailbox en interview

Inleiding

Op 7 april 2021 heeft u van PwC verzoek ontvangen om een aantal mailboxen te mogen onderzoeken ten behoeve van het feitenonderzoek naar het memo Palmen. Nadat eerst is uitgezocht hoe dit proces zorgvuldig en juridisch juist kon verlopen, zijn betrokkenen persoonlijk telefonisch geïnformeerd en zij hebben per mail een brief ontvangen met toelichting en het verzoek om wel/geen bezwaar aan te geven. Zoals bekend heeft bezwaar tegen verstrekking van de mailbox voor onderzoek, alsmede aangeven geen medewerking te verlenen aan het interview. Volgens PwC vervult een cruciale rol en ondanks gesprekken en aanvullende toezeggingen en garanties blijven er bezwaren voortbestaan. Bijgaande notitie vraagt om uw beslissing.

Gevraag besluit

1. U wordt gevraagd om te besluiten om toestemming te verlenen voor onderzoek op de mailbox, waarbij u de belangen van betrokkene en de geuite bezwaren weegt t.o.v. het maatschappelijke- en het onderzoeksbelang.
2. U wordt gevraagd de concept reactie aan betrokkene in de bijlage te accorderen en in reply op e-mail te versturen.

Advies

U wordt geadviseerd alsnog toestemming te verlenen aan PwC om de mailbox te onderzoeken, met inachtneming van de afgesproken waarborgen en zorgvuldigheden. Het maatschappelijke- en onderzoeksbelang weegt zwaarder dan het individuele belang en de geuite bezwaren, die deels tegemoet zijn gekomen en deels niet mogelijk zijn om (verder)tegemoet te komen. Daarnaast wordt u geadviseerd opnieuw aan te dringen op medewerking aan een interview met PwC.

Kern

Op basis van het verzoek van PwC is een zorgvuldig proces verlopen. Er is extern advies ingewonnen bij de Landsadvocaat en deze aanbevelingen en werkwijze is opgevolgd. U bent daarnaast uitgebreid ingegaan op de bezwaren, heeft aanvullende toelichting gegeven, persoonlijke gesprekken gevoerd met betrokkene en waar mogelijk bent u bezwaren tegemoet gekomen met oa extra (schriftelijke)toezeggingen en waarborgen. In de toelichting en bijlage is dit nader toegelicht. U dient uiteindelijk de verschillende belangen te wegen. Het individuele belang van betrokkene, waarbij u bezwaren meeweegt, afgezet

tegen het maatschappelijke belang van het feitenonderzoek Memo Palmen en het onderzoeksbelang specifiek voor mailbox en interview van betrokkene. PwC heeft meermaals benadrukt dat [redacted] een belangrijke rol heeft vervult in de onderzochte periode. Als [redacted] was [redacted] o.a. belast met de opvolging van het memo Palmen na de bespreking in het MT toeslagen. Deze periode, deze werkgroep en [redacted] rol hierin is volgens PwC van groot belang voor het onderzoek en de onderzoeksvragen en om een compleet beeld van de feiten te kunnen construeren.

Toelichting
In diverse gesprekken die collega's en u zelf met betrokkene heeft gevoerd en de meerdere mailwisselingen zijn de bezwaren verwoord. Deze zijn deels tegemoet gekomen, en deels is dat niet mogelijk. Hieronder is dat nader toegelicht:

- Wat betreft de zorg om op een veilige manier aan het onderzoek deel te kunnen nemen, daar is uitgebreid over gesproken en zijn diverse (extra)waarborgen geboden.
- Wat betreft de vertrouwelijkheid is nadere toelichting gegeven over het belang daarvan, ook voor collega's. U heeft aangeboden om op basis van een conceptverslag met [redacted] en PwC die vertrouwelijkheid nader te bezien. Ook heeft u aangegeven dat [redacted] vrij kan verklaren naar PwC.
- U heeft aangegeven dat PwC aan de afgesproken van vertrouwelijkheid zal worden gehouden.
- U heeft aangegeven dat een interviewverslag [redacted] goedkeuring zal moeten hebben, desgewenst, dit persoonlijk met [redacted] wordt doorgenomen en [redacted] reactie bij een eventueel gebrek aan overeenstemming, integraal zou worden opgenomen.
- Het doel van het onderzoek is uitgebreid nader toegelicht.
- U heeft de garantie per e-mail gegeven dat de uitkomsten van het onderzoek niet worden betrokken in disciplinaire trajecten, tenzij er sprake is van opzet en/of vermoedens van strafbare feiten. Deze toezegging is ook aan de DOR gedaan en geldt voor alle in het onderzoek betrokken medewerkers.
- Ten aanzien van de vrijwaring van eventuele aanspraken van derden heeft u aangegeven dat de werkgever in beginsel aansprakelijk is voor [redacted] handelen in de uitoefening van [redacted] functie, tenzij sprake is van bewuste roekeloosheid of opzet. [redacted] geniet daarmee de ruime bescherming die de wet biedt. U heeft in gesprek en per e-mail verzekerd dat u niet zal weggelopen voor deze verantwoordelijkheid.
- Wat betreft de controleerbaarheid heeft u aangegeven dat PwC verantwoording aflegt in de verslaglegging over de gevolgde werkwijze in het onderzoek. Ook zijn er vanuit Financiën waarnemers aanwezig gedurende het e-mailboxonderzoek die toezien op naleving van de afspraken. Wat betreft een afschrift van de gefilterde e-mails heeft PwC aangegeven dat dit in het onderzoeksbelang niet vooraf kan worden verstrekt. Echter, na afloop van het onderzoek kan desgewenst inzage worden verkregen.
- Wat betreft [redacted] stelling dat er geen sprake zou zijn van een grondslag voor de gegevensverwerking heeft u reeds aangegeven dat u dit standpunt niet deelt. In de eerste plaats is er sprake van een wettelijke plicht aangezien artikel 68 Grondwet dat de ministers en staatssecretarissen verplicht tot het aan de kamers geven van de inlichtingen die de leden van de kamers verlangen, kan de voor het onderzoek noodzakelijke verwerking van persoonsgegevens worden gebaseerd op het nakomen van een wettelijke plicht als bedoeld in artikel 6, eerste lid, aanhef en onder c, AVG. Zoals bekend heeft de Kamer tijdens het debat over de kabinetsreactie op het rapport "ongekend

onrecht" van de Minister-President inlichtingen verlangt over de gang van zaken omtrent het memo Palmen. Daarmee ontstaat een wettelijke plicht op grond van 68 Grondwet. De Minister-President heeft dit bovendien toegezegd. De grondslag is verder gelegen het feit dat het onderzoek wordt verricht in het kader van de uitvoering van een publiekrechtelijke taak, als bedoeld in artikel 6, eerste lid, aanhef en onder e, AVG. Deze publieke taak is gelegen in de verantwoordelijkheid om de gebeurtenissen rondom het memo te kunnen vaststellen, onder meer teneinde herhaling te voorkomen en om verantwoording af te kunnen leggen met betrekking tot die gebeurtenissen. U heeft reeds advies van de landsadvocaat ingewonnen welke bevestigt dat ik dit besluit rechtmatig kan nemen.

- Het beschikbaar stellen van de e-mailbox voor het onderzoek door PwC is noodzakelijk. Het is namelijk nodig om te kunnen voldoen aan de inlichtingenplicht jegens de Kamer. Maar daarnaast is het noodzakelijk gelet op de maatschappelijke impact en de gevolgen van de Kinderopvangtoeslagaffaire, alsmede aan de betekenis van de gang van zaken rond het memo in het kader daarvan alsmede aan het belang van het onderzoek voor het ministerie. Er is een gerechtvaardigd belang om eindelijk een zo volledig mogelijke duidelijkheid te krijgen over de feitelijke gang van zaken rondom het memo. Gelet op het feit dat het memo ook per e-mail is verstuurd en gelet op de aard van het onderzoek ligt het ook voor de hand dat het onderzoek niet goed kan worden uitgevoerd zonder gebruik te maken van e-mails. Voorts is [redacted] functie, toen en nu, van zodanig niveau dat het inherent is dat werk-e-mail mogelijk openbaar gemaakt moet worden op grond van artikel 68 Grondwet, de Wet openbaarheid van bestuur of in het kader van een parlementaire enquête. [redacted] had redelijkerwijs de verwachting kunnen hebben dat e-mailcorrespondentie, zeker waar het betreft zakelijk verkeer, wel verder bekend zou worden, althans betrokken zou worden in een onderzoek zoals dat in dit geval door PwC wordt uitgevoerd. Het gaat hier om een onderzoek dat gericht is op een werkinhoudelijk memo en de e-mails voor het onderzoek van belang zijn dan ook de uitvoering van werkinhoudelijke taken zullen betreffen. Daarmee geeft u absoluut geen enkel oordeel over de wijze waarop [redacted] die taken zou hebben verricht. Nogmaals, het gaat hier sec om een feitenonderzoek. Het gaat hier ook niet om privéaangelegenheden. Dit laatste neemt echter niet weg dat alle e-mail moet worden onderzocht (met de waarborgen die er getroffen zijn) al was het maar om de voor het onderzoek relevante e-mails te selecteren. De inbreuk op [redacted] gerechtvaardigde belangen worden gelet op die waarborgen (zoals o.m. specifieke zoekcriteria/-strategie en alleen de resultaten daarvan worden in het onderzoek betrokken) tot een minimum beperkt. Er is sprake van een beperking van de kring van betrokkenen en van de periode. Met de onderzoekswijze wordt gewaarborgd dat een zo volledig mogelijk beeld van de feiten ontstaat zonder dat daarover enig normatief oordeel wordt gegeven. Doordat het onderzoek door een externe plaatsvindt wordt voorkomen dat (voormalige) collega's van [redacted] kennis kunnen nemen van e-mails. Op de onderzoekers van PwC rust een geheimhoudingsplicht en uit de werkwijze van PwC volgt dat e-mails die niet voor het onderzoek worden gebruikt niet met het ministerie worden gedeeld.
- Het verstrekken van toegang tot [redacted] e-mailbox is gelet op het voorgaande noodzakelijk. [redacted] speelde een cruciale rol in de onderzochte periode. Als [redacted] was [redacted] o.a. belast met de opvolging van het memo Palmen na de bespreking in het MT toeslagen. Het maatschappelijke belang om helderheid te krijgen omtrent de gebeurtenissen rondom het memo is zoals hiervoor beschreven groot. De bezwaren die [redacted] in dit kader hebt opgeworpen kunnen worden afgezet

tegen dit belang. Er zijn voldoende waarborgen getroffen om de veiligheid voor [redacted] als werknemer te garanderen en dit is ook al met [redacted] gecommuniceerd. In dit kader weegt ook mee dat er geen minder verstrekkende wijze bestaat om invulling te geven aan het genoemde belang.

- Wat betreft [redacted] wellicht belangrijkste wens om de inhoud en/of betekenis van de memo Palmen een gegarandeerde rol in het onderzoek te geven. Zoals toegelicht is dat niet aan u. U heeft aangegeven dat er ruim gelegenheid is om dit zelf te verklaren en daarmee een plek te geven in het onderzoek. Deze mogelijkheid heeft [redacted] dus door mee te werken. U kunt vanuit uw rol en de onafhankelijkheid van de onderzoekers geen enkele garantie afgeven over wat een plek krijgt in het rapport. U heeft al wel in algemene zin er aandacht voor gevraagd. PwC heeft al aangegeven ook de context waarin deze feiten zich afspelen mee te nemen. In de afsluiting van [redacted] mail staat dat [redacted] het eens is dat [redacted] input van toegevoegde waarde is voor het onderzoek.
- Los van het besluit tot verstrekken van je e-mailbox voor onderzoek, is tevens met dezelfde onderbouwing van belangen en weging noodzakelijk om medewerking te verlenen aan een interview met PwC in het kader van het aangehaalde maatschappelijk - en onderzoeksbelang.

Ministerie van Financiën

DEP. VERTROUWELIJK
TER BESLISSING
Aan
de secretaris-generaal

Bureau BVA
Inlichtingen
[redacted] (BVA)

T [redacted]

Datum
8 maart 2021

Notitienummer

Auteur
[redacted]

Van

Kopie aan

Bijlage
2

notitie

Ondertekening overeenkomsten extern onderzoek
Dossier 'memo Palmen'

Aanleiding

Tijdens het debat over de POK van 19 januari 2021 heeft de minister-president richting het Kamerlid Omtzigt toegezegd een extern onderzoek te laten instellen om de vragen van Omtzigt over het memo Palmen te kunnen beantwoorden. Het onderzoek richt zich – samengevat – op het reconstrueren en inzichtelijk maken van alle gebeurtenissen vanaf het opstellen van de memo door mevrouw Palmen, in maart 2017, tot en met het toezenden van deze mede aan de Kamer in november 2020.

Toelichting

Het externe onderzoek is na een inkoopprocedure gegund aan PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. In de bijlage treft u de relevante overeenkomsten aan.

Graag bijgevoegde overeenkomsten ondertekenen.

Verwerkersovereenkomst
ARVODI-2018

tussen

Ministerie van Financiën
Bureau BVA
de Secretaris-generaal

en

PricewaterhouseCoopers Advisory
N.V.

inzake

Onderzoek Memo Palmen

met kenmerk

201850016.092.029_A

Contractnummer: 201850016.092.029_A

De ondergetekenden:

1. De Staat der Nederlanden, waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Financiën, namens deze, [redacted], hierna te noemen: Opdrachtgever,

en

2. PricewaterhouseCoopers Advisory N.V., [statutair] gevestigd te Amsterdam, te dezen vertegenwoordigd door de Partner, [redacted], hierna te noemen: Opdrachtnemer,

hierna gezamenlijk te noemen: Partijen;

OVERWEGENDE DAT:

- Opdrachtgever met Opdrachtnemer een Dienstverleningsovereenkomst met betrekking tot het uitvoeren van werkzaamheden op het gebied van "Onderzoek Memo Palmen" met contractnummer 201850016.092.029 (hierna de Overeenkomst) heeft gesloten, die ingaat op 8 maart 2021;
- voor zover Opdrachtnemer Persoonsgegevens Verwerkt ten behoeve van Opdrachtgever in het kader van de Overeenkomst, Opdrachtgever krachtens artikel 4, onderdeel 7 en onderdeel 8, van de Verordening kwalificeert als verwerkingsverantwoordelijke voor de Verwerking van Persoonsgegevens en Opdrachtnemer als verwerker;
- Partijen in deze Verwerkersovereenkomst, zoals bedoeld in artikel 28, derde lid, van de Verordening, hun afspraken over de Verwerking van Persoonsgegevens door Opdrachtnemer wensen vast te leggen.

KOMEN OVEREEN:

Artikel 1. Begrippen

In deze Verwerkersovereenkomst wordt een aantal begrippen met een beginhoofdletter gebruikt. Aan deze begrippen komt de betekenis toe die hieraan wordt gegeven in artikel 1 van de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten 2018 (ARVODI-2018). In afwijking daarvan of in aanvulling daarop wordt onder de volgende begrippen in deze Verwerkersovereenkomst verstaan:

1.1 Betrokkene: degene op wie een Persoonsgegeven betrekking heeft.

1.2 Inbreuk in verband met Persoonsgegevens: een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte gegevens.

1.3 Overeenkomst: de Overeenkomst "Onderzoek Memo Palmen" tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer van 8 maart 2021, met kenmerk 201850016.092.029.

1.4 Persoonsgegevens: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, die Opdrachtnemer in het kader van de Overeenkomst ten behoeve van Opdrachtgever verwerkt.

1.5 Verordening: Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van de Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

1.6 Verwerkersovereenkomst: deze overeenkomst inclusief overwegingen en bijbehorende bijlagen.

1.7 Verwerking: een bewerking of een geheel van bewerkingen in het kader van de Overeenkomst met betrekking tot Persoonsgegevens, of een geheel van Persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen.

Artikel 2. Voorwerp van deze Verwerkersovereenkomst

2.1 Deze Verwerkersovereenkomst regelt de Verwerking van Persoonsgegevens door Opdrachtnemer in het kader van de Overeenkomst.

2.2 De aard en het doel van de Verwerking, het soort Persoonsgegevens en de categorieën van Persoonsgegevens, Betrokkenen en ontvangers zijn in Bijlage 1 omschreven.

2.3 Opdrachtnemer garandeert de toepassing van passende technische en organisatorische maatregelen, opdat de Verwerking aan de vereisten van de Verordening voldoet en de bescherming van de rechten van de Betrokkene is gewaarborgd.

2.4 Opdrachtnemer garandeert te voldoen aan de vereisten van de toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens.

Artikel 3. Inwerkingtreding en duur

3.1 Deze Verwerkersovereenkomst treedt in werking op het moment waarop deze door Partijen is ondertekend.

3.2 Deze Verwerkersovereenkomst eindigt nadat en voor zover Opdrachtnemer alle Persoonsgegevens overeenkomstig artikel 10 heeft gewist of terugbezorgd.

3.3 Geen van Partijen kan deze Verwerkersovereenkomst tussentijds opzeggen.

Artikel 4. Omvang verwerkingsbevoegdheid Opdrachtnemer

4.1 Opdrachtnemer Verwerkt de Persoonsgegevens uitsluitend in opdracht en op basis van schriftelijke instructies van Opdrachtgever behoudens afwijkende wettelijke voorschriften die op Opdrachtnemer van toepassing zijn.

4.2 Indien een instructie als bedoeld in het eerste lid naar het oordeel van Opdrachtnemer in strijd is met een wettelijk voorschrift inzake gegevensbescherming, stelt hij Opdrachtgever daarvan voorafgaand aan de Verwerking in kennis, tenzij een wettelijk voorschrift deze kennisgeving verbiedt.

4.3 Indien Opdrachtnemer op grond van een wettelijk voorschrift Persoonsgegevens dient te verstrekken, informeert hij Opdrachtgever onmiddellijk, en zo mogelijk voorafgaand aan de verstrekking.

4.4 Opdrachtnemer heeft geen zeggenschap over het doel van en de middelen voor de Verwerking van Persoonsgegevens.

Artikel 5. Beveiliging van de Verwerking

5.1 In aanvulling op artikel 15 van de ARVODI-2018 en onverminderd artikel 2.3 van deze Verwerkersovereenkomst treft Opdrachtnemer de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen zoals beschreven in Bijlage 2.

5.2 Partijen erkennen dat het waarborgen van een passend beveiligingsniveau voortdurend kan dwingen tot het treffen van aanvullende beveiligingsmaatregelen. Opdrachtnemer waarborgt een op het risico afgestemd beveiligingsniveau.

5.3 Indien en voor zover Opdrachtgever daarom uitdrukkelijk schriftelijk verzoekt, zal Opdrachtnemer aanvullende maatregelen treffen met het oog op de beveiliging van de Persoonsgegevens.

5.4 Opdrachtnemer Verwerkt Persoonsgegevens niet buiten de Europese Unie, tenzij hij daarvoor uitdrukkelijk schriftelijk toestemming heeft verkregen van Opdrachtgever en behoudens afwijkende wettelijke verplichtingen.

5.5 Opdrachtnemer informeert Opdrachtgever zonder onredelijke vertraging zodra hij kennis heeft genomen van onrechtmatige Verwerkingen van Persoonsgegevens of inbreuken op beveiligingsmaatregelen zoals genoemd in het eerste en tweede lid.

5.6 Opdrachtnemer verleent Opdrachtgever bijstand bij het doen nakomen van de verplichtingen uit hoofde van de artikelen 32 tot en met 36 van de Verordening.

Artikel 6. Geheimhouding door Personeel van Opdrachtnemer

6.1 De Persoonsgegevens hebben een vertrouwelijk karakter als bedoeld in artikel 13.1 van de ARVODI-2018.

6.2 Opdrachtnemer toont op verzoek van Opdrachtgever aan dat Personeel zich ertoe heeft verbonden vertrouwelijkheid in acht te nemen als bedoeld in artikel 13.2 van de ARVODI-2018.

Artikel 7. Subverwerker

Wanneer Opdrachtnemer, met inachtneming van het bepaalde in artikel 8 van de ARVODI-2018, een andere verwerker inschakelt om ten behoeve van Opdrachtgever verwerkingsactiviteiten te verrichten, worden aan deze andere verwerker bij een overeenkomst dezelfde verplichtingen inzake gegevensbescherming opgelegd als die welke in deze Verwerkersovereenkomst zijn opgenomen.

Artikel 8. Bijstand vanwege rechten van Betrokkene

Opdrachtnemer verleent Opdrachtgever bijstand bij het vervullen van diens plicht om verzoeken om uitoefening van de in hoofdstuk III van de Verordening vastgelegde rechten van de Betrokkene te beantwoorden.

Artikel 9. Inbreuk in verband met Persoonsgegevens

9.1 Opdrachtnemer informeert Opdrachtgever zonder onredelijke vertraging, zodra hij kennis heeft genomen van een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens, overeenkomstig de afspraken zoals vastgelegd in Bijlage 3.

9.2 Opdrachtnemer informeert Opdrachtgever ook na een melding op grond van het eerste lid over ontwikkelingen betreffende de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens.

9.3 Partijen dragen elk de door henzelf in verband met de melding aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit en Betrokkene te maken kosten.

Artikel 10. Terugbezorgen of wissen Persoonsgegevens

10.1 Na afloop van de Overeenkomst draagt Opdrachtnemer, naar gelang de keuze van Opdrachtgever, zorg voor het terugbezorgen aan Opdrachtgever of het wissen van alle Persoonsgegevens. Opdrachtnemer verwijdert kopieën, behoudens afwijkende wettelijke voorschriften.

Artikel 11. Informatieverplichting en audit

11.1 Opdrachtnemer stelt alle informatie ter beschikking die nodig is om aan te tonen dat de verplichtingen uit deze Verwerkersovereenkomst zijn en worden nagekomen.

11.2 Opdrachtnemer verleent alle benodigde medewerking aan audits.

Aldus op de laatste van de twee hierna genoemde data overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Plaats: Den Haag
Datum: 9-3-2021

De Minister van Financiën,
namens deze,
de Secretaris-Generaal,

Plaats: Amsterdam
Datum: .....-.....-2021

PricewaterhouseCoopers Advisory N.V.,
namens deze,
de Partner,

Bijlagen:
Bijlage 1: De Verwerking van Persoonsgegevens;
Bijlage 2: Passende technische en organisatorische maatregelen;
Bijlage 3: Afspraken betreffende Inbreuken in verband met Persoonsgegevens.

Bijlage 1: De Verwerking van Persoonsgegevens

In deze bijlage moet in ieder geval het volgende worden gespecificeerd:

Het onderwerp/aard en doel van de Verwerking	Ten behoeve van een feitenonderzoek.
Het soort Persoonsgegevens	Ntb in overleg met opdrachtnemer, afhankelijk van onderzoeksopzet.
Beschrijving categorieën Persoonsgegevens	Ntb in overleg met opdrachtnemer, afhankelijk van onderzoeksopzet.
Beschrijving categorieën Betrokkenen	Getuigen, en betrokkenen. Sommige personen worden met toenaam genoemd in de melding die wordt onderzocht.
Beschrijving categorieën ontvangers van Persoonsgegevens	Opdrachtnemer.

Voor de inhoud van deze bijlage kan onder meer gebruik worden gemaakt van de registratie die de Verwerkingsverantwoordelijke op grond van artikel 30 van de Verordening dient aan te houden.

Bijlage 2: Passende technische en organisatorische maatregelen

Opdrachtgever en Opdrachtnemer komen inzake het treffen van technische en organisatorische maatregelen met betrekking tot de verwerking van de Persoonsgegevens het volgende overeen.

De Opdrachtnemer zal bij het verwerken van de Persoonsgegevens de volgende technische en organisatorische maatregelen treffen dan wel in acht nemen:

1. De Opdrachtnemer draagt er zorg voor dat de beveiligingsmaatregelen van de verwerking van persoonsgegevens voldoet aan het minimale beveiligingsniveau van het servicemanagementsysteem ISO/IEC 27001 Naast de minimale beveiligingsmaatregelen geldt dat het verplaatsen van deze onderzoeksgegevens naar een omgeving buiten de door de Opdrachtnemer beveiligde omgeving niet is toegestaan.

2. Vanuit het systeem van de Opdrachtnemer en de dienstverlening van de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever wordt niet voorzien in het verwijderen van de Persoonsgegevens. De Persoonsgegevens blijven bewaard zo lang als noodzakelijk voor de uitvoering van de Dienstverlening overeenkomstig de Dienstverleningsovereenkomst alsmede binnen de vigerende wet- en regelgeving omtrent het bewaren van Persoonsgegevens. Na afloop van de Dienstverlening worden de Persoonsgegevens conform artikel 10 van deze Verwerkersovereenkomst aan de Opdrachtgever geretourneerd.

3. Geautoriseerde medewerkers van de Opdrachtnemer hebben in het ICT-systeemtoegang tot de Persoonsgegevens van de aanvragers. De Opdrachtnemer voert logging en monitoring op de authenticatie en autorisatie uit en rapporteert hierover aan de Opdrachtgever.

Zie voor meer informatie de website van de Autoriteit Persoonsgegevens:
https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/beveiliging/beveiliging-van-persoonsgegevens#publications.

Bijlage 3: Afspraken betreffende Inbreuken in verband met Persoonsgegevens

De Opdrachtgever en de Opdrachtnemer komen inzake het treffen van maatregelen in verband met de meldplicht datalekken het volgende overeen.

De meldprocedure datalekken is hieronder beschreven.

De Opdrachtnemer zal bij het verwerken van de Persoonsgegevens de volgende maatregelen in verband met de meldplicht datalekken de volgende maatregelen treffen dan wel in acht nemen:

1. De Opdrachtnemer zal bij de Opdrachtgever onverwijld en niet later dan 24 uur nadat de Opdrachtnemer van een Datalek kennis heeft gekregen, in kennis stellen van de inbreuk op de beveiliging van de Persoonsgegevens die betrekking hebben op de uitvoering van de opdracht. De Opdrachtnemer meldt dit aan de Contactpersoon van de Dienstverlening, [ ] [ ] [ ] [ ]:
    - e-mailadres: [ ]@minfin.nl;
    - mobiele telefoonnummer: [ ]

2. Deze meldplicht houdt in het melden door de Opdrachtnemer bij de Opdrachtgever van het feit dat er een Datalek is geweest, alsmede:
    i. wat de (vermeende) oorzaak is van het Datalek;
    ii. wat het (vooralsnog bekende en/of te verwachten) gevolg is van het Datalek, en;
    iii. wat de voorgestelde oplossing is om de gevolgen van het incident te beperken en herhaling te voorkomen. De Opdrachtnemer handelt hierbij naar de incidentenprocedure.

3. Tevens verleent Opdrachtnemer waar nodig volledige medewerking aan de adequate informatieverstrekking aan betrokkenen in het kader van de Meldplicht Datalekken.

4. Na melding rapporteert de Opdrachtnemer wekelijks over de afhandeling van het beveiligingsincident en/of Datalek en de maatregelen om de gevolgen van het incident te beperken en herhaling te voorkomen, zodat de Opdrachtgever op de hoogte blijft van de stand van zaken. In onderling overleg kan besloten worden dat verdere rapportage niet meer nodig is, dit wordt dan schriftelijk vastgelegd.

5. De Opdrachtgever beoordeelt de beveiligingsincidenten, inbreuken en datalekken die worden gerapporteerd door de Opdrachtnemer of door eventuele subverwerkers. Datalekken die onder een wettelijke meldplicht vallen, wordt door de Opdrachtnemer gemeld bij de Functionaris voor de Gegevensbescherming Financiën, de heer [ ]:
    - e-mailadres: [ ]@minfin.nl
    - telefoonnummer: [ ]

Zie voor meer informatie de website van de Autoriteit Persoonsgegevens ten aanzien van het "Meldloket datalekken van de Autoriteit Persoonsgegevens":
https://datalekken.autoriteitpersoonsgegevens.nl/actionpage?0

Dienstverleningsovereenkomst ARVODI-2018

tussen

Ministerie van Financiën
Bureau BVA
de Secretaris-generaal

en

PricewaterhouseCoopers Advisory N.V.

inzake

Onderzoek Memo Palmen

met kenmerk

201850016.092.029

Ingangsdatum Dienstverleningsovereenkomst: 15 maart 2021
Contractnummer: 201850016.092.029
Verplichtingennummer: BVA-13735

NAW-gegevens:
PricewaterhouseCoopers Advisory N.V.
Thomas R. Malthusstraat 5
1066 JR Amsterdam

IBAN-code: NL70ABNA052110308
BIC-code: ABNANL2A
BTW-nummer: 8110.99.635B01

De ondergetekenden:

1. De Staat der Nederlanden, waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Financiën, namens deze, [redacted], hierna te noemen: Opdrachtgever,

en

2. PricewaterhouseCoopers Advisory N.V., [statutair] gevestigd te Amsterdam, te dezen vertegenwoordigd door de Partner, [redacted], hierna te noemen: Opdrachtnemer,

OVERWEGENDE DAT:

- Opdrachtgever behoefte heeft aan een Feitenonderzoek mbt de memo Palmen naar aanleiding van de toeslagaffaire;
- Opdrachtgever aan Opdrachtnemer heeft verzocht hiervoor een offerte uit te brengen;
- Opdrachtnemer op 25 februari 2021 een offerte heeft uitgebracht;
- Opdrachtgever deze offerte heeft aanvaard;
- Opdrachtnemer zich in voldoende mate op de hoogte heeft gesteld van wat Opdrachtgever met de opdracht wil bereiken;
- Partijen de daaruit voortvloeiende rechtsverhouding schriftelijk wensen vast te leggen in een overeenkomst.

KOMEN OVEREEN:

In deze Overeenkomst wordt een aantal begrippen met een beginhoofdletter gebruikt. Aan deze begrippen komt de betekenis toe die hieraan wordt gegeven in artikel 1 van de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten 2018 (ARVODI-2018).

1. Voorwerp van de Overeenkomst

1.1 Opdrachtgever verleent aan Opdrachtnemer opdracht tot het verrichten van Diensten overeenkomstig de op basis van de offerteaanvraag van Opdrachtgever d.d. 1 februari 2021 met kenmerk 201850016.092.029, (Bijlage 1) door Opdrachtnemer uitgebrachte offerte d.d. 25 februari 2021 met kenmerk 30320629F091NAA/2021-0112/SK/Avd/SSE (Bijlage 2), welke opdracht Opdrachtnemer bij dezen aanvaardt, een en ander voor zover daarvan niet in deze Overeenkomst wordt afgeweken.

1.2 De navolgende documenten vormen gezamenlijk de Overeenkomst. Voor zover deze documenten met elkaar in tegenspraak zijn, prevaleert het eerdergenoemde document boven het later genoemde:

1. deze Overeenkomst;
2. de Verwerkersovereenkomst met kenmerk 201850016.092.029_A;
3. de Nota van Inlichtingen d.d. 11 februari 2021;
4. de ARVODI-2018;
5. de Offerteaanvraag met kenmerk 201850016.092.029 inclusief Bijlagen d.d. 1 februari 2021;
6. de door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever uitgebrachte Offerte van 25 februari 2021, met kenmerk 30320629F091NAA/2021-0112/SK/Avd/SSE inclusief Bijlagen.

1.3 De resultaten van de Diensten worden geleverd in de vorm van c.q. afgerond door indiening van een eindrapport. Het eindrapport bevat in elk geval een opgave van de bereikte resultaten, de daarbij gebruikte methoden en technieken, alsmede de daarop gebaseerde conclusies. Het eindrapport wordt uiterlijk op 1 juli 2021 aan Opdrachtgever digitaal opgeleverd.

1.4 Het onderzoeksteam van Opdrachtnemer bestaat uit de volgende personen:

- [redacted] Senior manager Forensic Services
- [redacted] Senior Manager Forensic Technology Solutions
- [redacted] Senior manager Public Sector Consulting
- [redacted] Senior manager Forensic Services
- [redacted] Director Forensic Technology Solutions
- [redacted] Partner Forensic Services
- [redacted] Senior director Forensic Services

2. Totstandkoming, tijdsplanning of duur van de Overeenkomst

2.1 De overeengekomen Diensten worden verricht in de periode van 8 maart 2021 tot en met 1 juli 2021.

2.2 Mocht er aanvullend onderzoek nodig zijn dan is de mogelijkheid tot verlenging. Voor het aanvullend onderzoek zal een aanvullende offerte worden opgevraagd en gelden dezelfde uurtarieven als in de initiële offerte. De Overeenkomst kan dan maximaal één (1) keer voor maximaal drie (3) maanden worden verlengd. De looptijd inclusief verlenging is tot en met 30 september 2021.

3. Prijs en overige financiële bepalingen

3.1 Opdrachtnemer verricht de Diensten tegen een vaste totaalprijs. Deze vaste totaalprijs bedraagt € 99.711,-- (exclusief btw en inclusief reis-, verblijf en eventuele overige kosten) (€ 120.650,31 inclusief btw en inclusief reis-, verblijf- en eventuele overige kosten). De volgende functieprofielen en uurtarieven (exclusief BTW) gelden daarbij:

- Partner/director € 285,-- excl. btw per uur
- Senior manager € 235,20 excl. btw per uur
- Medior teamleden € 190,45 excl. btw per uur
- Junior teamleden € 117,70 excl. btw per uur

3.2 Opdrachtnemer dient bij gebruik van de verlengingsoptie een separate aanvullende offerte in bij Opdrachtgever ten aanzien van de te verrichten Diensten. De uurtarieven blijven hierbij gelijk aan de intiele opdracht. Opdrachtgever accordeert deze Offerte voordat de Diensten aanvangen. De geaccordeerde Offerte wordt middels een Wijzigingsovereenkomst vastgelegd.

3.3 Uitdrukkelijk wordt bepaald dat indien Opdrachtnemer geen btw in rekening brengt, maar voor (een deel van) de Diensten geen vrijstelling van btw blijkt te bestaan, deze niet ten laste komt van Opdrachtgever.

3.4 De prijs heeft betrekking op alle door Opdrachtnemer in het kader van deze Overeenkomst te verrichten Diensten en eventueel daartoe benodigde materialen.

3.5 De overeengekomen tarieven zijn vast en onveranderlijk gedurende de duur van deze Overeenkomst (inclusief de eventuele optie).

3.6 Betaling vindt plaats als volgt:
- een bedrag van € 49.855,50 (excl. btw) halverwege de looptijd 1 mei 2021;
- het restant van € 49.855,50 (excl. btw) na acceptatie van de resultaten van de Diensten (het eindrapport) door Opdrachtgever.

3.7 Opdrachtnemer zendt de facturen onder vermelding van bovengenoemd contractnummer en verplichtingennummer/inkooporder nummer aan het centrale aanleverpunt voor e-facturen bij de Rijksoverheid:
- Factuuradres/OIN-nummer: 00000001003214394000
- Ministerie/afdeling: Ministerie van Financiën/het Beveiligingsambtenaar-Office

3.8 Het is Opdrachtnemer niet toegestaan op facturen kredietbeperkingstoeslagen op te nemen.

4 Contactpersonen

4.1 Contactpersoon voor Opdrachtgever is .
Contactpersoon voor Opdrachtnemer is .

5 Tijden en plaats Diensten

5.1 De Diensten worden verricht op een nader te bepalen locatie.

5.2 Indien de Diensten worden verricht ten kantore van Opdrachtgever verleent hij het Personeel van Opdrachtnemer toegang tot de plaats waar de Diensten worden verricht, en stelt hij dit Personeel in staat de Diensten onder de bij die Partij gebruikelijke arbeidsomstandigheden te verrichten gedurende de regulier geldende kantoortijden.

6 Overige Voorwaarden

6.1 Op deze Overeenkomst zijn uitsluitend van toepassing de "Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten 2018 (ARVODI-2018)" (Bijlage 3) / (reeds in het bezit van Partijen), voor zover daarvan in deze Overeenkomst niet wordt afgeweken. De toepasselijkheid van (eventuele) algemene en bijzondere voorwaarden van Opdrachtnemer is uitgesloten.

6.2 Onverminderd de plicht genoemd in artikel 9 van de ARVODI-2018 om over de voortgang van de Diensten aan Opdrachtgever te rapporteren wanneer en op de wijze waarop deze dat nodig acht, is Opdrachtnemer in ieder geval gehouden schriftelijk te rapporteren.

6.3 Er is een begeleidingscommissie/stuurgroep ingesteld als bedoeld in artikel 11 van de ARVODI-2018.

De taken van deze begeleidscommissie betreffen de volgende:
- het begeleiden van de Opdrachtnemer bij de uitvoering van het onderzoek in het licht van de taakopdracht;
- de Opdrachtgever adviseren over en eventuele noodzaak om de taakopdracht bij te stellen.

6.4 Bij schending van de geheimhoudingsverplichtingen die ingevolge artikel 13 van de ARVODI-2018 op [redacted] en [redacted] Personeel rusten, is Opdrachtnemer aan Opdrachtgever een boete verschuldigd van € 100.000,00 (exclusief BTW) per gebeurtenis.

6.5 Opdrachtnemer, inclusief [redacted] Personeel, zal alle informatie die hem gedurende de Dienstverlening ter kennis komt en waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs kan vermoeden, vertrouwelijk behandelen en op generlei wijze bekendmaken, daaronder vallen in het bijzonder alle documenten en informatie welke zowel schriftelijk, als mondeling worden verstrekt, in het kader van de Dienstverlening, behalve voor zover vigerende beroeps- en gedragsregels, enig wettelijk voorschrift of uitspraak van de rechter hem tot bekendmaking verplicht of voor zover de Opdrachtgever hiervoor toestemming heeft gegeven. Informatie van algemene bekendheid en/of informatie die door de Opdrachtgever openbaar is gemaakt valt buiten de werkingssfeer van de geheimhoudingsplicht.

6.6 Opdrachtnemer maakt de informatie uitsluitend bekend binnen de eigen organisatie aan personen die deze informatie nodig hebben voor het doel waarvoor de Opdrachtgever deze informatie heeft verstrekt en verplicht de betreffende personen tot geheimhouding van deze informatie.

6.7 Opdrachtnemer licht bij het onderzoek de betrokken informanten in over de doelstelling van het onderzoek en het tijdstip waarop de resultaten daarvan bekend worden gemaakt, garandeert desgewenst hun anonimiteit en gebruikt de door hen verstrekte gegevens uitsluitend voor de aangegeven doelstelling.

6.8 In aanvulling op de in artikel 21, derde lid, van de ARVODI-2018 opgenomen afwijking van de beperking van aansprakelijkheid vervalt deze beperking van de aansprakelijkheid ook ten aanzien van aanspraken op schadevergoeding, waaronder mede begrepen de door de toezichthoudende autoriteit opgelegde boetes, in verband met tekortschieten in de nakoming van de Verwerkersovereenkomst.

6.9 In overeenstemming met artikel 24 van de ARVODI-2018 geldt met betrekking tot publicatie het volgende: uitsluitend Opdrachtgever is bevoegd om (delen van) de rapportage openbaar te maken. Indien Opdrachtgever daartoe besluit, vermeldt hij daarbij Opdrachtnemer als uitvoerend bureau. Indien Opdrachtgever gelijktijdig met de publicatie van de rapportage een toelichting of commentaar daarop openbaar wil maken, pleegt hij daarover voorafgaand overleg met Opdrachtnemer.

7 Integriteitsverklaring

7.1 Opdrachtnemer verklaart dat hij ter verkrijging van de opdracht Personeel van Opdrachtgever generlei voordeel heeft geboden, gegeven, doen aanbieden of doen geven. Hij zal dat ook niet alsnog doen teneinde personen in dienst van Opdrachtgever te bewegen enige handeling te verrichten of na te laten.

8 Slotbepaling

8.1 In aanvulling op artikel 22 van de ARVODI-2018 geldt dat in alle gevallen van voortijdige beëindiging van deze Overeenkomst Opdrachtgever van Opdrachtnemer kan verlangen dat deze de Diensten op een zodanige wijze afrondt en de resultaten zodanig overdraagt aan Opdrachtgever of een door hem aan te wijzen derde, dat onbelemmerde voortzetting van de Diensten mogelijk is.

8.2 Afwijkingen van deze Overeenkomst zijn slechts bindend voor zover zij uitdrukkelijk tussen Partijen schriftelijk zijn overeengekomen.

8.3 Door ondertekening van deze Overeenkomst vervallen alle eventueel eerder door Partijen gemaakte mondelinge en schriftelijke afspraken omtrent de hierbij overeengekomen Diensten.

Aldus op de laatste van de twee hierna genoemde data overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Plaats: Den Haag Datum: 31-3-2021	Plaats: Amsterdam Datum: .....-.....-2021
De Minister van Financiën, namens deze, de Secretaris-Generaal,	PricewaterhouseCoopers Advisory N.V., namens deze, de Partner,

Bijlagen *(reeds in het bezit van Partijen)*:
1. Offerteaanvraag d.d. 1 februari 2021 met kenmerk 201850016.092.029 inclusief Bijlagen;
2. Offerte d.d. 25 februari 2021 met kenmerk 30320629F091NAA/2021-0112/SK/Avd/SSE inclusief Bijlagen;
3. ARVODI-2018;
4. Verwerkersovereenkomst ARVODI-2018 met kenmerk 201850016.092.029_A.

Geprint met Digidoc 2 op 08-03-2021, 14:30

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	BVA 45496 DOVK VOVK onderzoek P
Nummer:	2021-0000005233
Algemeen taakverzoek:	Hierbij de overeenkomsten voor het onderzoek P. SG heb ik per mail geinformeerd met iets meer toelichting. Oplegnotitie ontbreekt ivm tijdgebrek en snelheid start.

Document: DOVK 201850016.092.092 (002) (2021-0000045496)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (BVA)	05-03-2021, 16:38	Bureau BVA Paraferen

Document: VOVK 201850016.092.029_A (2021-0000045498)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (BVA)	05-03-2021, 16:39	Bureau BVA Paraferen

Ministerie van Financiën

TERSTOND
TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane

Bureau BVA / OIF
Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
18 mei 2021

Notitienummer
2021-0000096978

Auteur
[redacted]

Van
BVA

Bijlagen
1. Kamerbrief
2. Onderzoeksopdracht PWC
3. Advies Landsadvocaat

notitie

Kamerbrief opdracht PWC inzake memo-Palmen

Aanleiding

- De minister-president heeft tijdens het debat over het rapport van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag van 19 januari jl. toegezegd dat een extern onderzoek zal worden ingesteld naar de gebeurtenissen rondom het memorandum van de vaktechnisch coördinator Toeslagen over de CAF-11 zaak, daterend uit 2017. Daarnaast meer in het bijzonder de gebeurtenissen in de periode juni 2019 rondom dit memorandum.
- Dit onderzoek is inmiddels gegund aan PWC. U heeft toegezegd de Kamer te informeren over de onderzoeksopdracht. Hierbij ontvangt u een concept Kamerbrief om de onderzoeksopdracht aan de Kamer te verstrekken.
- Op dinsdag 11 mei heeft u een eerste concept van deze Kamerbrief ontvangen. U heeft daarbij aangegeven graag ook het advies van de Landsadvocaat bij deze brief te verstrekken. U heeft hierover op 17 mei overeenstemming bereikt met uw ambtsgenoten van JenV en van BZK.
- Bijgevoegd treft u de aangepaste Kamerbrief.

Beslispunt

Stemt u in met bijgaande Kamerbrief? Indien u instemt, wordt u verzocht de brief te ondertekenen (bijlage 1).

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Bureau BVA / OIF
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2021-0000097549

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen
1. Onderzoeksopdracht
2. Advies Landsadvocaat

Datum
Betreft Feitenonderzoek naar memorandum vaktechnisch coördinator

Geachte voorzitter,

De minister-president heeft tijdens het debat over het rapport van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag van 19 januari jl. toegezegd dat een extern onderzoek zal worden ingesteld naar de gebeurtenissen rondom het memorandum van de vaktechnisch coördinator Toeslagen over de CAF-11 zaak, daterend uit 2017. Daarnaast meer in het bijzonder de gebeurtenissen in de periode juni 2019 rondom dit memorandum.

Op 29 januari jl. berichtte ik u dat een aanbestedingsprocedure voor het onderzoek in gang was gezet. Bij de zesde Voortgangsrapportage Kinderopvangtoeslag heb ik uw Kamer gemeld dat de opdracht is gegund aan PwC. Hierbij doe ik uw Kamer de opdrachtformulering toekomen.

In de zesde Voortgangsrapportage heb ik uw Kamer tevens gemeld dat ik ernaar streef dat het onderzoek voor 1 juli 2021 is afgerond. Het beschikbaar stellen van de door PwC gevraagde digitale informatiebronnen, waaronder e-mailboxen, vergt echter meer tijd dan verwacht waardoor de geplande einddatum helaas zal opschuiven. Uiteraard wil ik volledige medewerking geven en krijgt PwC waar mogelijk toegang tot alle informatie die men verlangt. De vertraging komt doordat het raadplegen van e-mailboxen van een werknemer door een werkgever een inbreuk op de privacy is. Dit kan dus alleen als aan de wettelijke eisen en waarborgen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming is voldaan. Daarom is aan de Landsadvocaat verzocht om hierover te adviseren. Gelet op het uitzonderlijke karakter van de gebeurtenissen rondom de kinderopvangtoeslag en de toezeggingen van het kabinet ten aanzien van de transparantie in dit dossier, doe ik u dit advies bij wijze van uitzondering hierbij toekomen.[1] Om te voldoen aan de eisen aan de AVG dient een belangenafweging plaats te vinden, zoals subsidiariteit en proportionaliteit, waarbij in het bijzonder de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van degenen op wie de gegevens betrekking hebben in

[1] De interdepartementale beleidslijn t.a.v. publicatie van adviezen van de Landsadvocaat, zoals aangekondigd in de kabinetsreactie op het rapport Ongekend onrecht (Kamerstuk 35510-4, 15 januari 2021), is nog in ontwikkeling. Vooruitlopend op de besluitvorming over deze beleidslijn is bij wijze van uitzondering besloten om dit advies met uw Kamer te delen.

aanmerking wordt genomen. Dit proces kost tijd omdat het voor eenieder van belang is dat dit op zorgvuldige wijze plaatsvindt.

Om te voldoen aan de juridische eisen en waarborgen heeft PwC een protocol opgesteld voor het onderzoeken van de digitale informatiebronnen waarbij hun onafhankelijkheid is gewaarborgd en er een zorgvuldig proces is ingericht, zodat PwC zo spoedig mogelijk over de gevraagde bronnen kan beschikken. PwC heeft inmiddels al beschikking gekregen over digitale gegevens zoals de ongelakte documenten vanuit de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) en Adviescommissie Uitvoering Toeslagen. Ook is PwC gestart met het houden van interviews. Ik zal uw Kamer in de zevende Voortgangsrapportage nader informeren over de voortgang en over een nieuwe planning voor dit onderzoek.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane,

Alexandra C. Van Huffelen

Bureau BVA / OIF

Ons kenmerk
2021-0000097549

Plan van Aanpak
Onderzoek OZ 21007

31 maart 2021

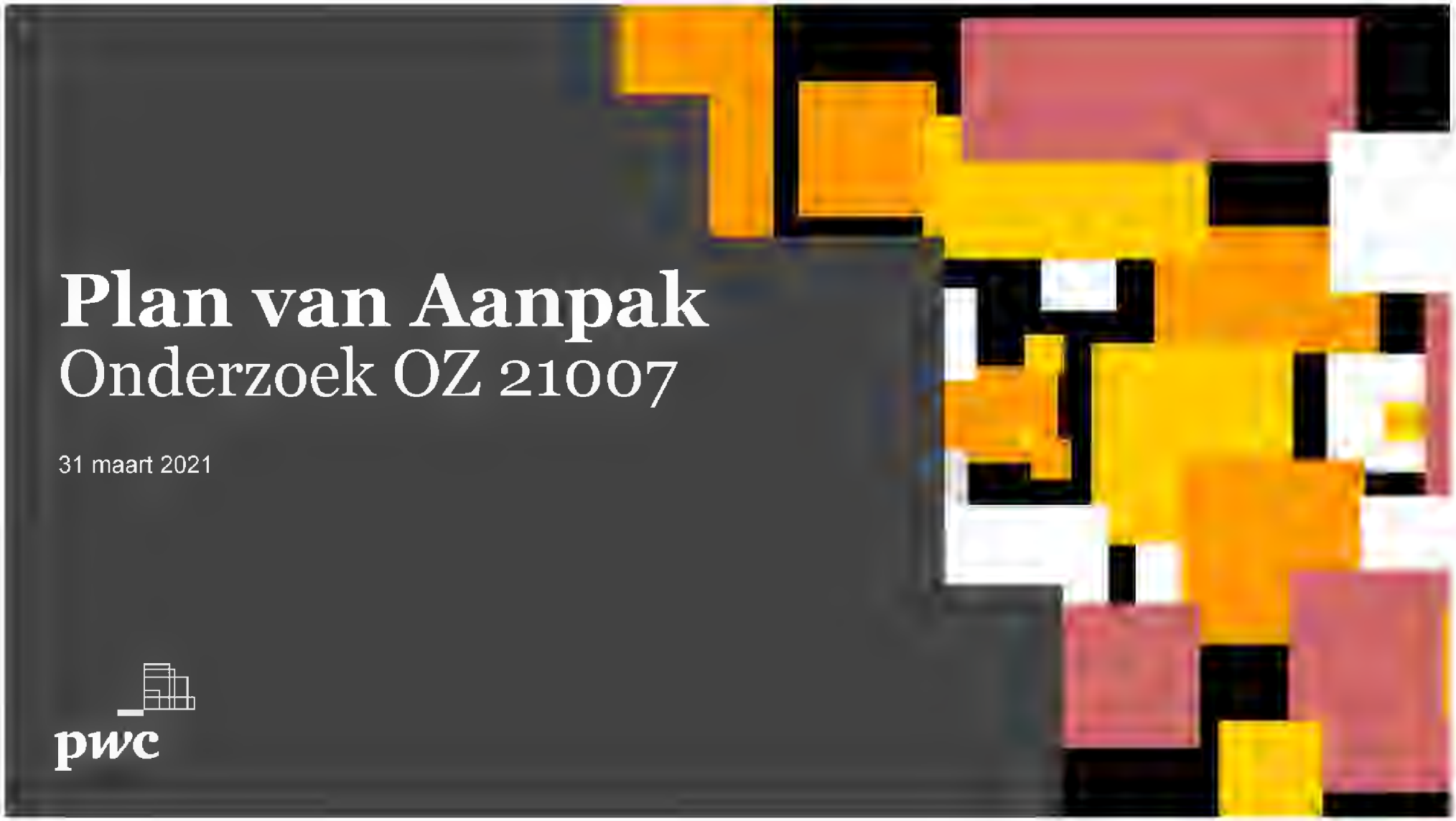

pwc

Inhoud

1. Opdracht
2. Werkzaamheden
3. (Mogelijke) knelpunten
4. Planning en coördinatie

Opdracht

Onderzoeksvragen:

1. Tijdlijn memo-Palmen maart 2017 – december 2020

2. Reconstructie van de 'juni-week' 2019

Opdracht

Tijdlijn:

"**Maak een tijdlijn** waaruit blijkt:

- wie het memo-Palmen tussen maart 2017 en november 2020, toen het eindelijk naar de Kamer gestuurd werd, allemaal gekregen heeft (via de mail of fysiek of op andere wijze);
- bij welke bijeenkomsten het memo-Palmen besproken is, wie daarbij aanwezig was, en wat er besproken is."

Opdracht

Reconstructie:

"**Maak een reconstructie** van de 'juni-week' van 2019 waarin, van dag tot dag, beschreven wordt welke informatie er in de bijeenkomsten op tafel kwam. Betrek daarbij – onder meer – de volgende bijeenkomsten:

[…]

Betrek bij deze reconstructie wat er, per bijeenkomst, aan de orde is gesteld over:

- het memo-Palmen uit maart 2017;

- de rol die (tweede) nationaliteit speelde in de context van het memo Palmen bij CAF-zaken, als indicatie voor georganiseerd misbruik (en het gericht uitvragen van tweede nationaliteit);

- de ondeugdelijkheid van het onderzoek in de CAF 11-zaak welke functionarissen bij elk van deze bijeenkomsten aanwezig waren;

- welke factsheets er zijn opgesteld en waarom daarin wel (of juist niet) verwezen wordt naar het memo Palmen."

Opdracht

Randvoorwaarden:

- Politiek gevoelig dossier
- Vertrouwelijkheid tijdens onderzoek
- Openbaarheid onderzoeksrapport
- Géén persoonsgericht onderzoek
- Onafhankelijkheid onderzoekers
- Heeft begeleidingscommissie overige punten?

Werkzaamheden

1. Identificeren, verzamelen en verwerken van beschikbare en mogelijk relevante informatie;

2. Onderzoek van de verzamelde informatie en voorbereiding van de interviews;

3. Interviews met personen die vanuit hun (voormalige) functie relevant zijn voor de beantwoording van de onderzoeksvragen;

4. Rapportage van bevindingen met daarin de beantwoording van de onderzoeksvragen.

Identificeren, verzamelen en verwerken informatie

Informatiestromen:

- **Formele informatiestroom** - Informatie zoals opgenomen in het documentmanagementsysteem, waaronder notulen van overleggen, (concept)memo's etc.
- **Informele informatiestroom** - Overige informatie buiten de formele informatiestroom, zoals email, persoonlijke notities van overleggen en onderlinge afstemming.

Twee methoden:

1. Volgen van het memo-Palmen door te starten bij mevrouw Palmen en vervolgens na te gaan, via digitaal onderzoek en het houden van interviews, wie het memo vervolgens verkregen heeft en bij welke bijeenkomsten het memo-Palmen besproken is.
2. Het uitvoeren van digitaal onderzoek in notulen en emailberichten om na te gaan of het memo-Palmen aan andere personen is verstuurd of op een ander moment is besproken (anders dan gebleken uit het volgen van het memo-Palmen en de reeds bekende informatie uit het POK onderzoek).

Uitvoering
Proces
Systeem
Locatie
Onderzoeker PwC
Beoordeling en analyse
Onderzoek-systeem (PwC)
Locatie PwC

(Mogelijke) knelpunten

- Totaalbeeld van informatiestromen binnen het kerndepartement en de Belastingdienst
- Toegang tot vertrouwelijke informatie ter ontsluiting van voor het onderzoek relevante documentatie
- Uit de analyse van de verzamelde informatie (en/of het houden van interviews) worden aanvullende informatiebronnen en/of betrokkenen geïdentificeerd
- Te interviewen personen zijn niet (tijdig) beschikbaar voor interview
- Te interviewen persoon stelt voorwaarden aan deelname interview (bijv. aanwezigheid advocaat)
- Betrokkenen reageren niet (tijdig) op verzoek voor wederhoor

Planning

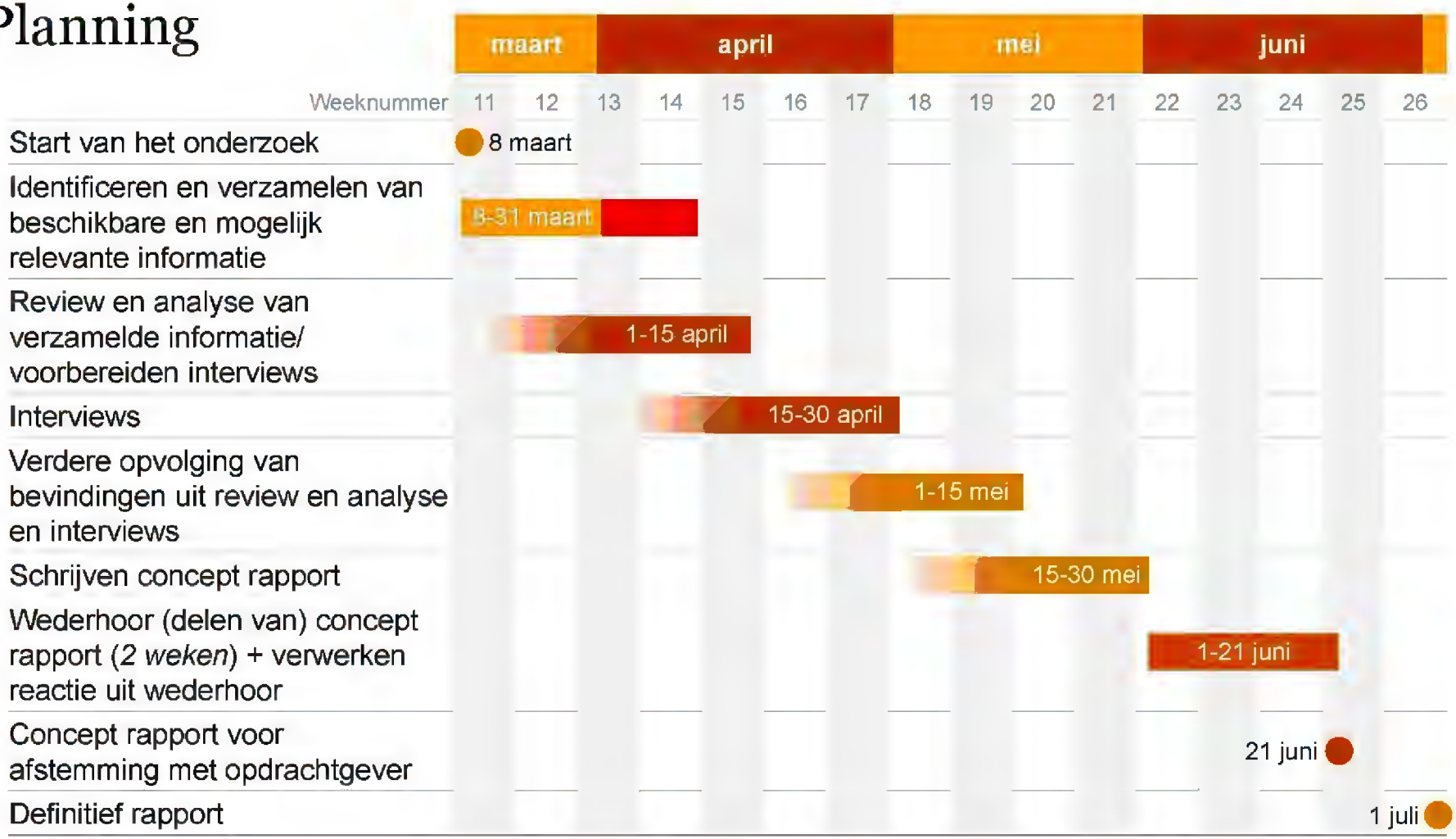
maart
april
mei
juni
Weeknummer 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26
Start van het onderzoek
8 maart
Identificeren en verzamelen van beschikbare en mogelijk relevante informatie
8-31 maart
Review en analyse van verzamelde informatie/ voorbereiden interviews
1-15 april
Interviews
15-30 april
Verdere opvolging van bevindingen uit review en analyse en interviews
1-15 mei
Schrijven concept rapport
15-30 mei
Wederhoor (delen van) concept rapport (2 weken) + verwerken reactie uit wederhoor
1-21 juni
Concept rapport voor afstemming met opdrachtgever
21 juni
Definitief rapport
1 juli

Coördinatie

Afstemming voortgang:

- Doorlopend afstemming tussen het vaste aanspreekpunt ( ) en de projectcoördinator ( ) van PwC en contactpersoon Ministerie van Financiën ( )

- Driewekelijkse afstemming met de begeleidingscommissie met mogelijk tussentijdse escalatie bij issues door contactpersoon Ministerie van Financiën

- Afstemming personele bezetting begeleidingscommissie

Dank uw wel.

pwc.nl

Naam Project: OZ21007
Datum: 21 april 2021

Interview protocol

Achtergrond en doel van het interview
PwC voert op dit moment een onderzoek uit in opdracht [redacted] (opdrachtgever) met de volgende onderzoeksvragen:

"***Maak een tijdlijn*** *waaruit blijkt:*

- *wie het memo-Palmen tussen maart 2017 en november 2020, toen het eindelijk naar de Kamer gestuurd werd, allemaal gekregen heeft (via de mail of fysiek of op andere wijze);*

- *bij welke bijeenkomsten het memo-Palmen besproken is, wie daarbij aanwezig was, en wat er besproken is."*

*"**Maak een reconstructie** van de 'juni-week' van 2019 waarin, van dag tot dag, beschreven wordt welke informatie er in de bijeenkomsten op tafel kwam* [...]"

Uw interview met PwC vindt plaats in het kader van dit onderzoek. Het doel van het interview is het vergaren van de bij u bekende informatie ten aanzien van bovenstaande onderzoeksvragen.
Wij zijn ons bewust van het feit dat in de brede context van het onderwerp 'memo-Palmen' al meerdere onderzoeken zijn uitgevoerd. De impact die dit op de organisatie en u persoonlijk heeft (gehad) willen wij niet onderschatten, wij waarderen uw medewerking dan ook ten zeerste.

Het 'memo-Palmen' is als bijlage toegevoegd bij dit interview protocol.

Openbaarheid en privacy
Aan het onderzoek is door het Ministerie van Financiën de eis gesteld van (zoveel mogelijk) openbaarheid.
In de offerteaanvraag van het Ministerie van Financiën is hierover het volgende gesteld:
"*Zowel de rapportages (eindrapport en tussentijdse rapporten) als ook de onderliggende (bron)documenten en andere bescheiden die betrokken zijn in het onderzoek, worden in beginsel opgenomen in een openbaar archief en geplaatst op het informatiepunt Kinderopvangtoeslag. De opdrachtgever benadrukt het belang van openbaarheid en geeft onderzoekers de opdracht alles openbaar te maken, wat binnen de professionele grenzen van hun beroepspraktijk openbaar kan worden gemaakt. Opdrachtgever treedt echter niet in de individuele verantwoordelijkheid van de onderzoekers om anders te beslissen indien het uitgangspunt van openbaarheid naar het oordeel van de onderzoekers in conflict komt met professionele eisen zoals zorgvuldigheid en privacy, waar zij vanuit hun beroep aan gehouden zijn.*"
Bij het verwerken van persoonsgegevens zal worden gehandeld conform de voorschriften uit de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming).

Interview instructies
Wij vragen u volledig en naar waarheid te antwoorden op onze vragen. We verzoeken u ook aan te geven wanneer sprake is van beperkingen ten aanzien van de verstrekte informatie, zoals informatie welke u niet direct uit eerste hand heeft verkregen ('van horen zeggen') of anderszins beperkingen met zich meedraagt.
Wij wijzen u op de mogelijkheid om u tijdens het gesprek van (juridische) bijstand te laten voorzien. Wanneer u hier gebruik van wenst te maken en iemand aanwezig wilt laten zijn bij het interview, verzoeken wij u dit vooraf aan ons kenbaar te maken. Uitgezonderd zijn hierbij andere betrokkenen in dit onderzoek.

Indien u beschikt over documenten die u met ons zou willen delen omdat zij mogelijk relevant zijn voor de beantwoording van de onderzoeksvragen, kunt u deze meebrengen (hardcopy of op een gegevensdrager). Hardcopy documenten kunnen door de verslaglegger van PwC ter plaatse worden ingescand (het origineel blijft in uw bezit); de mogelijkheden voor het overdragen(kopiëren) van digitale informatie zullen tijdens het interview met u worden afgestemd. Mocht u twijfels hebben of de door u te overhandigen documenten eerst goedkeuring behoeven van het bevoegd gezag alvorens verstrekt te kunnen worden, kunt u contact opnemen met [redacted] van het Ministerie van Financiën. Door u verstrekte documenten kunnen deel uit gaan maken van het openbare archief zoals hiervoor toegelicht onder 'Openbaarheid en privacy'.

Verslaglegging

Van het interview wordt een interviewverslag opgemaakt door de verslaglegger en de onderzoekers. Dit zal geen woordelijk verslag zal zijn maar verwoord wel wat er in het gesprek is besproken. Na afloop van het interview wordt een afspraak met u gemaakt om het interviewverslag digitaal in te zien en hierbij eventuele opmerkingen en/of aanvullingen te geven. De inzage zal digitaal plaatsvinden via de applicatie Relativity. U ontvangt hiervoor nadere instructies na afloop van het interview. Eventuele opmerkingen en/of aanvullingen worden aan het verslag toegevoegd in de vorm van 'commentaren van geïnterviewde'. Vervolgens wordt u gevraagd het verslag (inclusief de commentaren) digitaal te ondertekenen. Met het ondertekenen van het verslag wordt u gevraagd te bevestigen dat het verslag een accurate weergave is van uw antwoorden tijdens het interview, dat u vooraf bent geïnformeerd, het interview protocol heeft gelezen en dat wij eventuele vragen uwerzijds voldoende hebben beantwoord. Indien gewenst kan inzage ook fysiek plaatsvinden op een nader te bepalen locatie. Wanneer dit uw voorkeur heeft vragen wij u dit aan ons kenbaar te maken.
Ter waarborging van de vertrouwelijkheid van de informatie verkregen gedurende het onderzoek dat door PwC wordt verricht is het niet toegestaan een kopie, foto of opname (hardop lezend) van uw interviewverslag te maken. Echter, indien gewenst, kunt u na bekendmaking van het onderzoeksrapport over uw interviewverslag beschikken. De geheimhouding ziet toe op de onderzoeksperiode.

Gebruik van het interviewverslag

Interviewverslagen zullen niet integraal openbaar worden gemaakt, maar worden verwerkt in een verslag waarin de rode draden uit de gesprekken worden weergegeven. Dit 'rode draden' verslag zal als bijlage bij het eindrapport worden gevoegd. Het interviewverslag zal worden gebruikt in het kader van het onderzoek en worden opgenomen in ons onderzoeksdossier. Op grond van wettelijke bepalingen en/of andere voorschriften kan PwC verplicht worden om derden toegang te verschaffen tot haar dossiers.

Vertrouwelijkheid en geheimhouding

PwC gaat vertrouwelijk om met de versterke informatie binnen de kaders zoals geschetst in dit interviewprotocol. In het belang van het onderzoek verzoeken wij u vertrouwelijk om te gaan met de informatie zoals gedeeld in het interview en deze informatie gedurende het onderzoek niet met derden te delen. Het is niet toegestaan het interview op te nemen of aantekeningen te maken.

Eventueel vervolginterview

Mogelijk komen later in het onderzoek additionele vragen op. In dat geval zullen wij contact met u opnemen voor een vervolginterview. Indien u zelf nog aanvullende informatie heeft, kunt u een vervolginterview aanvragen.

Bijlage: Advies CAF dossier Hawaï ('Memo-Palmen')

Advies CAF dossier Hawaï

GOB Dadim bemiddelt tussen vraagouders en gastouders. Uit onderzoek is gebleken dat de administratie van het GOB niet op orde is. Dit blijkt o.a. uit aanvragen voor kinderopvang op data die niet mogelijk, dan wel onwaarschijnlijk zijn. Bijvoorbeeld op 30 februari of op 1 januari. Urenstaten worden vooraf ingevuld, vaak voor het gehele jaar. Gezien de inhoud een sterke zaak. Echter door het gebruiken van de onjuiste rechtsgrond voor stopzetting, onzorgvuldig,- en onrechtmatigheden in het proces en het schenden van diverse rechtsbeginselen door BT is deze sterke zaak gaan kantelen. De gemachtigden zijn vanaf de aanvang bezig om hun recht te halen, zowel in klachtprocedures als in bezwaar en beroep. GOB-Dadim heeft als gemachtigde [redacted] De vraagouders worden grotendeels vertegenwoordigd door gemachtigde [redacted]

In de uitspraak van 8 maart heeft de RvS vernietigend geoordeeld over de handelswijze van BT. In dit memo een samenvatting van deze uitspraak en de stand van zaken ten aanzien van de overige procedures. Ik zal het MT voorzien van advies met het verzoek een standpunt inname door het MT.

1. Uitspraak RvS 8 maart

ECLI:NL:RVS:2017:589. Hoger beroep BT ongegrond. Standpunt belanghebbende bevestigd.

Procesverloop:

Bij besluit van 21 november 2014 heeft de Belastingdienst/Toeslagen het voorschot kinderopvangtoeslag voor het jaar 2014 herzien en vastgesteld op nihil.

Bij besluit van 18 mei 2015 heeft de Belastingdienst/Toeslagen het daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 20 november 2015 heeft de rechtbank het daartegen ingestelde beroep gegrond verklaard, het besluit van 18 mei 2015 vernietigd, het besluit van 21 november 2014 herroepen en de toekomende kinderopvangtoeslag over de maanden januari tot en met augustus 2014 bepaald op een bedrag van € 7.112,00 en bepaald dat deze uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde besluit van 18 mei 2015.

Tegen deze uitspraak heeft de Belastingdienst/Toeslagen hoger beroep ingesteld. *Helaas is de Vaco niet betrokken geweest bij de besluitvorming over het instellen van hoger beroep. Ik zou dit hebben afgeraden.*

Bij brief van 13 oktober 2016 heeft de Afdeling de Belastingdienst/Toeslagen een aantal vragen voorgelegd. De Belastingdienst/Toeslagen heeft de vragen bij brief van 28 oktober 2016 beantwoord en [wederpartij] heeft daarop gereageerd. *Ook hierbij is de Vaco niet betrokken geweest, antwoorden zijn discutabel.*

R.O. 4.4. De Belastingdienst/Toeslagen heeft bij de stopzetting van het voorschot **niet de vereiste zorgvuldigheid** betracht en **in strijd met de voor opschorting geldende regels heeft gehandeld**, kan een uitzondering worden gemaakt op de regel dat de kosten voor het hele jaar moeten zijn voldaan. Dit leidt ertoe dat over de periode vóór de stopzetting en over de periode ná de stopzetting afzonderlijk moet worden bezien of is voldaan aan de voorwaarden om voor kinderopvangtoeslag in aanmerking te komen.

R.O 5.1. De Afdeling neemt bij dit oordeel in aanmerking dat de dienst **niet aannemelijk heeft gemaakt** dat hij [wederpartij] tijdens het gesprek op 21 juli 2014 heeft gewezen op de beëindiging van de toeslag en de gevolgen daarvan en dat de dienst evenmin duidelijk heeft kunnen maken of [wederpartij] er toen op is gewezen om onvolkomenheden in bijvoorbeeld de betalingen, zo die al waren geconstateerd, te herstellen. In de uitnodiging voor het gesprek is immers vermeld dat, hoewel nog geen beslissing wordt genomen, samen de stukken zouden worden doorgenomen. Tevens acht de Afdeling voldoende aannemelijk dat de betaling van 23 december 2013 betrekking heeft op januari 2014.

2. Bezwaar en beroepsprocedures:

Sommige bezwaren zijn ruim 2 jaar blijven liggen voordat deze werden behandeld. Daarnaast wordt de suggestie gewekt dat de beoordeling al heeft plaatsgevonden zonder medeweten van belanghebbenden, worden bewijsstukken keer op keer opgevraagd, worden er door BT geen antwoorden gegeven op vragen, worden onjuiste rechtsgronden voor stopzetting gebruikt, zijn er onzorgvuldig,- en onrechtmatigheden in het proces en worden diverse rechtsbeginselen geschonden.

3. Klachtprocedure bij BT:

Tot op heden is er met [redacted] veel discussie en is er veel irritatie over en weer. Feit is echter dat de uitspraak voor een deel haar klacht bevestigd. Eerder is afgesproken met het MT de uitspraak tot richtsnoer te nemen. [redacted] stuurt vanaf 8 maart voor alle openstaande beroepsprocedures aanvullingen aan de rechterlijke macht. Zij stelt een aanvulling van de gronden in verband met de ontoelaatbare handelswijze van BT. [redacted] heeft contact opgenomen met GGD Nederland om te vragen of en, zo ja waarom, GOB Dadim onderdeel was van het GGD-onderzoek Kwaliteitsverbetering en Fraudebestrijding Gastouderbureau's (KEF). [redacted] stelt dat BT alleen burgers met een Turkse achternaam in het onderzoek betrekt en dat BT zich derhalve schuldig maakt aan discriminatie.

Mijn advies is de klacht gegrond te verklaren en een vorm van compensatie aan te bieden. Dit kan door middel van een VSO waarin wordt afgezien van verdere bezwaar en beroepsprocedures.

Daarnaast adviseer ik met klem de processen van BT te heroverwegen en een coördinatie aan te brengen. Het MT is verantwoordelijk voor het gehele proces, ook op inhoud. Hoe is het mogelijk geweest onderzoek in te stellen zonder werkinstructies en behandelkaders? Hoe is het mogelijk geweest de toeslag voor 300 burgers op deze wijze stop te zetten (onjuiste rechtsgrond, geen acht slaan op de rechtsbescherming, inbreuk op de vereiste zorgvuldigheid, inbreuk op het motiveringsvereiste en de bewijslastverdeling. Hoe is het mogelijk geweest dat bezwaren 2 jaar zijn blijven liggen? Hoe is het MT tot de conclusie gekomen dat HB wenselijk was ondanks het afbreukrisico? Hoe heeft het MT akkoord kunnen geven op het niveau van de beantwoording?

4. Klachtprocedure bij DGBel JZ:

Ten aanzien van de klacht ingesteld door GOB Dadim, gemachtigde [redacted] heeft DGBel JZ geconcludeerd dat deze ongegrond is. Met de recente uitspraak staat dit ter discussie.

Mijn advies is DGBel JZ op de hoogte te stellen van de uitspraak en af te stemmen over het vervolg.

5. Klachtprocedure bij NO:

De NO heeft een volledig onderzoek ingesteld. Diverse betrokken medewerkers zullen worden geïnterviewd. De NO wenst de achterliggende stukken te ontvangen. Het gaat met name over:

- *Interne instructies/richtlijnen* over hoe Belastingdienstmedewerkers moeten handelen als er sprake is van mogelijke fraude of onrechtmatigheden bij een lopende Kinderopvangtoeslag. Hoe dienen zij in zo'n geval om te gaan met de toeslaggerechtigde vraagouders? Welke procedurele regels en welke inhoudelijke afweging hanteert de Belastingdienst in zulke gevallen?
- *Rapporten van de bij de gastouders afgelegde actualiteitsbezoeken.* Op 13 november 2013 heeft de Belastingdienst controlebezoeken afgelegd bij een aantal gastouders. Graag ontvangen wij hiervan de rapportages.

Tot op heden is van het bestaan van dergelijke instructies niet gebleken. BT heeft laakbaar gehandeld en het geheel verdient zeker geen schoonheidsprijs. *Ook hier adviseer ik coördinatie aan te brengen. Daarnaast verwacht ik aanbevelingen van de NO op het proces en een grote uiting van kritiek. Het MT zal de aanbevelingen dienen over te nemen omdat anders escalatie op het niveau van de staatssecretaris zal plaatsvinden.*

pwc

Memo

Aan:	Ministerie van Financiën, [redacted]
Van:	PwC Forensic Services, [redacted]
Datum:	7 april 2021

Betreft: Extern communicatieprotocol onderzoek MinFin – Project OZ21007

Geachte [redacted],

Om te kunnen waarborgen dat de geheimhoudingsverplichtingen zoals overeengekomen in onze Dienstverleningsovereenkomst ARVODI-2018 met kenmerk 201850016.092.029 d.d. 8 maart 2021 worden nageleefd hebben wij het volgende externe communicatieprotocol opgesteld. De in dit protocol beschreven werkwijze dient te voorkomen dat vertrouwelijke en/of privacygevoelige informatie (vroegtijdig) naar buiten komt.

Dit extern communicatieprotocol ziet op de communicatie tussen het Ministerie van Financiën en PwC gedurende de uitvoering van onderhavige opdracht. Dit protocol ziet niet op het verzamelen en veiligstellen van data ten behoeve van het onderzoek zoals zal worden uitgevoerd door onze forensische IT-experts; die werkwijze wordt uiteengezet in een separaat memo.

Uitgangpunten externe communicatie algemeen:

- In communicatie wordt alleen via de code naam (Project OZ21007) naar onderhavige opdracht verwezen;
- Door PwC wordt alleen gecommuniceerd met [redacted] en [redacted] (contactpersonen Ministerie van Financiën) en/of nader door hen aan te wijzen personen (medewerkers van het Ministerie van Financiën, de Belastingdienst Toeslagen dan wel overige vertegenwoordigers van uw organisatie betrokkenen bij de uitvoering van het onderzoek).
- Vanuit PwC communiceren alleen de volgende personen met het Ministerie van Financiën en/of de Belastingdienst Toeslagen en/of overige betrokkenen bij het onderzoek: [redacted].
- Het communicatieproces met personen die wij in het kader van het onderzoek willen interviewen zal altijd vooraf met [redacted] en/of de begeleidingscommissie worden afgestemd.
- In dit protocol wordt onderscheid gemaakt tussen procesmatige correspondentie en correspondentie over inhoudelijke/sensitieve onderwerpen.

PricewaterhouseCoopers Advisory N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 9616, 1006 GC Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226369), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Procesmatige correspondentie:

- In emailcommunicatie zal alleen gecorrespondeerd worden over procesmatige onderwerpen. Het verzenden van bijlagen met procesmatige inhoud vindt plaats via onze applicatie MFT2GO. MFT2GO is een applicatie voor het beveiligd versturen van documenten, waarop documenten tijdelijk ter beschikking kunnen worden gesteld. MFT2GO werkt op basis van sterke encryptieprotocollen (AES-256 en TLS). Externe partijen kunnen alleen bestanden versturen via MFT2GO op uitnodiging van PwC. Interne communicatie aan de zijde van externe partijen is met MFT2GO niet mogelijk.
- Om communicatie via MFT2GO mogelijk te maken ontvangt [redacted] (en eventueel ander(e) door [redacted] aan te wijzen perso(o)n(en)) een link om een MFT2GO account aan te maken. Wij verzoeken dit account omwille van vertrouwelijkheid niet met anderen te delen.
- Bijlagen met procesmatige inhoud die verstuurd worden via MFT2GO zullen worden voorzien van een separaat wachtwoord, waardoor deze documenten (na downloaden) niet te openen zijn zonder wachtwoord. Wachtwoorden worden separaat via sms verzonden.
- Berichten/documenten worden uiterlijk na 14 dagen automatisch verwijderd uit MFT2Go. Dit is standaard, maar kan indien gewenst worden aangepast.
- Bij MFT2GO zijn de voor u aangemaakte accounts van tijdelijke aard. Deze accounts worden, net als bestanden/documenten, uiterlijk na een inactiviteit van 14 dagen verwijderd. Bij een volgende transmissie zal een account opnieuw moeten worden aangemaakt.
- Versturen van bestanden/documenten door MinFin aan PwC kan tevens plaatsvinden via 'SecureTransfer via de Rijkscloud' met verificatiecode via sms.

Correspondentie over inhoudelijke/sensitieve onderwerpen:

- Met inhoudelijke/sensitieve onderwerpen wordt die informatie bedoeld die ziet op de inhoud van het onderzoek of om andere reden als sensitief kan worden aangemerkt (bijvoorbeeld privacy gevoelige informatie). Bij twijfel over de classificatie van informatie stemmen wij dit graag vooraf met u af.
- Inhoudelijke/sensitieve documenten worden **niet** door PwC verstuurd via email of MFT2Go. (Door PwC opgestelde) inhoudelijke/sensitieve documenten zullen alleen kunnen worden ingezien. Hiervoor zal gebruik gemaakt worden van onze applicatie Relativity. In Relativity kunnen documenten worden ingezien, maar zijn deze niet te downloaden. Hierdoor krijgen anderen (dan voor wie het document is bedoeld) niet de beschikking over deze documenten.
- Om inzage via Relativity mogelijk te maken, krijgt de betreffende persoon persoonlijke inloggegevens die niet met derden gedeeld dienen te worden. Voor het inloggen wordt gebruik gemaakt van twee-staps-verificatie. Toegang tot de documenten zal worden gelogd en inlognaam datum en tijdstip zal daarbij worden vastgelegd.
- Degene die het document inziet zou hier eventueel wel een foto of printscreen van kunnen maken. Als extra waarborg zullen documenten die aan personen ter inzage worden aangeboden derhalve een watermerk bevatten met de naam van de betreffende persoon.
- Voordat documenten door PwC verstuurd worden zal steeds worden beoordeeld of sprake is van mogelijk vertrouwelijke/sensitieve informatie alvorens een keuze te maken tussen communiceren via MFT2Go of inzage bieden via Relativity.
- Wij verzoeken u vriendelijk doch dringend inhoudelijke/sensitieve documenten **niet** via email of MFT2Go aan ons te versturen. Wanneer u inhoudelijke/sensitieve documenten aan ons wilt verstrekken, neemt u dan contact met ons op zodat we kunnen overleggen over de meest geschikte wijze van overdracht.

Videovergaderingen:

- Voor videovergaderingen met u maken wij gebruik maken van Google Meet of van Cisco WebEx. Wij kunnen aansluiten op opgezette meetings via Microsoft Teams. Wij maken nadrukkelijk géén gebruik van Zoom.
- Wij stemmen vooraf met u af welke personen bij de videovergadering uitgenodigd worden.
- (Video)vergaderingen worden niet opgenomen.
- Tijdens videovergaderingen worden **geen** inhoudelijke/sensitieve documenten gedeeld (deze worden enkel ter inzage aangeboden via Relativity, zoals hiervoor beschreven).

pwc

Memo

Aan: [redacted]
Van: [redacted]
Datum: 24 maart 2021

Betreft: Voortgang oplevering documentatie inzake onderzoek MinFin – Project OZ21007

Geachte [redacted], beste [redacted],

De afgelopen twee weken zijn wij bezig geweest met de problematiek rondom het verkrijgen van de benodigde informatie vanuit het kerndepartement en de Belastingdienst.

Het is spijtig dat wij niet de vliegende start kunnen maken die wij allen gehoopt hadden. Onze opdracht is te komen tot een rapportage welke op 1 juli 2021 officieel dient te worden overhandigd. Wij wensen deze afgesproken datum na te komen, echter ondervinden wij problemen bij de informatievergaring. Dit betreft zowel ongelakte documenten als de toegang tot mailboxen en fileservers. Natuurlijk begrijpen wij de gevoeligheden binnen het kerndepartement en de grote druk waaronder de Directie Toeslagen haar werk moet verrichten. Echter zowel het kerndepartement als de Belastingdienst zijn gebaat bij een zo goed en volledig mogelijk rapport.

Voor wat betreft de ruwe data van de mailboxen heeft [redacted] aangegeven dat wij deze data niet zullen krijgen en daarmee niet onafhankelijk de data kunnen onderzoeken, maar dat wij slechts de door het Ministerie, op de systemen van het Ministerie, relevant gefilterde data kunnen verkrijgen. Na ons gesprek met u van hedenmiddag heeft u ons aangegeven dat het wel degelijk mogelijk is om de ruwe data van mailboxen te verzamelen op een lege laptop van het Ministerie waarop wij onze software vervolgens kunnen installeren en aldus de ruwe data naar relevantie zelfstandig kunnen onderzoeken. Natuurlijk zal dit plaatsvinden in de nabijheid van een door u aangewezen medewerker van het Ministerie. Deze werkwijze is van belang voor het zekerstellen van onze onafhankelijkheid in dit onderzoek. Wij zullen enkel de data die relevant is voor onze onderzoeksvraag overzetten naar een beveiligde gegevensdrager in het bijzijn van uw medewerker. Zo wordt voorkomen dat wij ongewild niet-relevante data meenemen. Deze werkwijze is zonder problemen toe te passen op alle andere datasets en systemen van het Ministerie en de Belastingdienst.

Om verdere vertraging en uitstel van rapportage te voorkomen, verzoek ik u vriendelijk, doch dringend om ons te assisteren bij de verkrijging van de door ons gevraagde informatie, zie pdf 'Vragen n.a.v. call 23 maart 2021' en de mail van [redacted] d.d. 24 maart 2021. Komende vrijdag 26 maart 2021 zal onze medewerker, [redacted], aanwezig zijn op het Ministerie om door ons gevraagde

PricewaterhouseCoopers Advisory N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 9616, 1006 GC Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226369), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

ongelakte informatie met betrekking tot eerdere onderzoeken en rond de 'juni-week' 2019 om te zetten naar een beveiligde gegevensdrager.

Met vriendelijke groet,

pwc

Memo

Aan:	Ministerie van Financiën, [redacted]
Van:	PwC Forensic Services, [redacted]
Datum:	7 april 2021

Betreft: MinFin – Project OZ21007 – digitale gegevensverwerking

Geachte [redacted],

Verwerken en onderzoeken van digitale gegevens van het Ministerie van Financiën en de Belastingdienst ten behoeve van dit onderzoek vereist een hoge mate van vertrouwelijkheid en zorgvuldigheid. In dit document beschrijven we de digitale gegevens die in dit onderzoek zullen worden verwerkt en het proces (randvoorwaarden en maatregelen) om de vertrouwelijkheid van deze gegevens te waarborgen. Dit memo is als volgt opgebouwd:

- In hoofdstuk 1 worden de digitale gegevens(bronnen) beschreven die wij tot op heden hebben geïdentificeerd op basis van overleg met onder andere de CISO's van het Ministerie van Financiën en de Belastingdienst;
- In hoofdstuk 2 wordt het proces (en de daarbij behorende randvoorwaarden) voor het verwerken en onderzoeken van digitale gegevens beschreven. Dit proces geldt voor alle digitale gegevens die gedurende dit onderzoek worden verwerkt, onafhankelijk van welke gegevensbron (mailbox, laptop, telefoon etc.) deze afkomstig zijn;
- In hoofdstuk 3 beschrijven we welke vertrouwelijkheidsrisico's wij hebben geïdentificeerd voor het verwerken en onderzoeken van digitale gegevens en hoe deze gemitigeerd worden.

1. Gegevens(bronnen)

Op basis van gesprekken met de CISO's van het Ministerie van Financiën, de Belastingdienst en met diverse medewerkers hebben wij de hiernavolgende digitale gegevensbronnen geïdentificeerd. Per gegevensbron is aangegeven in hoeverre wij gegevens van deze gegevensbron bij aanvang van het onderzoek willen betrekken. Wij sluiten niet uit dat, aan de hand van het verloop van het onderzoek, aanvullende gegevensbronnen betrokken dienen te worden. Wij maken onderscheid in de volgende drie niveaus van initiële veiligstelling van digitale gegevens:

1. *Verzamelen en verwerken:* hierbij worden gegevens daadwerkelijk door ons verzameld voor de verdere verwerking ten behoeve van het onderzoek volgens het in hoofdstuk 2 beschreven proces.

PricewaterhouseCoopers Advisory N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 9616, 1006 GC Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226369), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

2. *Preserveren*: gegevens worden niet direct door ons verzameld, maar worden wel gepreserveerd ter voorkoming dat deze verloren zouden kunnen gaan en om ervoor te zorgen dat deze gegevens alsnog betrokken zouden kunnen worden in ons onderzoek. Wij willen hierbij de integriteit van de gegevens waarborgen. Dit betekent dat gegevens worden *veiliggesteld* op instructie/in het bijzijn van forensische IT-experts van PwC, maar (nog) niet door ons worden verzameld en verwerkt. Gegevens worden dan bewaard op een versleutelde gegevensdrager voorzien van wachtwoord dat alleen bekend is bij de CISO; gegevens zijn daarmee dus niet in te zien door de forensische IT-experts van PwC. Wanneer bevindingen gedurende het onderzoek aanleiding geven tot verdere verzameling en verwerken van veiliggestelde gegevens, kunnen deze (specifieke) digitale gegevens alsnog worden verzameld. Door het direct bij aanvang van het onderzoek preserveren van gegevens wordt voorkomen dat voor het onderzoek relevante informatie verloren zou kunnen gaan.

3. *Niet op voorhand veiligstellen*: (geïdentificeerde) gegevens (nog) niet preserveren en ook niet verzamelen. Bevindingen gedurende het onderzoek kunnen ertoe leiden dat bepaalde gegevens(bronnen) die initieel niet zijn veiliggesteld alsnog veiliggesteld dienen te worden. Hierbij kan er ook sprake zijn van het gericht veiligstellen van gegevens(bronnen) (specifieke telefoon, periode, folder etc.). Mocht deze situatie zich voordoen dan zullen wij hierover in overleg treden met u.

Ten aanzien van de potentieel relevante gegevensbronnen wordt er in onderstaande beschrijving op hoofdlijnen geen onderscheid tussen gegevensbronnen bij het Ministerie van Financiën of bij de Belastingdienst. Thans geïdentificeerde gegevensbronnen zijn:

- **Mailboxen**: mailboxen kunnen voor dit onderzoek relevante correspondentie, agenda-items en documenten bevatten. De inhoud van deze documenten en/of met wie deze correspondentie is gevoerd, is mogelijk relevant voor het onderzoek. In beginsel gaan wij uit van mailboxen afkomstig van de mailservers van beide organisaties. Mogelijke overige gegevensbronnen waarop mailboxen, emailberichten of replica-mailboxen (NFS of PST-bestanden) kunnen staan, zoals laptops, desktops of netwerklocaties, worden hierna als afzonderlijke gegevensbronnen beschreven.

  Initiële veiligstelling: verzamelen en verwerken van mailboxen van (nader te identificeren) betrokken personen voor de periode maart 2017 tot en met heden (betrokken personen kunnen ook ná december 2020 nog relevante informatie van vóór december 2020 hebben doorgestuurd).

- **Laptops:** op laptops kan voor dit onderzoek relevante informatie zijn opgeslagen die niet in de (server based) mailbox zijn terug te vinden. Te denken valt aan lokaal gearchiveerde (replica)mailboxen, losse emailberichten of losse documenten van belang voor dit onderzoek. Het risico bestaat dat betrokken personen relevante informatie van hun laptop wissen of hebben gewist. Hoe langer wordt gewacht met het preserveren van deze gegevens hoe groter de kans dat deze definitief verwijderd worden. Het herstellen van verwijderde data van een laptop is afhankelijk van de opslagcapaciteit en de intensiteit van het gebruik van een laptop. Vooralsnog schatten wij in dat er een reële kans bestaat dat voor dit onderzoek relevante (verwijderde en mogelijk nog te herstellen) documenten/informatie op laptops aanwezig is. Het preserveren van laptops kan op verschillende manieren plaatsvinden, zoals het tijdelijk uit gebruik nemen van een laptop. Indien het onderzoek aanleiding geeft om over te gaan tot het

verzamelen en verwerken van deze gegevens zullen wij hier een zo proportioneel mogelijke methode in voorstellen.

Initiële veiligstelling: preserveren van informatie op laptops van (nader te identificeren) betrokken personen. Indien een laptop recent is vervangen, bespreken wij graag met u op welke wijze dit heeft plaatsgevonden om vast te stellen op welke wijze gegevens zijn overgezet van de oude naar de nieuwe laptop.

- **Mobiele telefoons:** op mobiele telefoons van betrokken personen kan voor dit onderzoek relevante informatie zijn opgeslagen die niet op mailservers, laptops of andere locaties terug te vinden is. Een voorbeeld hiervan is WhatsApp-communicatie, die vrijwel alleen op een mobiele telefoon aangetroffen zal kunnen worden. Het terug kunnen halen van verwijderde data van een mobiele telefoon is afhankelijk van de opslagcapaciteit en de intensiteit van het gebruik van de mobiele telefoon. Het preserveren (en verwerken van gegevens) van mobiele telefoons kent impact op de privacy van betrokkenen, die wij op dit moment van het onderzoek niet proportioneel achten. Wij zullen betrokkenen tijdens de interviews vragen of zij over mogelijk relevante informatie op hun telefoon beschikken.

  Initiële veiligstelling: niet op voorhand veiligstellen.

- **Fileservers en DMS**: op fileservers/DMS (b.v. DigiDoc, DocMan) kunnen voor dit onderzoek relevante documenten/informatie zijn opgeslagen, zoals (concept)notulen van vergaderingen, (concept)memo's, (concept)factsheets etc. Op basis van gesprekken met medewerkers van het Ministerie van Financiën en de Belastingdienst zullen wij identificeren welke folders op fileservers/DMS mogelijk relevante informatie kunnen bevatten.

  Initiële veiligstelling: verzamelen en verwerken van (nader te identificeren) folders op fileservers/DMS voor de periode maart 2017 tot en met heden.

- **Fysieke documenten / gegevensdragers**: betrokkenen kunnen over voor dit onderzoek relevante documenten/informatie beschikken, in de vorm van fysieke documenten dan wel op fysieke gegevensdragers zoals USB-stick etc. Wij zullen betrokkenen hiernaar vragen gedurende de interviews.

  Initiële veiligstelling: niet op voorhand veiligstellen.

- **Overige databronnen:** voor dit onderzoek kan het zijn dat er relevante documenten/informatie wordt geïdentificeerd op basis van gesprekken met medewerkers van het Ministerie van Financiën en de Belastingdienst in databronnen die thans nog niet beschreven of bekend zijn. Voorbeelden hiervan zijn home drives, de digitale tas van de minister, applicaties voor digitale stukken t.b.v. vergaderingen etc.

  Initiële veiligstelling: verzamelen en verwerken van (nader te identificeren) gegevens voor de periode maart 2017 tot en met heden.

2. Proces en randvoorwaarden

2.1. Het proces op hoofdlijnen

PwC voert het proces van forensisch verwerken van digitale gegevens transparant, reproduceerbaar en gedocumenteerd uit om deze digitale gegevens proportioneel te betrekken in het onderzoek.

Digitale gegevens afkomstig van IT-systemen van het Ministerie van Financiën en de Belastingdienst zullen, in samenwerking met experts van o.a. SSC-ICT, afdeling Informatisering of IT-afdeling, worden geïdentificeerd en verzameld (hoofdstuk 2.2). Hierna worden deze gegevens - fysiek op uw locatie - (hoofdstuk 2.3) op een *losstaand computersysteem* gekopieerd waarop deze gegevens met onze forensische software (Nuix Workstation) doorzoekbaar gemaakt worden (hoofdstuk 2.4). Dit computersysteem en bijbehorende gegevensdragers *blijven* op uw locatie, waarbij zowel fysieke als logische toegang worden beperkt. De doorzoekbaar gemaakte gegevens worden op dit systeem middels een zoekstrategie gefilterd. Deze uit deze werkzaamheden voorkomende responsieve gegevens leiden tot de gefilterde dataset (hoofdstuk 0).

Hierna vindt overdracht van deze gefilterde dataset plaats (hoofdstuk 2.6) naar PwC. Deze gefilterde dataset wordt in het onderzoekssysteem van PwC geladen voor nadere analyse door de onderzoekers (hoofdstuk 2.7). Dit proces kan uitgevoerd worden in het bijzijn van een door u aan te stellen waarnemer (hoofdstuk 2.9) .

Nadere detaillering van dit proces is hieronder beschreven.

2.2. Identificatie en verzameling

In alle gevallen zullen werkzaamheden aan uw systemen zoals een mailserver, fileserver etc. worden uitgevoerd door uw IT-specialisten. Onze forensische IT-experts zullen, ter waarborg van onze onafhankelijkheid, meekijken met uw IT-experts en hen waar nodig voorzien van aanwijzingen om de identificatie en/of veiligstelling forensisch verantwoord en proportioneel uit te uitvoeren. In het geval er een forensisch image van (een deel van) een laptop of externe gegevensdrager gemaakt zou moeten worden, zullen onze forensische IT-experts de hiervoor te gebruiken software bedienen.

De geïdentificeerde brongegevens worden door uw IT-specialisten, en instructies van onze forensische IT-experts, gekopieerde op een versleutelde externe gegevensdrager. Deze externe gegevensdrager dient ervoor om deze gegevens (later) op het daarvoor aangewezen (en in hoofdstuk 2.4 beschreven) computersysteem te kopiëren voor verdere verwerking en filtering. Dit proces van overdracht wordt gedocumenteerd o.a. middels een overdrachtsformulier en vindt plaats in het bijzijn van en middels aftekening door uw waarnemer.

2.3. Fysieke locatie van de forensische gegevensverwerking

De verzamelde (digitale) gegevens blijven ten kantore van het Ministerie van Financiën en/of bij de Belastingdienst en worden aldaar verwerkt. Indien u een (gezamenlijke) locatie aanwijst maken wij hier in het kader van efficiency en effectiviteit van het onderzoek graag gebruik van.

Nadat de veiliggestelde en verwerkte dataset door de forensische IT-experts ter plaatse is gefilterd en daarmee is beperkt tot een voor dit onderzoek relevante dataset, wordt deze gefilterde dataset overgedragen aan de onderzoekers van PwC om het daadwerkelijke onderzoek uit te voeren in het onderzoeksysteem van PwC.

2.4. *Uitvoering van de forensische gegevensverwerking*

Om onze onafhankelijkheid te waarborgen, het onderzoek op reproduceerbare en verantwoordbare wijze uit te voeren en de hoogste mate van vertrouwelijkheid en zorgvuldigheid te betrachten, stellen wij het volgende voor: het op uw locatie inzetten van een standalone, versleutelde computer, met hierop de forensische software van PwC.

Het heeft onze voorkeur om hiervoor een computer *van u* in te zetten zodat uw data zich altijd op uw systeem bevindt. Dit kan een voor deze taak bemeten MS Windows laptop of desktop zijn. Hiervoor leveren wij graag de specificaties aan. De keuze voor de computer laten wij graag bij u. Als alternatief kunnen wij hardware leveren om dit proces te faciliteren.

Deze computer:

- wordt *standalone* gebruikt en zal op *geen enkele wijze* (fysiek of draadloos) worden verbonden met enig computernetwerk;
- wordt in een door u aangewezen *afgesloten ruimte* geplaatst;
- blijft onder uw toezicht;
- wordt direct *na uitvoering* van (dagelijkse) werkzaamheden in een (brandwerende) *kluis* (of een door u hiervoor aangewezen locatie) opgeslagen op *uw locatie*;
- wordt voor verdere verwerking van de data onder *uw toezicht* weer uit de kluis (of een door u hiervoor aangewezen locatie) opgeslagen op *uw locatie* gehaald.

Op deze computer wordt forensisch industry-standard software, Nuix Workstation [1] versie 8 (hierna: de Software), geïnstalleerd. PwC gebruikt de Software wereldwijd onder licentie en heeft sinds 2010 zeer uitgebreide ervaring met de Software. Deze Software dient ervoor om het fundament van het onderzoek te waarborgen en om digitale gegevens:

- reproduceerbaar en forensisch verantwoord doorzoekbaar te maken;
- te kunnen filteren en te dedupliceren;
- te kunnen vergelijken op overeenkomstigheid;
- op basis van communicatiestromen te correleren;
- mogelijk te herstellen wanneer eerder verwijderd;
- met zoektermen en voor het onderzoek noodzakelijke criteria te kunnen bevragen;
- te kunnen scheiden en als relevante dataset te exporteren voor nader onderzoek.

Met het gebruik van de Software wordt contraexpertise op onze werkzaamheden ook mogelijk gemaakt. Veel specialistische digitaal forensische bedrijven zijn immers bekend met het gebruik van de Software en expertise is relatief breed beschikbaar.

[1] https://www.nuix.com/products/nuixworkstation

2.5. *Het proces op locatie*

Het verzamelings- en verwerkingsproces op uw locatie, met als doel om een voor het onderzoek bruikbare gefilterde dataset samen te stellen, is als volgt:

2.6. *Overdracht van gefilterde dataset door forensisch IT-experts aan onderzoekers*

De veiliggestelde, verwerkte dataset wordt nadat de filtering op locatie heeft plaatsgevonden, overgedragen op een versleutelde gegevensdrager en middels bijbehorende documentatie aan de onderzoekers van PwC. Deze overdracht vindt plaats in het bijzijn van een door u aan te wijzen waarnemer. Hierna wordt deze gefilterde dataset in het onderzoeksysteem van PwC bij PwC ingeladen. Dit onderzoeksysteem van PwC is Relativity. Dit systeem draagt zorg voor een transparante en reproduceerbare beoordeling van de voor het onderzoek relevante documenten. Dit systeem is in beheer van PwC.

2.7. *Het onderzoeksproces bij PwC*

Het onderzoekproces uitgevoerd door onderzoekers van PwC op locatie van PwC, vatten wij op hoofdlijnen samen:

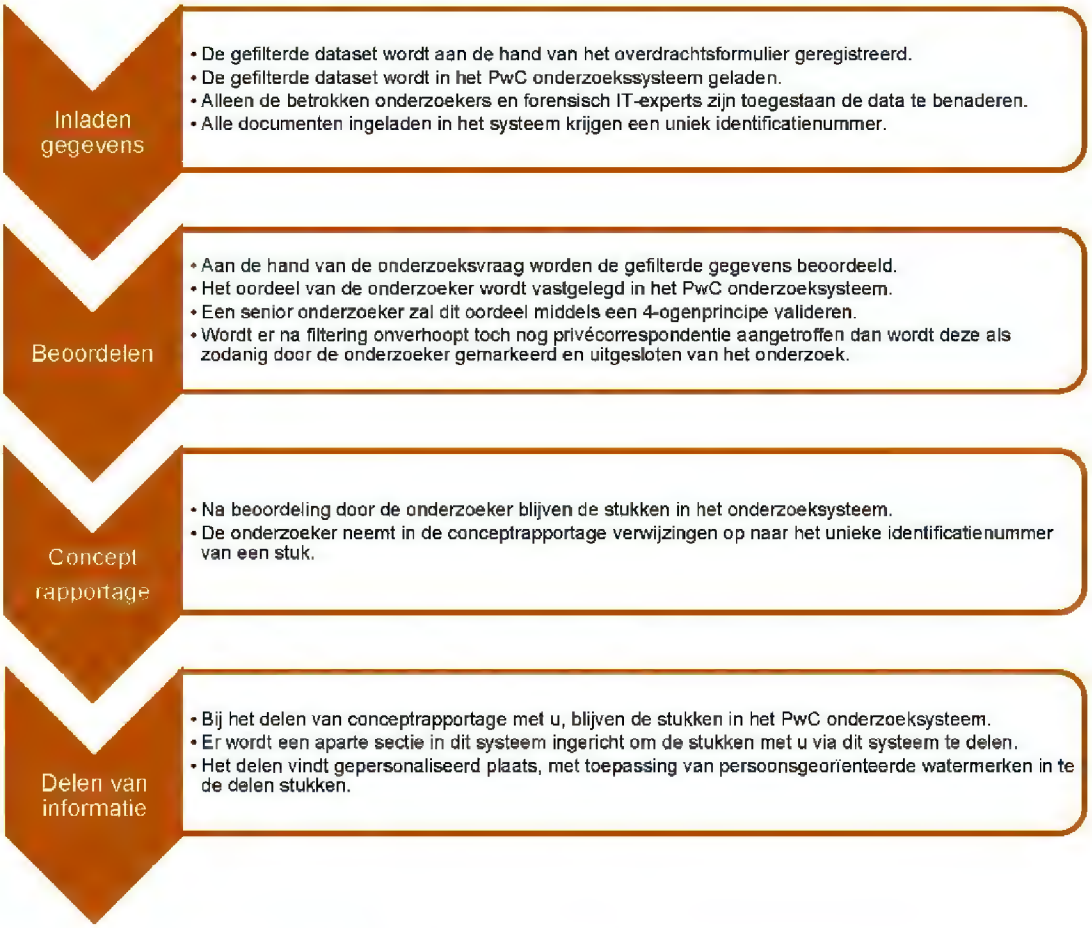

2.8. *Gegevensretentie*

Ten aanzien van retentie van de van u verkregen, ingeladen en gefilterde digitale gegevens in onze onderzoeksystemen geven wij het volgende aan.

In algemene zin geldt, voor verdere afwikkeling, vervolgvragen en reproduceerbaarheid, dat het van belang is dat digitale gegevens, die ten grondslag liggen aan dit onderzoek, geruime tijd na afronding van het onderzoek beschikbaar blijven.

Voor digitale gegevens die op de het onderzoeksysteem ter plaatse zijn ingeladen op uw computer, raden wij aan dat u deze computer geruime tijd na afronding van onze werkzaamheden, en na interne of externe behandeling van het onderzoek, in bewaring houdt.

1057216 00050

Voor de in ons onderzoeksysteem ingeladen gefilterde digitale gegevens geven wij aan dat deze gegevens - na afronding van onze werkzaamheden - worden geëxporteerd naar een offline kopie. Deze offline kopie wordt op een versleutelde gegevensdrager bewaard.

Deze offline kopie bevat tevens onze beoordeling van de gefilterde digitale stukken. Graag overleggen wij nader met u over de termijn waarop deze gegevens bewaard dienen te worden. Van zelfsprekend retourneren wij de van u verkregen gefilterde digitale data aan u, voor verdere bewaring met de juiste waarborgen en termijn.

Ten aanzien van de op de zaak betrekking hebbende stukken, die gebruikt worden in onze rapportage, geldt onze standaard bewaartermijn van 7 jaar na afsluiting van onze opdracht.

2.9. Uw waarnemer

Om transparantie te waarborgen kunt u gedurende onze werkzaamheden een waarnemer van uw organisatie aanstellen die te allen tijde aanwezig kan zijn bij de uitvoering van de identificatie, verzameling en verwerking van digitale gegevens door PwC op uw locatie. Wij voeren onze werkzaamheden op locatie dan alleen uit in het bijzijn van deze waarnemer. De waarnemer wordt in staat gesteld om ons doorlopend te bevragen en kan het proces pauzeren om nadere verduidelijking te verkrijgen indien gewenst.

Ten aanzien van het (technische profiel van deze waarnemer) is het onze inschatting dat een van uw Security Office-medewerkers, met kennis van digitale data en algemene IT-handelingen, in staat is om bij de uitvoering ons proces vast te stellen op welke wijze digitale gegevens op locatie worden verzameld en te monitoren hoe gegevens worden verwerkt en gefilterd.

3. Risico's en maatregelen

Hierna wordt per processtap beschreven– specifiek voor onderhavige opdracht – wat de vertrouwelijkheidsrisico's zijn en hoe deze gemitigeerd worden.

3.1. Algemeen

Risico: Onnodig veel medewerkers van PwC krijgen toegang tot vertrouwelijke, niet voor het onderzoek relevante, informatie.

Maatregel: Ons team kent functiescheiding om gegevens proportioneel, gedegen en voor het doel van dit onderzoek te verwerken en te onderzoeken.

1. *Forensische IT-experts* – Deze voor dit onderzoek aangewezen medewerkers zijn uitsluitend betrokken bij het proces van technologische ondersteuning, identificatie, veiligstelling, verwerking, filtering en verwerking van gegevens. Deze rol is uitsluitend technisch van aard. Deze medewerkers kennen geen inhoudelijke betrokkenheid bij het onderzoek. Deze medewerkers dragen zorg voor het proportioneel verwerken van de gegevens voor het doel van dit onderzoek.
2. *Onderzoekers* – Deze medewerkers onderzoeken de eerdergenoemde gefilterde dataset, zoals door de forensische IT-experts voorbereid en aangeleverd. Zij houden zich alleen bezig met de beantwoording van de onderzoeksvraag.

3.2. Identificatie

Risico: Beschikbaarheid van, of toegang tot, informatie voor onafhankelijke identificatie en beoordeling van databronnen is onvoldoende.

Maatregel: Ons proces van identificatie van mogelijk relevante databronnen wordt in het kader van informatiebeveiliging afgestemd met de CISO('s) van het Ministerie van Financiën en/of de Belastingdienst. Bij verschil van inzicht over de scope of aanpak wordt het vraagstuk aan de begeleidingscommissie voorgelegd.

Risico: Toegang tot databronnen en/of IT-systemen door PwC medewerkers.

Maatregel: Wij vragen voor onze forensische IT-werkzaamheden nadrukkelijk *geen* directe, hands-on toegang tot uw IT-systemen. Alle werkzaamheden op uw systemen worden uitgevoerd door iemand van uw (service)organisatie. Onze forensische IT-experts zullen ter waarborg van onze onafhankelijkheid bij de identificatie en het verzamelen van de data aanwezig zijn. De werkzaamheden zullen door uw (service)medewerker(s) worden uitgevoerd. Hierbij zullen onze forensische IT-experts instructies en aanwijzingen geven ter ondersteuning van een goede uitvoering van het proces. Wij benadrukken dat wij geen computers aan uw IT-infrastructuur verbinden.

3.3. Verzameling

Risico: Digitale gegevens verlaten de locatie.

Maatregel: Alle door PwC voor dit onderzoek gebruikte datadragers kennen tenminste een AES-256 versleuteling. Indien een gegevensdrager (bijvoorbeeld een externe harddisk drive) van PwC wordt gebruikt voor veiligstelling en/of overdracht van geïdentificeerde of gefilterde gegevens, zal deze gegevensdrager inclusief serienummer kenbaar gemaakt worden bij de CISO's van het Ministerie van Financiën en/of de Belastingdienst. Gegevensdragers die niet kenbaar zijn gemaakt aan de CISO's

worden niet gebruikt. Voor elke gegevensdrager kan inzichtelijk gemaakt worden welke gegevens hierop zijn opgeslagen.

Risico: Gegevens worden onversleuteld opgeslagen en kunnen door derden worden ingezien.

Maatregel: Bij verzameling van data worden digitale gegevens geplaatst op AES-256 versleutelde externe harde schijven. Deze externe harde schijven, de werk- en back-up kopie, verlaten uw locatie *niet*. Wij vragen u dus zorg te dragen voor een veilige bewaring van deze externe harde schijven, bijvoorbeeld in een (brandwerende) gegevenskluis op uw locatie. Gegevens van de werkkopie worden in bijzijn van uw waarnemer en voor verdere verwerking door onze forensische IT-experts, gekopieerd op het computersysteem op uw locatie. Na overzetting van deze te verwerken data worden de beide schijven weer aan u overgedragen. Het hiervoor genoemde computersysteem met deze gegevens blijft op uw locatie.

Risico: Verzameling van digitale gegevens is onvoldoende inzichtelijk.

Maatregel: Overdracht van (digitale) gegevens vindt plaats door middel van een overdrachtsformulier (Chain of Custody). Na ontvangst van digitale gegevens worden deze gedocumenteerd en wordt een MD5-hash van de bestanden vastgelegd. Een MD5-hash is een unieke "digitale vingerafdruk". Een kopie van de overzichten van deze verzamelde en overgedragen gegevens wordt aan de aangewezen personen van (één van) beide organisaties overgedragen.

Risico: Gegevens worden te breed geïdentificeerd en verzameld.

Maatregel 1: Het vertrekpunt van het onderzoek zijn de mailboxen van nader te bepalen personen en documenten zoals notulen van relevante vergaderingen (nader te identificeren, waar nodig in afstemming met de begeleidingscommissie). Wanneer blijkt dat meer gegevens nodig zijn, zal er verdere gerichte identificatie en veiligstelling plaatsvinden. Voorbeelden hiervan zijn: additioneel geïdentificeerde netwerkfolders, locaties op computers of locaties in een DMS-systeem. Verdere veiligstelling voeren wij in samenwerking met u uit.

Maatregel 2: Voor wat betreft gegevensbronnen waarbij een risico bestaat dat gegevens zijn of kunnen worden verwijderd, is het van belang deze gegevensbronnen zo snel mogelijk veilig te stellen. Wij zullen de gegevensbronnen waarbij dit van toepassing is, zo snel mogelijk samen met u identificeren. Daarmee wordt voorkomen dat voor het onderzoek relevante informatie wordt verloren gaat. Tevens vergroot dit mogelijkheden om reeds verwijderde informatie alsnog te herstellen. Voorbeelden hiervan zijn laptops en telefoons. De informatie van de gegevensbronnen zal niet direct door ons worden verzameld, maar slechts worden gepreserveerd (veiliggesteld maar niet verder verwerkt en ook niet in te zien door PwC) met ondersteuning van onze forensische IT-experts.

Maatregel 3: Voor wat betreft het risico waarbij mailboxen worden verzameld, waarin zich berichten bevinden die buiten de onderzoeksperiode vallen, werken wij graag met uw IT-experts samen om deze dataset zo mogelijk te reduceren. In het geval van een IBM Notes mailbox kan dit in samenwerking met u plaatsvinden in een sessie waarbij onze forensische IT-experts het proces waarnemen en documenteren. In het geval van het exporteren van een mailbox vanaf een Microsoft Exchange server werken onze forensische IT-experts graag samen met uw Microsoft Exchange beheerder om een export te realiseren die ziet op de onderzoeksperiode. Daarnaast zullen wij in de Software te allen tijde de onderzoeksperiode hanteren om tot de gefilterde dataset te komen.

Risico: Digitale gegevens worden gewijzigd bij de verzameling van een gebruikersapparaat (b.v. laptop, desktop).

Maatregel: In het geval er gegevens van een laptop of desktop worden verzameld, wordt er door onze forensische IT-experts gebruik gemaakt van een zogenaamde "write-blocker". Met dit apparaat worden gegevens alleen *gelezen* en kunnen deze op het apparaat niet worden gewijzigd. Alle stappen binnen een dergelijk proces worden vastgelegd.

Risico: Hardcopy stukken verlaten de locatie.

Maatregel: Indien hardcopy stukken worden betrokken bij het onderzoek verzoeken wij u deze in bijzijn van onze forensische IT-experts te scannen en de gescande stukken versleuteld aan ons over te dragen.

3.4. Verwerking

Risico: IBM Notes ID-bestanden blijven in bezit van PwC

Maatregel: Voor het verwerken en doorzoekbaar maken van IBM Notes NSF bestanden is in veel gevallen een zogenaamd ID-bestand nodig. Indien u deze bestanden niet aan onze forensische IT-experts wilt overdragen bestaat de mogelijkheid om deze ID-bestanden op een separate externe gegevensdrager te plaatsen. Deze gegevensdrager kan aangesloten worden op de computer waar de Software voor verwerking van de gegevens op is geïnstalleerd. Tijdens het doorzoekbaar maken van de IBM Notes bestanden dient deze externe gegevensdrager aangesloten te blijven op de computer. Na afronding van de verwerking zijn de ID-bestanden niet meer noodzakelijk en kan de externe gegevensdrager door u worden afgekoppeld en worden ingenomen.

Risico: Buiten scope zijnde gegevens worden in het onderzoek betrokken (waaronder privécorrespondentie of -bestanden van medewerkers)

Maatregel: Zoektermen en periodefiltering (voor mailberichten) worden toegepast om de data te filteren. Hierdoor worden alleen de aan de zoekstrategie responsieve gegevens betrokken in de gefilterde en te onderzoeken dataset. Middels het hanteren van deze zoekstrategie wordt de kans op het betrekken van privégegevens tot een minimum beperkt. Alvorens de gefilterde dataset te exporteren wordt er door de forensische IT-experts vastgesteld of er zich nog bestanden in de set bevinden die evident als privé kunnen worden aangemerkt. Deze bestanden zullen niet bij de te exporteren dataset worden betrokken. Mocht er, ondanks alle gehanteerde voorzorgsmaatregelen tijdens het werk van de onderzoekers onverhoopt toch bestand worden aangetroffen in de gefilterde en geëxporteerde dataset met een evident privékarakter, zal deze als zodanig worden aangemerkt en uitgesloten worden van onderzoek.

Risico: Er wordt onvoldoende inzicht geboden in gefilterde gegevens.

Maatregel: Alvorens de gefilterde en gedocumenteerde dataset door de forensische IT-experts voor de onderzoeker wordt vastgesteld, wordt u de mogelijkheid geboden om deze gefilterde dataset in de Software in te zien.

Risico: Onvoldoende zicht op handelen van onze forensische IT-experts.

Maatregel: Gedurende de uitvoering van de werkzaamheden van onze forensische IT-experts kan een waarnemer van uw organisatie aanwezig zijn, meekijken, vragen stellen of het proces pauzeren. De werkzaamheden van onze forensische IT-experts worden uitvoerig gedocumenteerd en indien u een waarnemer wenst aan te stellen alleen uitgevoerd in het bijzijn van uw waarnemer.

Risico: Onvoldoende fysieke beveiliging van de computer waar de gegevensverwerking op plaatsvindt.

Maatregel: Gedurende de werkzaamheden zal er met versleutelde gegevensdragers worden gewerkt. Wij stellen voor dit uit te voeren in een fysiek afsluitbaar kantoor. De computer wordt gedurende de werkzaamheden met een beveiligingskabel gezekerd aan de fysieke wereld. Aan het einde van de (dagelijkse) werkzaamheden blijft de computer op locatie en wordt bijvoorbeeld in uw brandwerende datakluis opgeslagen.

3.5. Overdracht van gefilterde dataset door forensisch IT-experts naar onderzoekers

Risico: Het is onbekend welke digitale gegevens zich in de gefilterde dataset bevinden die de locatie verlaten.

Maatregel: Van gegevens die de locatie verlaten stelt PwC een overzicht beschikbaar die onder meer de bestandsnamen en MD5 hashwaarden (de digitale vingerafdruk) van de bestanden in de gefilterde dataset bevatten.

3.6. Beoordeling door onderzoekers

Risico: Privégegevens of gegevens die buiten scope zijn, zijn in het beoordelingsproces terecht gekomen.

Maategel: Onderzoekers zullen deze documenten markeren als niet relevant en ter zijde leggen. Deze informatie wordt niet betrokken in het onderzoek. Door deze markering is achteraf in te zien welke gegevens dit betrof.

Risico: Het delen van informatie gedurende het onderzoek

Maatregel: Voor het delen van documenten ten behoeve van het proces van hoor en wederhoor blijven de als relevant beoordeelde stukken in ons onderzoeksysteem. Er wordt een aparte sectie in dit onderzoeksysteem ingericht om juist deze stukken via dit onderzoeksysteem te delen. Het delen vindt gepersonaliseerd plaats, inclusief het toepassen van watermerken, te relateren aan de geadresseerde persoon, in de te delen stukken.